

Disputatio critica de antiquarum Aeschyli interpretationum ad genuinam lectionem restituendam usu et auctoritate

<https://hdl.handle.net/1874/9751>

DISPUTATIO CRITICA

DE

ANTIQUARUM AESCHYLI INTERPRETATIONUM AD GENUINAM LECTIONEM RESTITUENDAM USU ET AUCTORITATE,

QUAM,

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

EX AUCTORITATE RECTORIS MAGNIFICI

GEORGII GUILIELMI VREEDE,

JUR. ROM. ET HOD. DOCT. ET PROF. ORD.,

NEC NON

AMPLISSIMI SENATUS ACADEMICI CONSENSU,

ET

NOBILISSIMAE FACULTATIS PHILOSOPHIAE THEORETICAE ET LITERARUM HUMANIORUM DECRETO,

Pro Gradu Doctoratus

SUMMISQUE IN

PHILOSOPHIA THEORETICA ET LITERIS HUMANIORIBUS HONORIBUS AC PRIVILEGIIS,

IN ACADEMIA RHENO - TRAIECTINA,

RITE AC LEGITIME CONSEQUENDIS,

PUBLICO AC SOLEMNI EXAMINI SUBMITTIT

CORNELIUS MARINUS FRANCKEN,

MUDANUS.

A. D. XXVII, M. JUNII A. MDCCCXLV, HORA I.

Trajecti ad Rhenum

APUD KEMINK & FILIUM, TYPOGR.

MDCCCXLV.

PARENTIBUS

OPTIMIS CARISSIMIS

SACRUM.

P R A E F A T I O.

Si qui forte sint, qui mirentur, cur ego Academiae valedicturus poëtam mihi tractandum sumserim, in quo emendando virorum doctorum adhuc parum profecerit diligentia, sciant velim, non ea me arrogantia hunc laborem suscepisse, ut ubique quid verum esset me inventurum, aut tenebras, quas temporum iniuria praeclaro poëtae offudisset, me dispulsurum esse sperarem. Verum cogitabam, si vel paucissimis locis maculas abstersisse, aut emendandi viam monstrasse contigisset, plus me profuturum, quam si in faciliori argumento antiqua et probe nota repetere satis haberem. Itaque circumspi-

cienti mihi, num rationem forte invenire possem, qua varias in Aeschylum animadversiones argumenti quadam perpetuitate coniungerem, nulla aptior occurrebat scribendi materies, quam antiquorum Aeschyli interpretum variae lectiones; quas si accurate e scholiis collegissem, etiamsi nihil praeterea accederet, operae pretium me facturum putabam. Mox intellexi, nisi simplicem variarum lectionum recensum dare vellem, librum longe iustum dissertationis inauguralis ambitum esse superaturum. Quare duas fabulas nunc tractandas mihi selegi, de reliquis postea separatim acturus.

Sed illud priusquam aggredior, gratiae mihi agendae sunt Viris, quos studiorum duces habui, Clarissimis Groenewoud et Visscher, quos de literis Hebraicis et Belgicis exponentes audivi; praesertim vero aestumatissimis Viris Goudoevero, Promotori meo, et Karstenio, quorum uterque non minus publica institutione, quam privata admonitione studia mea iuvare conatibusque favere voluit, neque in hac dissertatione conscribenda consilia sua mihi denegavit. Quicumque in simili argumento laboraverit, suo ipsius exemplo edoctus sciet, non optimos nos nostrorum inventorum esse iudices, saepe vera videri, quae aliqua acuminis specie se commendent. Quo magis me felicem praedico, qui operis, quod non

licebat, ut aiunt, nonum in annum preñere, intelligentes eodemque severos ac benevolos iudices habuerim.

Atque hic utinam gratum item animum significare possem *Duumviris* quondam *Academiae nostrae* ornamentis *Heusdio* et *Schroedero*. Huius quidem consuetudine et institutione tam publica quam privata mihi per plures annos uti licuit; illius vero doctrinam et elegantiam etsi suspicere magis quam aestimare potui, tamen bonarum literarum amorem adeo in me auxit; ut illius potissimum opera factum sit, ut totum me his studiis dare constituerim. Neque parum mihi profuisse egregiam in *Gymnasio Rheno-Traiectino* institutionem, quae cum *Heusdii* ratione optime conspirabat, gratus profiteor.

Tibi vero carissime Pater, quid debeat si referre vellem, dicendi facilius initium quam finem invenirem. A te quum maxima ac propemodum omnia acceperim, tum gratus agnosco te optimarum in me artium studia excitasse, nec ulli labori aut curae pepercisse, quibus optimorum magistrorum disciplina ut bene fruerer, efficere posses. Accipias hoc quaecumque observantiae et amoris pignus, tibi que velim persuadeas, me semper tuorum beneficiorum memoriam grato esse animo conservaturum.

Quos in hac Academia fidos sincerisque expertus

—

sum amicos, ut eodem me amore in posterum etiam
prosequantur enixe rogo. Vehementer opto, ut non
tantum memoria praeteriti temporis, quod iucundissimum
una peregrinatus, sed boni etiam, verique colendi commu-
nis voluntas perpetuo nos iungat.

scripserunt veterum notae praeterea nonnullae sunt
quae ad hanc usque aetatem innotuerunt. postquam intellectum est
magnum quendam doctrinae copiam esse relictas, iudicium
vero acutius saepe deservit, ut docti id praeser-
tim agere coepissent, ut hae dispersae in his late-
rent antiquiorum scripturae. partem deperditorum,
fragmenta saepe tabulae e manibus colligebant,
exhibebant, iustum in ordinem redigebant; antiquae
emendationes ipsae solae vel praecipuum adiuven-
tam ad poetarum intelligentiam haberi desierunt.
Huius praefatio latebatur, si quis antiquos auctores se-
quatur, cum multis locis a vero sensu aberraturum;
vere tamen nihil vitiosum dicitur, nisi omnia, quae
ab illis afferuntur, diligenter perpendere, in quae-
rendo, quatenus sit antiquus lectio, nihil in praeser-
tim facillime, sibi fontem erroris correctionis a
grammaticis factae rationem latere. Hanc praeser-
modum in MSS. saepe hae lectio praeser-
ceat, cognitio librorum vitis nullius esse auctoritatis
arguitur. veterum exemplaria supra praeser-
modum

INTROITUS.

Scriptorum veterum interpretationes antiquas quotquot aetatem tulerunt, postquam intellectum est magna quidem doctrinae copia esse refertas, iudicii vero acumine saepe destitutas, viri docti id praesertim agere coeperunt, ut quae dispersa in iis laterent antiquorum scriptorum, partim deperditorum, fragmenta tanquam tabulas e naufragio colligerent, explicarent, iustum in ordinem redigerent; antiquae enarrationes ipsae solum vel praecipuum adiumentum ad poëtarum intelligentiam haberi desierunt. Etsi profecto fatendum, si quis antiquos auctores sequatur, eum multis locis a vero sensu aberraturum; vere tamen mihi videor dicturus, nisi omnia, quae ab illis afferuntur, diligenter perpenderit, in quaerendo, quaenam sit antiqua lectio, iudicium plerumque vacillare, alibi fontem erroris correctionisque a grammaticis factae rationem latere. Etenim quemadmodum in MSS. saepe quae lectio primo intuitu placeat, cognitis librorum vitiis nullius esse auctoritatis arguitur, veteraque exemplaria surda plerumque ora-

cula sunt, nisi perpetuo consulentibus¹⁾, ita perspecto interpretationis genere, quod Scholiastae secuti sunt, nonnulla, de quibus primo secus visum fuerat, ad lectionem vulgatam esse referenda, alia pertinere ad verba, quae hodie in paucis aut nullis libris exstant, apparet. Quod si in emendando scriptore ab ea lectione proficiscendum est, quae quamvis depravata reliquis ansam dederit, hanc autem Scholiastae, codicibus nostris antiquiores saepe conservaverunt, intelligetur, spero, eum, qui data opera in antiquas illas interpretationes inquisiverit, scriptori, quem sibi elegerit, aliquantum posse prodesse.

Aeschylum quidem quum constet neque Schutzii elegantia aut Blomfieldii eruditione, neque Hermanni et Dindorfii acumine satis esse emendatum, scholia autem ab editoribus saepius neglecta neque perpetuo consulta esse animadverterem²⁾, videbar mihi operae pretium facturus, si illa cum verbis poëtae quam accuratissime conferrem. In quo ita versari constitui, ut quae falso variam lectionem continere credita sint, aut credi possint, explicem, lectiones a Wellaueri textu (hic enim proxime ad MSS. accedit) diversas, praesertim eas, de quibus an probari possint, dubius haereas examini subiiciam, omnia denique, quibus scholiastae a vulgata lectione recedant, in indicem conferam in fine addendum. Verum prius-

1) Wolf. Proleg. ad Hom. p. IV.

2) Verum esse, quod dixi, sequens disputatio ostendet. Eiusdem sententiae erat Elmsleius; cf. Promethei a Blomf. curatae ed. Lips. p. 164.

quam id aggrediar, pauca de antiquis Aeschylī interpretibus, qui aetatem tulerunt, de eorum editionibus, numero, antiquitate, auctoritate denique exponendum erit.

Primus scholia separatim edidit F. Robortellus in libro, cui titulus: Scholia in Aeschylī tragoedias omnes ex vetustissimis libris manuscriptis collecta atque in hoc corpus redacta a Francisco Robortello Utinensi. Venetiis ex officina Erasmiana Vincentii Valgristi. MDLII. Cum Privilegio Illustrissimi Senatus Veneti per annos decem." 1) In epistola praemissa ad Marianum Savellum, scripta Venetiis Id. Nov. a. 1551, ad tres postremas tragoedias h. e. Agamemnonem, Eumenides, Supplices (Agamemnon et Choephorae Robortello pro una fabula erant) omnia fere, quae adiumento essent ad loca difficilia intelligenda, se hausisse dicit ex antiquissimo Savelli libro, « in quo tres hae [tragoediae] manu vetusti cuiusdam, ac bene docti hominis accurate descriptae fuissent. » Ad reliquas tres tragoedias duplex explicationum genus inveniri dicit, alterum breve et concisum, alterum fusum et prolixum. Illorum, inquit, brevitatem horum prolixitate compensavimus, et prolixa nimis ubi haec videbantur, ac luxuriantia, secum pro nostro arbitratu, tollentes ea quae videbantur inutilia. De » vetustis libris, » quos a se consultos dicit, ne nimis magnifice existimemus, facit, quod scholia ex inter-

1) Debeo hunc librum humanitati viri Clar. Geel. — Forma est 8. min.

pretatione Chalcondylae, Maximi Planudae, Moschopuli aut Thomae Magistri fluxisse putat, unde dixeris, eum libros non consuluisse, qui horum aetatem superarent. Sed hoc fortasse de ampliori tantum interpretatione, intelligi voluit, alterumque scholiorum genus vere ex uno pluribusve antiquioribus codicibus petatum est. Ceterum liber multis est vitis inquinatus, quae tamen maximam partem ei codicibus in eundem conditionem transiisse videntur.

Horum vitiorum partem Victorius in editione sua Aeschylī (1557) sustulit; nova scholia ex Mediceo tantum addidisse videtur (cf. Stephanus, ap. Vict. p. 389, supra). Quod si ex specimine a G. Dindorfio in *Praef. ad Annotationes in Aesch.* p. 15, sqq. (Oxon. 1841) 1) proposito tantum efficere dicet, pauca ex illo libro praecipue glossas, quas Robortellus iam aliis scholiis insertas ediderat, commisit. Scholia quaedam ab ipso Victorio composita fuisse, suspicatur Ahrensius, *de causis quibusdam Aeschylī nondum satis emendati* (Gott. 1832) p. 5, quod neque a more illius aetatis, neque ab instituto Victorii, nihil praeter scholia ad poëtam explicandum editioni suae addentis abhorret. Sed quae sibi passim interpolationis Victorianaë indicia deprehendere visus est, ea omnia falsa esse a Dindorfio e Mediceo docemur. Maiorem suspicionem movere pos-

1) Hunc Engerique librum de *Aeschylī Antistrophicorum responsionibus*, Vratisl. 1836. nactus sum, postquam annotatio mea in Prometheum iam typis expressa erat.

sent ea, quae de arte poëtae a Victorio Robortellianis inserta (ad Prom. 88, l. 13, usque ad finem, ad 175, ad 193, l. 7, sqq., ad 231: *μισοπ. — προσέθ.*, 307: *σκόπησον — τραγικοίς*, et alia) in codicibus, quos consului, desiderantur, sed haec e Mediceo sumta esse, nihil obstat quominus credamus, quum praesertim ipse Victorius (Praef. p. 5) praecipuam illius libri virtutem ponat in iis quae ad artificium huius poëmaticis (poëtae?) ostendendum pertineant. Praeterea similia inveniuntur ad Eum. 47, 95, 117, 241, quae iam sunt apud Robortellum.

Utraque haec editio continet tantummodo primum interpretem quem vulgo *Scholiasten* (A. dicunt), alterum (*Schol. B*) duabis primis tabulis (Prometheo et Septem contra Thebas) addidit Stansleus, Persis et Eumenidibus Butlerus. Stansleus usus MSS. Oxoniensi (sive Barocciano, cf. Well, vol. I. p. XI) et Arundeliano (sive Seldeniano) » prioris operis *Scholiasten vulgarem* in tres priores tragodias *Ucupletavit*, posterioris *scholiasten alium* exhibuit. Cf. ipsum in Praef.

Tertius interpres (*Schol. F*) primum a Morellio vulgatus est in editione Promethei, quae prodiit Londini 1773, forma 4. Sed scholia illa non sunt nisi particulae primi interpretis, quas Robortellus consulto

1) Vere si existimare volumus, *Scholiastae* nomen non convenit huic interpreti. Cf. Suringar, *Hist. Crit. Scholiastt. Lat. P. I. p. 19*, et *de Scholiaste Germanici*, p. 16, not. Nolui tamen quidquam hic novare, quia *Scholiastae* nomen receptum fere est, et nemini facile ignotum, quis eo significetur.

omiserat; nam in Parisino B. et Voss. 1. promiscue utraque leguntur.

Omnes has interpretationes collegit Butlerus, unde Schutzius eas in suam transtulit editionem (vol. IV, Hal. 1821), qua mihi, Butleri editione destituto, in scholiis laudandis utendum fuit 1). Verum dolendum est, neutrum ad emendationem scholiorum quidquam contulisse. Multis enim locis interpretum verba adeo corrupta sunt et perturbata, ut non modo de lectione, quam secuti sint, sed ne de interpretatione quidem constet. Itaque circumspexi, an forte liceret MSS. uti, quorum ope certiori via antiquarum lectionum vestigia erui possent. Nec frustra quaesivi. Nam ex Cobeti libro *in Platonis Comici reliquias*, p. 190. quum scholia inedita in Aeschyli tragoedias Leidae asservari cognovissem, Bibliothecae Praefectum Geelium Virum Clar. adii, ut ea inspiciendi mihi copiam daret. Huius igitur humanitate factum, ut duos libros MSS. usurpare, inedita scholia describere, reliquorum ope edita corrigere possem.

Uterque liber olim fuit Is. Vossii. *Prior* quem dixi Voss. 1. (Vossianorum in 4. No. 6) in charta bombycina scriptus continet Aeschyli Prometheum, Septem contra Thebas, Persas, Sophoclis Aiaceum, Electram, Oedipum T. cum scholiis et glossis. Initio desunt duae paginae, quae praeter 49 primos Promethei versus vitam Aeschyli et Promethei argumentum continuerint. In fine Persarum scribitur $\omega\delta\epsilon$ (MS. $\omega\delta\epsilon$).

1) In poetæ verbis citandis Wellaueri numeros sequor.

τὸ τέρμα τοῦ παρόντος Αἰσχύλου. Singulae paginae continent duas vel, ubi scholia ferebant, tres columnas. Characteres sunt minutissimi, crebra scripturae compendia; in extrema paginarum parte nonnulla evanida. Accentus et spiritus adsunt, sed asper et lenis saepe vix discerni possunt. Verba elisionem (quae saepius negligitur) passa arctissime cum sequentibus copulantur; ἢ ἐπελευστικὸν non raro desideratur; permutantur ἴ et ῥ, ῥ et η, αἰ et ε. Continet Scholiasten A. plenum, i. e. una cum iis, quae Robortellus et hunc secuti editores omiserunt. Liber saec. XIII non antiquior videtur.

Alter liber, qui est e Vossianis formae maximae No. 23 (Voss. 2), admodum recenti sed elegantissima manu scriptus, continet Prometheum, Septem contra Thebas Persas. Accuratum hunc esse apographum Parisini B., didici ex Faehsii *Sylloge lectionum Graecarum glossarum scholiorum in tragicos Graecos atque Platonem* (Lips. 1813), in qua, pag. 3-67, omnia scholia ad Prometheum ex illo libro (Cod. 2787) descripta sunt; scholia ad reliquas duas fabulas quominus similiter ederet, Faehsius temporis angustiis impeditus fuit. Haec igitur ex Voss. 2. supplevi. — Ceterum Par. B. continet praeter fabulas Aeschylī laudatas Sophoclis Oedipum R., Oedipum Col., Trachinias, Philoctetem, quae in Voss. 2. omissa sunt. Par. est saec. XIV. Cf. Faehs. Praef. p. XVIII, sq.

Itaque duo distingui debent scholiorum genera; scholia literis *A* et *T* notata, et Schol. *B*. In nullo codice utrumque hoc genus permixtum esse videtur. In priori rursus tres quasi classes scholiorum mihi videor

posse distinguere. *Primam* constituunt scholia Mediceï, qui liber scriptus est saec. X. vel XI. Annotationem brevem sed doctam continere videtur saepius ad singula verba quam ad constructionem illustrandam accommodatam. Accuratiorem collationem a Cobeti diligentia exspectamus.

Secunda classis, quae invenitur in Voss. 1, et, ut suspicor, in plerisque codicibus, habet latiore sententiarum explanationem, quae plerumque memoratis poëtae verbis singulis interpretationem annectit interpositis voculis ἤτοι, ἤγουν, καί, quod indicium recentioris originis haberi solet. Pleraque, quae in Mediceo inveniuntur hic Scholiastes suis inseruit. Num praeterea alios consuluerit commentarios, incertum est. Inde, quod scholia ad Sept. 105, 132, 149. l. 7, sqq. in Mediceo desiderantur, hoc non satis tuto colligitur. Non improbabile est, pleniorē hanc enarrationem a ludimagistris compositam sive ab ipsis sive a discipulis chartae fuisse mandatam. Unde simul intelligeretur, quare tres primae tragoediae, quas reliquis magis lectas fuisse, maior MSS. numerus arguit, multo ampliores habeant commentarios, quam quatuor reliquae, quae tam propter dicendi genus passim obscurius, quam crebris librariorum erroribus minus apte in scholis explicari possent.

Ad *tertiam* classem refero varias lectiones et scholia quaedam infimae aetatis Parisino B (Voss. 2.) adscripta, quae collato altero libro Vossiano facile erat agnoscere. Versantur illa plerumque in varietate lectionis explicanda aut verborum ordine expediendo.

Interdum quaedam sunt ex antiquo lexico depromta. Sic ad Sept. 18. ὄτλον] κακοπάθειαν, γίγνεται δὲ ἐκ τοῦ τλώ τοῦ τὸ ὑπομένω σημαίνοντος; ὄτλος, ἀποβολῆ τοῦ υ. τὴν γὰρ κακοπάθειαν οὐ δύναται τις τλήναι καὶ ὑπομεῖναι; ad 72. θάμνος ἐστὶν εἶδος χαμαιζήλου φυτοῦ καὶ πολυκλάδου παρὰ τὸ θαμά ἐτυμολογούμενος (sic) οὐ γὰρ μονοστέλεχος κατὰ τὰ δένδρα ἄνεισιν, ἀλλὰ πυκνός ὁ κλάδος καὶ πολυστέλεχος εὐθείς ἐστιν, ἐκ ῥιζῶν; Pers. 47. Τὸ τέλος ἐξαχῶς λέγεται. Σημαίνει γὰρ καὶ τὸ στρατιωτικὸν σύνταγμα, καὶ τὸ τῶν πραγμάτων πέρας, καὶ τὴν ἐκ τῶν πόλεων φοιτῶσαν πρόσοδον καὶ τὸ ἀξίωμα, ὡς Εὐριπίδης (Soph. Ant. 67). τοῖς ἐν τέλει βεβῶσι πείσομαι, δηλοῖ δὲ καὶ τὸ δαπάνημα, ὡς Εὐριπίδης· μάτην εἰκοστον τόδ' ἐκβαίη τέλος," καὶ τὴν μυστικὴν καὶ οὕτω τελειόποιον ἔορτήν, ὅθεν καὶ ἡ τελετή λέγεται, καὶ τελεῖσθαι τὸ μνεῖσθαι, καὶ τελειούμενοι οἱ τὰ μυστικά διδασκόμενοι, quae paucis mutatis leguntur etiam apud Eustath. ad Il. X. p. 789. 12 et in Etym. Gud. p. 524. 34. Cf. Valcken. Diatr. p. 202. Herodianus laudatur ad Sept. 271. Τάρβος σημαίνει τὸν φόβον. Τρισσῶς δὲ λέγει ὁ Ἡρωδιανὸς τοῦτο. ἐκ τοῦ τρέπω τράπος καὶ τάρβος· οἱ γὰρ ἐλαβόμενοι φεύγουσιν ἐκ τοῦ τείρω τοῦ καταπονῶ, ὁ δευτερος ἀόριστος ἔταρον, τάρος, καὶ πλεονασμῶ τοῦ β τάρβος· καὶ τοῦ ταραάσσω. In Thracia hunc Scholiasten vixisse, liquet ex glossa ad Pers. 486 (Παγγαῖον τ' ὄρος): ὄρος Θρακικὸν τὸ παρ' ἡμῶν καλούμενον ὄρος μικρόν.

Scholiasten B. altero recentiorem esse, intelligitur ex annotatione ad Persarum initium, ubi Schol. A. Ἄγροοῦσι δὲ (qui aliter interpretantur) ὄτι πόλις ἐστὶ

Περσῶν ἔσωθεν, Πίστειρα καλουμένη ἦν συγκόπας ὁ ποιητῆς Πιστὰ ἔφη. Schol. B. οἱ δὲ λέγοντες τὸ Πιστὰ ἀντὶ Πίστειρα κατὰ συγκοπὴν, παντὶ δῆλον, ὡς ληροῦσιν. Plerumque hic interpres contentus fuit repetenda aut impugnanda alterius explicatione. Commentarium se scripsisse testatur in Euripidis Hecubam, ad Prom. 853. γεγράφαμεν δὲ τὴν ἱστορίαν (τῶν τοῦ Δαναοῦ θυγατέρων) ἐν τῇ Εὐριπίδου Ἐκάβῃ. Respicit ad Hec. 874. οὐ γυναῖκες εἶλον Αἰγύπτου τέκνα, ubi proluxa enarratione Danaïdum historia in scholiis exponitur.

Laudantur scholia nostra ab auctore Etym. M. p. 690. 11. Cf. infra ad Prom. 435, p. 30, sq. Eustathium « eorum testimonio saepe niti, atque ipsa diligenter citare, » refert Victorius in Praef. p. 3. Ego hos interpretes ab illo diserte memoratos non inveni; sunt quidem nonnulla utrisque communia (cf. e. g. Schol. F. ad Prom. 10, et Eustath. ad Il. p. 29. 35, Schol. B. ad Prom. 365, et East. l. l. p. 16. 40), sed talia in omnibus paene grammaticorum scriptis animadvertas. Quae Suidas v. λεωρός et παράς habet fortasse ex annotatione Scholiastae ad Prom. v. 7, et ad Agam. 822. hausta sunt.

Rarissime, quid antiquioribus debeant grammaticis, scholiastae referunt. Schol. ad Eum. 184. λευσμόν] κακῶν ἄθροισιν ἢ λευκοβολίαν. Ἡρωδιανός δὲ τὸ σύστημα καὶ ἄθροισμα, quae perturbata sunt et corrupta, duabus glossis male permixtis. Scribendum λευσμόν] λιθοβολίαν. Ἀκρωνία] κακῶν ἄθροισις. Ἡρ. κ. τ. λ., quae ex Herodiani glossario petita videntur. Dio quidam laudatur a Schol. A. ad Pers. 909. (Staul.

πολέμοισι διαθέντες) Δίων, ἀμαθέντες (sic Blomf. pro vulg. ἀμαθέντες). Sed quum haec in utroque Vossiano desiderentur, neque Dio ullus innotuerit, qui tragicos emendaverit vel explicuerit, non nimium his tribuendum, quum praesertim illa verba a reliquis separata facile corrumpi potuerint. Argumento Eumenidum in editione Turnebi, fortasse etiam in Aldina, praescriptum ὑπόθεσις Ἀριστοφάνους. *Glaucus* ἐν τοῖς περὶ Δισχίλου μῦθων laudatur initio argumenti Persarum. Οἱ ὑπομνηματιστάμενοι iu Voss. 2. ad Pers. init. οἱ ὑπομνηματιστάμενοί (MS. ἀπομν.) φασιν ὅτι ἐαντοῦς λέγουσι πιστώματα Περσῶν οἱ ἀπὸ τοῦ γόρου. Denique ex didascaliiis petita sunt, quae leguntur ibidem p. 308, l. 15 (Well.) et in argumento Agamemnonis. — Allegoricae interpretationis multa sunt in Prometheo vestigia. Cf. Schol. A. ad Prom. 14, 18, 42, 120, 253, Schol. Faehs. ad 110, 309, 347, 428, 451, 637, et quae infra p. 40. attuli. Voss. 1. ad v. 120. (cf. Cobet. l. l.) οὕτως ἀληθῆς ἔχει λόγος ἀνθρώπος ἦν (ὁ Προμ.), σοφός δὲ ὢν εἰς παιδείαν μετέπλασε τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ καὶ Πλάτων ἐν τῇ παλαιᾷ κωμῳδίᾳ φησὶν ἐν Σοφισταῖς· Προμηθεὺς [γὰρ] ἐστὶν ἀνθρώποις ὁ νοῦς. Schol. Apoll. Rhod. II. 1252. Θεόφραστος (quem constat librum scripsisse πρὸς Δισχίλον, cf. Diog. Laërt. V. 49) δὲ τὸν Προμηθεῖα φησὶ σοφὸν γενόμενον, μεταδοῦναι πρῶτον τοῖς ἀνθρώποις φιλοσοφίας, ὅθεν καὶ διαδοθῆναι τὸν μῦθον ὡς ἄρα πρὸς μεταδοίη. Christianum hominem produnt schol. Ag. 167. Τοῦτο δὲ ὁμοίον ἐστὶ τῷ Ἐμνήσθην τοῦ θεοῦ καὶ ἐμφράνθην (Psalm XV. 8, 9?). Schol. Voss. 1. ad Prom. 986. παῖς γὰρ λέ-

γείται καὶ ὁ νέος, παῖς δὲ καὶ δούλος, ὡς τὸ ὀφθαλμοὶ παιδείας ἤγουν δούλης εἰς χεῖρας τῆς κυρίας αὐτῆς (Psalm CXXII. 2). Verum hæc a scriba adiecta esse possunt, allegorica vero interpretatio tot nacta est sectatores, (cf. Gräfenhan, *Gesch. der klassischen Philol. im Alterthum*, vol. II, p. 28, sqq.) atque in fabula Promethei tam largam habuit materiem, in qua periclitaretur, ut hinc non multum efficere liceat. Scriptores ad quod interpretes provocant (indicem confecit Stanl. vol. II, p. 1130, Pauw; add. *Stesichorum* ad Choeph. 728, *Hellanicum* ad Pers. 719) partim ad Alexandrinorum, partim ad remotiora tempora pertinent. Sed ubique pauca verba, saepe nomen tantum poetæ aut historici laudatur, unde paene credas, haustas esse has auctoritates ex uberiori commentariò, in quo plenius loci illi relati fuerint.

Exstitisse tamen et fortasse adhuc existare interpretationes, scholiastis nostris non usurpatas, docere possunt hi loci. Triclin. ad Soph. Oed. Tyr. 21. ὅπως δ' ἐποιοῦν τὴν μαντείαν διὰ πυρός, ἢ ἐκ πυρῶν ἢ ἐκ πυρῶν εἰς τοὺς Ἐπτὰ ἐπὶ Θήβαις, ubi tamen fortasse pro διὰ πυρός legendum est δι' ἀνθρώπων; cf. Sept. 25. Idem ib. v. 872. ἰστέον δὲ ὅτι τινὲς ἀγγουοῦντες, ὁ ὄρανιάς ἀιθέρους λέγουσι διὰ τὸ ΑΙΑ τὸ δ' ἔστιν ὁμοίον τῷ παρ' Αἰσχύλου (Ἐπτ. ἐ. Θ. 187) «ἐπιπικῶν τ' αὐπνῶν πηδαλιῶν διὰ στόμα.» Ἐφαμέν δ' ἐκεῖ τὸν περὶ τούτου λόγον. Id. ad Ant. 1009. ὅτι μετὰ τῶν μῆδων καὶ τὴν χολὴν τοῦ ζώου καὶ τὴν κίστιν παρετίθουν, ἀκριβῶς ἐν Αἰσχύλῳ εἰπομεν εἰς τοὺς Ἐπτὰ ἐπὶ Θήβαις. (cf. Valck. ad Phoen. 1261) Fortasse hæc

in libro Farnesiano (hodie Neapolitano) qui Triclinii recensionem continet, in nostris scholiis non comparent. Scholion ex codice quodam Florentino; alibi non editum affert Stephanus, ap. Vict. p. 387. — Hesych. v. *ναρθηκοπλήρωτον δὲ θηρώμαι πυρός πηγήν* (Prom. 109, sq.) *τὴν ἐν νάρθηκι θησαυρισθεῖσαν; παρόσον τῷ νάρθηκι ἐχρῶντο πρὸς τὰς ἐκζωπυρήσεις τοῦ πυρός; ὅθεν καὶ τῷ Διονύσῳ οἰκείωσαν αὐτόν; διὰ τε τὰς ἐν ταῖς θοίμαις τῶν δένδρων ἀφάς; καὶ διότι θερμὸς ἐστι φύσει ὁ οἶνος; ἢ πυρώδης. » Οἶνος τῷ (malim οἶνός τοι, ut est apud Athen. II. p. 36. F.; Stob. Serm. XVIII, p. 163. Gesn. οἶμός τε) πυρὶ ἴσον ἔχει μέρος. » Ἐρατοσθένης. Horum nihil est in interpretatione, quae hodieque exstat.*

Mirum omnino est, Aristarchi aliorumque magni nominis grammaticorum qui Aeschylum opera suo illustrarunt (cf. Richter, *de Aesch., Soph., Eurip. interpretibus Graecis*, Berol. 1839, cap. 2-4; add. Glaucom modo laud.) tam raram superesse in scholiis nostris mentionem, quum praesertim scholia Medicej, quantum quidem e laudato specimine efficere licet, antiquum doctumque grammaticum non dedeçant. Quare non absurdum fuerit, statuere, operam quam Didymus Sophocli aliisque poëtis praestiterit, ut varias explicationes in compendium redigeret, in Aeschylum non fuisse impensam, certe nostris scholiastis fuisse ignotam. Nam ei demum, qui ex pluribus commentariis annotationem suam componit, nisi impudenter aliorum inventis tanquam suis uti velit, auctores citandi sunt; scribae non necesse habebant lectores

monere a quo annotatio, cui sua interposito ἄλλω; assuebant, composita esset 1).

Itaque, ut brevi quae adhuc disputata sunt, repetam, conicio (nihil enim me pro certo affirmare posse, intelligo), fundamentum scholiorum esse unius antiqui grammatici commentarium, qui paulatim a librariis decurtatus sit et contractus; hinc exstitisse scholia Medicei, quae rursus a grammaticis Byzantinis in discipulorum usum amplificata videntur. Ex hac ampliore annotatione (Schol. A) qua Orestia et Supplices carent, petita alterius interpretis scholia (Schol. B).

Quo magis autem constat, Scholiasten B non alios quam prioris interpretis commentarios secutum esse, eo maioris momenti est, quae de libris MSS. a se usurpatis referat, colligere. Ad Pers. 185 (186) τοῦτω (duae feminae) στάσιν — τεύχειν ἐν ἀλλήλησι haec habet: τὸ ἀλλήλοις ἀρσενικῶς πρὸς τοῦτω (vulg. τοῦτο) ἀπέδωκεν. Ὅτις γὰρ ἐν πᾶσι τοῖς παλαιοῖς βιβλίοις εἴρηται (vulgo εἴρηται) διὰ τῆς Ο [καί] Ἰ διαφοροῦν γραφομένον. Ad v. 629 (637) eiusd. fab. (παντάλαι' ἄχη διαβοῶσω) παντάλαιν' dicit εἴρησθαι ἐν πολλοῖς καὶ καλοῖς βιβλίοις. Ad Sept. 958

1) Richterius, l. l. p. 90, quo auctore referat Didymum omnes Tragicos commentatum esse, nescio. Sed coniecturae eum saepe nimis indulgere, perspicias ex p. 69, ubi, Aristophanes, inquit, «*procul dubio*» argumenti Prometheus auctor est;” similiter reliqua argumenta ad Aeschylis fabulas illi adscribit; at inde, quod Aristophanem argumenta in tragicos scripsisse constat, profecto non sequitur, illa argumenta, quae huius nomen praescriptum non habeant, eidem esse tribuenda. Nihilominus Richterius p. 71 certum esse dicit, Aristophanem, «*qui tam sedulo fabularum Aeschylearum argumenta enarraverit, eundem et ipsa poetae verba accurate tractasse et explicuisse.*”

(953 ἀγέων τοίων τάδ' ἐγγύθεν): εἴρηται δὲ καὶ ἐν παλαιῷ βιβλίῳ ἀγέω (vulgo ἀγέων) τάδ' ἐγγύθεν, ἡγουν ἐκ τοῦ πλησίον ταῦτα θρηνηῶ. Itaque testatur se pluribus bonis et antiquis codicibus usum esse. At his quidem locis illi libri mendosi erant; quare non magni facio illud de MSS. antiquitate et pretio iudicium. Ac paucis eum codicibus usum esse, probabile est propterea, quod Pers. 185 corruptam lectionem ἀλλήλοισι, quam quatuor tantum nostrorum librorum tuentur, in omnibus suis inveniri affirmat. Alibi, veluti Pers. 295. lectionis varietatem ex priori interprete repetiit.

Verum melius de fontibus textus scholiastarum iudicari poterit e varietate lectionis, quae ex interpretatione eruitur. In quo non parum proficit, quod interpretes vulgo verbum verbo reddunt. Cautione tamen esse utendum, ne, sicubi vocabulum in explicatione omissum sit, continuo de varietate lectionis cogitemus, item ne obscuris aut corruptis scholiis nimis confidamus, denique ne obliviscamur, multa Scholiastarum negligentiae et posse et debere tribui, non est, quod nunc moneam; etenim istiusmodi disputationes, nisi exempla asserantur, inanes plerumque sunt; quare malo haec ad singulorum locorum tractationem differre.

Lemmatum — haec enim in Scholiastae lectione indaganda alterum tenent locum — in Aeschylo quidem perexigua est auctoritas. Nam scholiis prioris interpretis plerumque verba ex editione Victorii praeposita sunt; Vorsiani raro in varia lectione lemmatum consentiunt. Alter autem scholiastes ubique fere fontem,

unde fluxit (Arundelianum) refert; a quo ubi recedit, correctoris manum agnoscas. Sic in Prom. v. 1-600, v. 3. Ar. ἐπιστολάς, lemma Schol. B. ἐπιστολάς, mutatum propter interpretationem; 97. Ar. ἀεικεῖν, l. B. ἀεικῆ; 116. Ar. κεκραμμένη, l. B. κεκραμένη; 219. Ar. μελαμβραθῆς, l. B. μελαμβραθύς; 489. Ar. εὐωνύμους, l. B. εὐώνυμοι; 590. Ar. φθέγματα, l. B. πρόσφθεγμα; reliquis locis, ubi Arundeliani lectio enotata, nulla erat varietas¹⁾.

Denique non omittendum glossas poëtae verbis adscriptas a librariis interdum pro variis lectionibus habitas esse. Sic Schol. A. ad Prom. 271 (τάς προσερούσας τύχας ἀκούσατε) γέγραπται δὲ καὶ βλάβας ἀντὶ τοῦ τύχας, de quibus cf. infra p. 27; id. ad 1007. (ἔοικα πολλὰ καὶ μάτην ἐρεῖν) γράφεται· ἀλλ' ἐρεῖν μάτην; ad Choeph. 160. σχέδια] γράφεται ἔτοιμα. Vide Wolff. *de Scholiis Laurent.* p. 207, sqq.

Haec univēse praemonenda videbantur; nunc ad singulos tragoediarum locos accedamus.

1) Similitudo quae est inter codices Arundelianum et Oxoniensem, vitiumque typographi in editione Pauwii fecerunt, ut Schol. B. ex Oxoniensi editum putarem, indeque lemmatum maiorem auctoritatem existimarem, ubi lectionem praebent ab Oxoniensi diversam. Errorem comperi expressis iam aliquot plagulis, monitus ab Elmsleio, in Ed. Prometh. Blomf. Lips. p. 166, nota. Quum enim in Stanleii praefatione sub fin. legatur: Adhaec, Tragoedias priores cum duobus Codd. MSS. contulimus, quorum unus inter *κειμήλια* Barociana in [Bibliotheca Bodleiana conservatus; alterum e] Bibliotheca Arundeliana communicavit magnus noster Seldenus" — verba uncis inclusa in Pauwii editione omisa sunt. Hinc corrigenda, quae ad Prom. 384, 577, 665 annotavi. — Idem vitium imposuit Graefenhanio in Iahni et Klotzii Annalibus, supplem. vol. XI. p. 70, not. 18.

VARIIIS LECTIIONIBUS

I N

PROMETHEO VINCTO.

6. Ex scholiis B. et G. ad h. l. apparet, antiquos quoque interpretes in libris suis habuisse: *αδαμαντινούς πέδηρον, αόρηκτοίς πέτραις*. Eius lectionis patrocinium nuper suscepit F. Wieseler, in *Adversarius in Aesch. Prom. V. et Aristoph. Aves* (Gott. 1843), p. 3, sq., qui, vocula *έν* nonnullorum librorum auctoritate recepta, sic legit:

αδαμαντιναις πέδαις έν αόρηκτοίς πέτραις,
 ut Robur dicat, Prometheus firmissimo vinculo ad rupem alligandum esse, ita, ut ipsa rupe infragili constrictus teneatur; h. e. ut saxum Prometheo quasi vinculum sit; atque hanc in partem, praeter locum Aechillis Tatii, III. 8. *δέδεται* (in imagine quadam) *δ Προμηθεός σιδήρω και πέτρα*, affert huius fabulae v. 561, ubi Prometheus dicitur *χαλινοίς έν πετρονοιοί χείμαςθαι*. Et sic Titanem rupi affixum nonnullos inter antiquos sibi informasse, apparet ex imagine, quam

edidit Geppertus, ad calcem libri, cui titulus: *Die Altgriechische Bühne*. Sed hoc nihil ad nostram fabulam, in qua tam accurate describitur, quomodo deinceps manus, pectus, latera, crura, pedes ligentur, ut mirum foret, si illa res non magis perspicue esset significata. Praeterea eiusdem vocabuli (πέτρας) iteratio, verbaque illa similiter cadentia adeo ingrata sunt et ab hoc loco aliena, ut haud dubitem, quin vulgata lectio, quam Aristophanis interpreti (ad Ran. 827.) debemus, longe sit praeferenda. In qua quod per abundantiam genitivus δεσμῶν adiicitur, tantum abest, ut offendat, ut multo magis genuinam Aeschyli manum referre videatur. Supra v. 1: χθονὸς πέδον. Pers. 480: γῆς πέδον. Sept. 286. Suppl. 257: χώρας πέδον. Eum. 976: φέγγη λαμπάδων σελασφόρων. Pers. 535: λέκτρων εὐναί. Ag. 931: δόμων μέλαθρα. Prom. 1022: μακρὸν μῆκος χρόνου. 807: νᾶμα Πλούτωνος πόρου. Sept. 528: κελεύθου πόρου. Eum. 283: Τρίτωνος ἀμφι χεῦμα γενεθλίου πόρου, ubi tamen γεν. πόρου per epexegetin additum videtur. Sept. 188: πηδαλίων διαστόμια πυριγενετᾶν χαλινῶν. ib. 540: οὐδ' εἰσαμεῖψαι θηρὸς ἐχθίστου δάκους εἰκὼ φέροντα, ubi, si locus sanus est¹⁾, vocabula ἐχθίστου δάκους coniungenda videntur, a quibus pendeat θηρὸς. Cf. Eur. Hipp. 651. δάκη θηρῶν, Cycl. 325. θήρειον δάκος. — Librorum et Scholiastae lectio nostro loco inde nata est, quod πέτρας e

1) Suspicabar excidisse obiectum post εἰσαμεῖψαι, eiusque loco θηρὸς esse positum, hoc modo: οὐδ' εἰσαμεῖψαι τεῖχος ἐχθίστου δάκους εἰκὼ φέροντα.

v. 4. male huc translatum erat; quo facto δέσμων
lectioni supra scriptae πέδαις locum cessit. Vocabula
in fine versuum vicinorum interdum male permutata
esse, constat cum aliunde, tum ex Eur. Phoen. v.
648, sqq., ubi olim legebatur:

ἵνα τε

νοτὶς ἐπέρχεται γύας

Δίρκας χλοηφόρους

καὶ βαθυσπόρους γύας,

nunc posterius γύας recte eiectum est. Eodem modo
corruptus est Ag. v. 1189, ubi numerus coniectura-
rum facile posset augeri, et Sept. v. 376, de quo
infra videndum erit.

14. Συγγενῆ θεόν] A. τὸν ἀπὸ μιᾶς ὁμώμενον τέχνης.
Ne quis de varia lectione cogitet, cf. Schol. A. ad v.
39, sub finem, et Schol. Faehs. ad v. 309. Nimirum,
ut hanc συγγενείαν interpretarentur, antiqui magistri
ad allegoriam confugiebant, qua tamen opus non erat.
Nam Japetus, Promethei pater, frater erat Croni,
qui Vulcani avus habebatur. cf. Stanl. ad h. l.,
Abresch. ad v. 39.

15. Δῆσαι βία] Γ. περιφραστικῶς. Legit ergo συγ-
γενῆ θεοῦ βίαν vel συγγενοῦς θεοῦ βίαν. Quorum illud
tum propter rationes palaeographicas praefendum est,
tum quia in periphrasi, quae fit nominibus βία, ἴς,
μένος, κάρα, σῶμα (Brunck. ad Soph. O. T. 643, cf.
Ai. 745.), δέμας (Schol. A. ad 353. infra, sub f.),
χρῆμα, πέδον, et similibus, adiectivum primario ple-
rumque nomini accommodatur; cuius rei ratio est,
quod ambo illa vocabula unam tantum notionem ani-

mo repraesentant. cf. Lob. Ai. p. 73, inf. Sic Aeschylus Choeph. 880. φίλτατ' Αἰγίσθου βία, adiectivum retulit ad βία, quia verbis Αἰγ. βία nihil aliud significatur, quam simplici Αἰγίσθε¹⁾. Sed quae dicuntur epitheta perpetua in tali circumscriptione suo etiam nomini iunguntur, ut βίη Διομήδεος ἵπποδάμοιο; ubi plura adiectiva adduntur, interdum²⁾ partim cum nomine primario, partim cum genitivo construuntur. Sic Soph. Ai. 846. γῆς ἱερὸν οἰκείας πέδον; cf. praeterea quae affert Lob. Ai. p. 129. Ab his vero si discesseris, ubique invenies constructionem, qualis est in verbis κλεινὸν Οἰδίπου κᾶρα. Sed, ut illuc redeam, lectioni θεοῦ-βίαν collocatio verborum h. l. minus favet.

25. In lemmate schol. B. πάγνην δ'έφᾶν pro θ'έφᾶν male irrepsit in editiones Schutzii et Hauptii. Τέ simpliciter iungit; quod si scribitur, minor distinctio post γᾶος ponenda est. Hoc modo quum ἡ ποιητικῶν — et πάγνην ἔφᾶν — arcte consocientur, et quasi in unum coalescant, clarius apparet ἀσμένῳ σοι ad utrumque membrum esse referendum. Contra verbis sibi invicem particula δέ oppositis, maior sententiae emphasis est, et poëtam hoc loco noctem et diem opponere voluisse, probabile fit ex adiecto πάλιν. Omnino poetae saepe δέ usurpant, ubi prima specie τέ requiras. Noster Sept. 215. Διὰ θεῶν πόλιν

1) Eadem de causa adiect. masc. genere ponitur. cf. Eur. ap. Suid. (v. χαίρω) βέλτιστ' Ἀλκμήνης τέκος.

2) Cf. enim Elmsl. Heracl. 750.

νεμόμεθ' ἀδάματον, *Δυσμενέων δ' ὄχλον πύργος ἀποστέγει*,
 ubi quum διὰ θεῶν etiam ad ἀποστέγει pertinere, non
 mirer, si quis praeferat τέ; sed opponuntur civitas
 et hostes. Infra v. 125. τί ποτ' αὖ κινάδισμα κλέω
Πέλας οἰώνων; αἰθήρ δ' ἐλαφραῖς Πτερυγῶν ῥιπαῖς ὑπο-
συρίζει, opponuntur alarum aërisque vibrati sonitus. —
 Neque offendere debet hoc loco δὲ saepius repetitum
 esse. Cf. si tanti est, Sept. 443, Ag. 438, Choeph.
 133, 934. Il. I. 43. Sensus autem hic est: dolori-
 bus agitatus interdium optabis, ut nox lucem abscon-
 dat, noctu ut sol pruina dispellat, i. e. dies aequae
 ac noctes tibi intolerabiles erunt. His contiguum
 αἰὲ δὲ non spectat praegressum *noctu et interdium*,
 sed indicat diuturnitatem cruciatus; quod apparet ex
 iis, quae subiiciuntur *ὁ λωφήσω γὰρ οὐ πέφυκέ πω*,
 a Schoemanno optime sic explicata: nam his malis
 qui te liberet (si tamen erit aliquis,) nemo adhuc
 natus est.

30. Πέραν δίκης, quod legit Schol B, improban-
 dum est. Sensu translato *πέρα*, non *πέραν*, usurpa-
 tum videtur. cf. Herm. ad Soph. O. C. 885.

49. Ἄπαντ' ἐπράχθη πλήν θεοῖσι κοιρανεῖν. Schol.
 A. τινές φασιν οὕτω πάντα ἐκ μοιρῶν δέδοται τοῖς θεοῖς
πλήν τοῦ ἄρχειν. Illo τινές vulgo intelliguntur antiqui-
 ores interpretes, quos, ut Abreschio visum (p. 10),
ἐπρώθη, formam nusquam obviam pro *πεπρωμένον*
ἐστὶ legisse, vix credibile est. Voss. 1. post nonnulla
 verba partim vetustate deleta habet: *ἀπαντα, φησὶν,*
ἐτάχθησαν καὶ ὠρίσθησαν ὑπὸ τῶν μοιρῶν, πλήν τοῦ
κοιρανεῖν τῶν θεῶν, ἤγουν ἄρχειν αὐτῶν. Manifesto

haec interpretatio pertinet ad antiquam lectionem *ἐτάχθη*, quod nonnulli pro *διετάχθη* positum existimabant, ut apparet ex Schol. B. (l. 5): *ἅπαντα δέδοται τοῖς θεοῖς, ὅπλα μὲν Ἄρει, Ἀρτέμιδι δὲ τόξα, Ἀπόλλωνι δὲ μουσική, σοι δὲ ἦν ἔχεις τέχνην, καὶ ἕτερα ἑτέροις· τὸ δὲ βασιλεύειν μόνος ὁ Ζεὺς ἐκκληρώσατο.* (cf. Callim. Hymn. in Jov. 76, sqq. Hes. Theog. 94.) Schol. A. *ἐτάχθη* de fatali necessitate intelligens exponit *δέδοται ἐκ μοιρῶν*. Denique Schol. Γ, qui (l. 3, sqq.) male *πλήν* pro *ὁμω*; dictum putat, ut sensus sit: »omnia fato constituuntur, dummodo imperium penes deos sit» (qua ratione certe *πλήν θεῶν τὸ κ.*, scriptum esse oportebat) utitur verbo *ὀρίζειν*, quod (monente Haupt. p. 130, cf. Aesch. ap. Athen. p. 11. D.) alibi ab eodem per *τάσσειν* exponitur. Accedit, quod *τάσσειν* et *πράσσειν* in MSS. confusa inveniuntur. cf. Steph. Thes. p. 9053, ed. Lond. Quocirca certum paene puto *ἐπράχθη* pro *ἐτάχθη* substitutum esse, locumque antiquitus sic fuisse scriptum:

ἅπαντ' ἐτάχθη πλήν θεοῖσι κοίρανεῖν.
Τάσσειν τινί τι significat *ex ordine dare, concedere*, ut apud Pindarum, Ol. II. 28, sq. *λέγοντι βίοτον ἄφθιτον Ἴουῖ τετάχθαι*. Non autem de Parcibus hoc dictum videtur, sed de Jove munera et honores diis distribuenti (cf. v. 229), quare dii hoc loco intelliguntur Jovis imperio subiecti. *θεοῖσι* est dativus pendens ab *ἐτάχθη*. Simile hyperbati exemplum affert Schutz. Eur. fragm. inc. CIV. (Theoph. ad Autolyc. l. II. p. 353. G.) *οὐκ ἔστιν οὐδὲν χωρὶς ἀνθρώποις θεοῦ*. Cf. idem ap. Stob. Ecl. Phys. I. p. 36, 17 (Heeren). Igitur vertendum est:

»Quaevis data sunt diis, praeter liberum agendi arbitrium; liber enim, excepto Jove, nemo est.» Subest huic dicto insolens derisio a Roboris persona non aliena. cf. ad v. 87.

84. A. ad 82, l. 4. πῶς δύναται σε οἱ ἄνθρωποι ἐλευθερῶσαι τούτων τῶν δεσμῶν; (Pro πῶς Par. B. et Voss. 1. τί). Non videtur legisse ἀπαλλάξαι, quae nonnullorum librorum lectio est; potius hoc ex istiusmodi interpretatione natum est, quam contra. cf. B. ad 84.

87. Τέχνης h. l. agnoscit Schol. B. et Γ. ad v. 16, explicans τοῦ τεχνήεντος κατεσκευασμένου δεσμοῦ. Amara in hoc verbo inest irrisio artis, qua pollebat Prometheus; item in v. 62. ἵνα μάθῃ σοφιστῆς ὧν Αἰδὸς νοθέστερος, ut discat, se artificem esse Jovē minore. (σοφιστῆς in quavis arte excellentium olim fuit honesta appellatio. Valcken. ad Hipp. v. 921.) cf. infra v. 946, 468.

114. Voss. 1. in lem̄ate ἀ, ἕα, τίς ἀγ.

122. B. εἰσιγνεῦσι. Γ. εἰσοιγνεῦσι, ἀπὸ τοῦ οἴγω οἴγνῳ, ὡσπερ καὶ ἴκω ἰκνῳ (ἰκνέομαι). Ex postremo verbo, tenui in aspiratam mutata, facile illud εἰσιγν. oriri potuit. Ab ἴγρος formatur ἰγνεῖω; contra ἰγνέω auctoritate destitutum videtur; nam apud Pindarum quoque Pyth. VIII. 35. libri ἰγνεῖω habent. Cf. Hom. Od. VI. 157. τοιόνδε θάλας (Nausicaam) χορόν εἰσοιγνεῦσαν, et alibi.

133. Schol. B. διῆξεν] διῆλθεν. Similiter infra ad v. 145. προσῆξε (v. προσῆξε) προσῆλθε. Abreschio ad h. l. aoristum ῆξα (ab ἦκω) defendenti, nemo hodie

assentietur; nam plerisque quos affert locis forma illa ἤξα significaret *celeriter pervenire, permanere*, ut h. l. coll. προσέπτα v. 115, vel (ἐπί τι) *aliquid cum studio aggredi, arripere*. Quae significatio magis convenit τῷ ἄσσειν. — Infra v. 839.

Ἐντευθεν οἰστησασα τὴν παρακτίαν

Κέλευθον ἤξας πρὸς μέγαν κόλπον Ῥέας,

uterque Scholiastes (ad v. 837) legit ἤξας, sed ἄσσειν aptissimum est incitato Iūs cursui. MSS. hac in re exigua est auctoritas; saepe enim librarii iota adscriptum omiserunt. In Agam. v. 77, ubi libri habent ἀνάσσων, Hermannus ad Arist. Nub. 996. recte emendavit:

Ὅ τε γὰρ νεαρὸς μυελὸς στέρονων
ἐντὸς ἀνάσσων
ἰσόπρεσβυς.

cf. Hom. II. XV. 80. ὡς δ' ὅτ' ἀνάξῃ νόος ἀνέρος, ubi Wolf. substituit ἀν ἀξῃ, obloquente Thierschio, Gr. § 322. 5. b. Alia exempla affert Herm. l. l. Fragmentum Anacreontis, quod nobis servavit Max. Tyr. VIII. p. 96. (fragm. 44. Bergk), certissima coniectura sanavit Valeken. ad Phoen. 1388, scribendo χαρίεντα μὲν γὰρ ἄδω, pro eo, quod vulgo legebatur διδῶ, nulla paene mutatione (ΑΙΔΩ, ΑΙΔΩ.) Cf. idem ad Schol. v. 1123. n. 58. In Persis v. 96. Wellauerus edidit:

τίς ὁ κραίνῳ ποδί πηδή-
ματος ἐπιπέτος ἀνάσσων,
quod si, ut videtur, exigendum est ad γλώσσης κρατεῖν, πόδα νομάων, significabit, vel *inhibere levem saltum vel regere, dirigere, quo velit*. Sensus postulat ἀνάσσων: Quis est, qui celeri pede, levi saltu exsiliat,

nimirum ex pernicioso reti. Hoc tamen, e sequentibus demum supplendum, obscurius est omissum, contra *πηδήματος εὐπετέως*, quod idem significat ac praecedens *κραίπνῳ ποδί*, abundat. Haec qui mecum sentit, videat num duabus literis expunctis malit legere:

— τίς ὁ κραιπνῶ

ποδί πήματος εὐπετέως ἀνάσσειν;

Quis est, qui levi pede e noxa celeriter exsiliat? Εὐπετέως; habent duo libri; trisyllabum propter metrum propemodum necessarium est 1); de ἀνάσσειν cum genitivo cf., si tanti est, Hom. II. XXII. 148, Eur. Iph. T. 316. Imago, quae hoc loco proponitur, Aeschulo frequens est. Prom. 263. ὅστις πημάτων ἔξω πόδα ἔχει, Eum. 112, 142, Ag. 1348. Πῶς τις - πημονήν ἀριστατον φράξειεν, ὕψος κρείσσον ἐκπιδήματος, Choeph. 686, Ag. 1087, Choeph. 994, Sept. 589. cf. Blomf. ad Prom. 98, 102.

134. Vera lectio *θεμερώπιν* est in lemmate Schol. A, quod Robortellianis addidit Victorius e MS, ut opinor; nam e Par. B. idem notavit Fachsius; alteram lectionem *θερμερώπιν*, quia interpretatu facilior videbatur, arripuit Scholiastes, eaque hodie in omnibus MSS. est. Sed Hesychius affert *θεμερόπις*] *ἐρασμία*, *ἀγγόνη*, quod alii aliter corrigunt. Pro *ἐρασμία* legendum videtur *σεβασμία*, nam σ excidit, praecedenti vocabulo in eandem literam exeunte; pro *ἀγγόνη* proxime ad

1) Lectione *εὐπετέως* probata, si *ποδί πῆ-* ad priorem versum referas (ut ille sit ionicus dim. catal. cf. v. 101), alter erit dim. ion. cum anacl., sin eas syllabas alteri iungas, numeros eodem, atque infra v. 545. habebis, Phalaceum hendecasyllabum.

literarum ductum accedit *αἰσχύνη*. Idem paulo ante *θήμερον* (l. *θήμερόν*)] *σεμνόν*, ἀφ' οὗ καὶ τὸ *σεμνύνεσθαι* *θήμερύνεσθαι*. Ergo in illo loco legendum: *θήμερῶπις*] *σεβασμία αἰσχύνη*, estque haec glossa sumta ex annotatione quadam ad h. l., qua explicatur *θεμ. αἰδώς*. *Θήμερῶπις* ante Aeschylum iam usurpaverat Empedocles, vs. 25. Karstenius ib. v. 129, p. 206. *θήμερός* natum putat ex *ήμερός*, ut *θαμά* ex *άμα*, *θόρω*, *θόρυνμι* ex *όρω*, *όρυνμι*; contra Lobeckius, Pathol. p. 261. *θήμερός* a *τίθημι* ducit, et ad significationem confert *εὐθετος*, *εὐθήμων*, Latinorum *compositus*, a quo non multum distat Hesychii *σεμνόν*. Quidquid est, terminatio *-ῶπις* hic non magis premenda est, quam in *κλεινώπις*, *θυμός*, apud Soph. Ai. 934, *αἴθουσι ἀνήρ*, ib. 221 (cf. Sept. 431. *αἴθων*), *δολῶπις*, Soph. Trach. 1039, reliquisque, quae affert Lob. Ai. v. 955, p. 411, et omnibus adiectivis, quae in *-ώδης*, (ab *εἶδος*) exeunt.

136. Schol. in Paris. *γράφεται αἰ καὶ φεῦ*. Facile apparet, unde illud natum sit. Nam lemmate *αἰ*, αἰ forte omisso, librarius *φεῦ*, *φεῦ*, quae ad explicationem posita erant (cf. A. ad h. l.), pro lemmate, adeoque pro verbis poëtae habuit. Reisigius tamen hic *φεῦ*, *φεῦ* legendum esse putat. Cf. Well. Add. ad v. 98.

143. B. *φρουράν ἀζήλον ὀχίσω*] *οἰκήσιν κακὴν*, ἣν οὐδεὶς ζηλώσει, φυλάξω. Scholiasten legisse *οἰκήσω* putat Huëtius apud Faehs. Male, ut mihi videtur. *Ὀχίσω* explicatur per *φυλάξω*.

144. Olim lectum fuisse *λευσσω*, *Προμ. φοβερὰ*, *ξμοῖσι δ' ὄσσοις*, apparet non tantum ex interpretatione Schol. A, sed etiam ex iis, quae habet Γ: τὸ (ὄ?) δέ

ἀντι τοῦ γάρ, ἢ ἢ τὸ ἐξῆς οὕτως· εἰσῆλθε γὰρ τοῖς ἑμοῖς
ὄφθαλμοῖς νεφέλη πλήρης δακρύων. Ea lectio requirit,
ut versus cum Blomf. sic distribuatur:

λαίσσω, Προμηθεῦ, φοβερά,
ἐμοῖσι δ' ὄσσοις ὀμίγλα —

Pro altera lectione facit, quod hac distributione non-
nihil de suavitate numerorum detrahitur, et metrum,
praesertim in stropha, concitatus est, quam consolant-
is orationem decet. Cf. Schoem. ad vs. 128. Sunt
haec quidem talia, quae non ad assensum cogant; si
tamen eligendum est, vulgatam praefero. Interpretis
lectio e correctione nata esse potest. Nam si quis,
quod per se non absonum est, ὀμίγλη πλήρης δακρύων
pro simplici ὀμίγλη δακρύων accepisset (cf. γυναικο-
πληθῆς ὀμιλος, Pers. 121, ξυλλογοὶ γυναικοπληθεῖς,
Alc. 951), fieri non poterat, quin in vocabulo φοβερά
offenderet. Vertendum enim esse ex *horrore coorta*,
nemo, opinor, Wellauero assentietur. *Nebula* signifi-
cat dolorem ex adpectu Promethei susceptum, isque
cum *horrore coniunctus* est, et *densus lacrimis*,
sive lacrimas ciens. Ad imaginem, quam hoc loco
usurpavit poeta, illustrandam cf. praecipue Ant.
522. Καὶ μὴν πρὸ πυλῶν ἠδ' Ἰσμήνη, — Νεφέλη δ'
ὄφρων ὑπερ αἱματόεν Πέθος αἰσχύνει, Τέγγουσ' εὐῶπα
παρεῖαν. Pers. 656. Στυγία γὰρ τις ἐπ' ἀγλῶς πεπότα-
ται. Hipp. 173. Στυγρόν δ' ὄφρων νέφος αὐξάνεται.
Sept. 209. cf. etiam Horat. Epist. I. 18, ibique Orel-
lium. Πλήρης similiter ut hic usurpatur Hec. 227.
παρέστηχ', ὡς ἔοικ', ἀγῶν μέγας, Πλήρης στεναγμῶν,
οὐδὲ δακρύων κερῶς.

Quod Schol. B. ad v. 146. affert εἰσιδοῦσι e correctione natum videtur. Recte enim idem τὸ δὲ εἰσιδοῦσθαι πρὸς τὸ σημαίνόμενον. Τὸ γὰρ προσήλθε τοῖς ἐμοῖς ὅσοις οὐκ ἔστιν ἕτερον ἢ ἐμοί. Constructio contraria est ei, quam dicunt καθ' ὅλον καὶ μέρος.

155. A. ad 152. ὡς μήτε θεός] καλῶς οὐκ ἐπήνεγκε μήτε τις ἄνθρωπος. Reisigius (quem sequitur Haupt.) hinc efficit verba μήτε τις ἄλλος spuria esse, necque a Scholiaste lecta; verba illa nata esse ex glossa μήτε τις ἄνος (i. e. ἄνθρωπος). Vereor, ut recte; potius hoc dicit interpres, recte poëtam hominum mentionem non facere, sed universe loqui *necve alius quis*. Schol. certe Vossianus ea legit, quum haec annotet: ὅπως μὴ ἐπιχαίροι (scriptum est ὅπως μὴ ἐπιχαίρω τοῖς) οἷς πάσχω καποῖς ὁρῶν με μήτε τις θεός μήτε τις ἄλλος. Frustrâ autem quaesiverunt interpretes, qui tandem his verbis significantur; poëta tantum maiore vi enuntiare voluit, in Orco neminem omnino malis Promethei gavisurum fuisse, ac si dixisset: *et si quis est alius praeter deos*. Eodem modo Sept. v. 178. Eteocles:

Κεῖ μὴ τις ἀρχῆς τῆς ἐμῆς ἀκούσεται

Ἄνηρ γύνη τε, γῶ τι τῶν μεταίχμιον,

ubi recte Schol. B. Τοῦτο δὲ φησιν, οὐχ ὅτι ἔστι τι γένος ἀνδρῶν μεταξὺ καὶ γυναικῶν, ἀλλ' ἵνα δείξῃ τὸ τῆς προσταγῆς ἀκριβές. Cf. Schol. A. ib. et fragm. Aesch. 295. Dind.

Ζεὺς ἔστιν αἰθήρ, Ζεὺς δὲ γῆ, Ζεὺς δ' οὐρανός·

Ζεὺς τοι τὰ πάντα, γῶ τι τῶνδ' (τῶν?) ὑπέρτερον, ubi nolim quaerere, quid sit, quod universa rerum natura maius, nec tamen Deus ipse sit. Ceterum versus

hi Euripidis quam Aeschyli rationi similiores videntur. Quare Blomf. pro *τοι τὰ* maluerit *ταύτα*, non intelligo.

168. A. ad 167. ὁ Ζεὺς, καίτοι αἰκίζομένός με, ἤγουν δεσμῶν, ἰσχυραῖς γυιοπέδαις (editur hic et in lemm. Schol. B. ad 168. γυιοπ., male intellecto scripturae compendio) — ἢ αἰκίζομένον ἐμοῦ παρ' ἐκείνου. Prior explicatio nititur lectione αἰκίζομενος. Αἰκίζεσθαι passiva vi dictum rarius est, et alibi Aeschylus illud activa significatione posuit; quae tamen ratio ad debilitandam vulgatae lectionis auctoritatem non satis valet. Αἰκίζομένου mihi praefereendum videtur, tam ob structurae concinnitatem, oppositis inter se Prometheo ignominiose victo et potenti decum rege, quam ob παρίσωσιν quae in vulgata est. Eam figuram Homerum quoque passim sectatum esse putant (cf. Dammii lex. Hom. Pind. p. 1349, ed. Lips.) sed in illo pleraque huius generis fortuita videntur. Hoc tamen loco non dubium est, quin exitus illi similes studio quodam quaesiti sint, quum praesertim exstent in fine dipodiarum anap.

⁵ Ἡ μὴν ἔτ' ἐμοῦ — καίπερ κρατερᾶϊς

⁶ Ἐν γυιοπέδαις — αἰκίζομένου —

Praecipue in carminibus melicis sublimioribus saepe hanc figuram observare licet. cf. Sept. 118, Prom. 413, 692, sqq. Agam. 980, Eum. 485, Ag. 177 (ubi φέγων non sollicitandum videtur, sed ex anacoluthia interpretandum), Sept. 942, 894.

Ἡμ. α'. Σιδαρόπλακτοι μὲν ᾧδ' ἔχουσι.

Ἡμ. β'. Σιδαρόπλακτοι δὲ τοὺς μέρουσι

Ταχ' ἄν τις εἴποι, τίνας.

In diverbiis vero et omnino in sedatiore sermone hoc rarius est, neque auribus gratum. Versus 11. supra φιλανθρώπων δὲ παύεσθαι τρόπον¹⁾, aequè parum mihi placet, atque Horatianum: *testis mearum sententiarum* (μαρτυρεῖ δέ μοι γνώμη). Sed fateor, difficilem rem esse atque lubricam haec ad nostrum sensum exigere, neque omnibus his in rebus idem probatur.

170. Δεῖξαι τὸ νέον βουλευμ', rell. sic explicantur: δεῖξαι αὐτῷ τὸν ἕφ' οὗ ἀφαιρεθήσεται τὴν βουλευτικὴν πρόνοιαν, τὴν ἐξουσίαν, τὰς τιμὰς. In his νέον inexplicatum nanct, βουλευμα construitur cum ἀποσυλᾶται. Una literula transposita pepererat non uno nomine vitiosam lectionem: τὸν (pro τοῦτον), ἐὸν βουλ. Similiter Pers. v. 13, legitur:

πᾶσα γὰρ ἰσχὺς Ἀσιατογενής
ὄχλωκε νέον δ' ἄνδρα βαύζει.

Schol. A. γράφεται δὲ καὶ ἐὸν, ἤτοι τὸν ἴδιον ἄνδρα. In vulgata quaeritur primum, quid sit βαύζειν. Si cum Passovio interpretaris *cum clamore desiderat*, hoc dicet chorus: abiit (cf. v. 60.) robur Asiae, novumque exercitum, deleto priore, expetit. Quod contra sensum est, quum nihil dum certi de expeditione accepisset chorus, neque nuncius cladis advenisset (cf. v. 14). Si βαύζειν hic sensum plorandi habet, vel subjectum e praecedentibus elici debet, e. g. Ἀσία, quod perquam durum est; vel θυμός huc referendum est e v. 11, ut πᾶσα γὰρ ὄχλωκε per parentheses dicta

1) Schol. B. ibi annotat: δριμύτια λέξεις, sed incertum, utrum hoc ad sententiam an ad verba pertineat.

sint, quod vix fieri potest, quum manifesto *πάσα γὰρ-
et κοῦτε τις* (v. 14) coniungantur. Valckenaerius ad
Phoen. 1489. ductu Scholiastae eleganter emendat:

*ὄχλωκε νέον,
περὶ δ' ἔόν ἄνδρα βαύζει,*

quod tamen tam propter magnam verborum muta-
tionem, quam quod *ἔός* apud tragicos valde dubium
est, incertum manet. Lenius utique fuerit corrigere
βαύζω pro *βαύζει*, quod facile depravari potuit, *νέον*
in *ἔόν* mutato.

178. Lemma Scholii A. apud Faesium: *σὺ μὲν
τραχὺς* pro *θρασύς*, solenni errore. Plerumque, ut hoc
loco, quid verum sit, metrum indicat, sensus saepe
utrumque vocabulum patitur; quamquam significatio
diversa est. *Θράσος* est animi fiducia sive in bona
sive in mala re; *τραχὺς* est asper, durus: praecipue
is qui facile offenditur et in alios saevit. Supra v. 35.
ἅπας δὲ τραχὺς, ὅστις ἂν νέον κρατῆῃ, Suppl. 1035.
τραχὺς γε μέντοι δῆμος ἐκφυγὼν κακὰ, Ag. 265. *βροτὸς
θρασύνει (audaces reddit) - αἰσχρομήτης-παρακοπὰ πρω-
τοπήμων*, Prom. 863, Sept. 171. Supra v. 80. *τρα-
χύτης*, *durities* adscribitur Robori, quod non flectit-
tur miserie Promethei, quare, etiamsi metrum non
monstraret, sensu tamen illud praestaret prae altero
θρασύτητα, quod nonnulli libri praebent. Eur. Med.
447. *τραχεῖα ὄρη*. Sed infra v. 311. *εἰ δ' ὡδε τραχεῖς
καὶ τεθηγμένους λόγους Πίπεις*, sensus alterum quo-
que admitteret; cf. *θραυστομίην*, vs. 200, *θραυστο-
μος*, Ag. 1372. Infra v. 186 lemma in Voss. 1. non mi-
nus contra sensum quam contra metrum *θρασύς* habet.

189. Schol. Faehs. ad v. 188. (ὅταν ταύτη ῥαισθῆ) γραφεται ῥεχθῆ, ἤγουν, ὅταν πραχθῶσι τὰ πράγματα οὕτως, ὡς λέγω. — 'Ρεχθῆ recentior lectio est; certe reliqua scholia habent ῥαισθῆ. In Parisino libro, unde haec descripta sunt, multae glossae et variae lectiones, scholiis, ut videtur, recentiores, quae inter versus locum invenire non poterant, scholiis insertae sunt, quod hic quoque factum videtur.

199. B. legit 'Ἐπει τάχιστ' ἤρξαντο δαίμονες χόλον. Soph. El. 542. ἐρεῖς μὲν οὐχὶ νῦν γέ μ' ὡς ἄρξασά τι Ἀπηνρόν, εἶτα σοῦ τάδ' ἐξήκουσ' ὑπο. Pflugk. ad Eurip. Hec. 685. κατάρχομαι νόμον βακχεῖον.

202. B. ὡς Ζεὺς ἀνάσσει. Wellauerus e libris nonnullis recepit ἀνάσσει, recte iudicans sequentem optativum (ἄρξαιεν) mutandi ansam dedisse. Exemplis ab eo laudatis add. Hom. Il. XV. 596. Ἐκτορι γάρ οἱ θυμὸς ἐβούλετο κῦδος ὀρέξαι, Πριαμίδην, ἵνα νηυσὶ κορώνισι θεσπιδαῆς πῦρ Ἐμβάλη ἀκάματον, Θέτιδος δ' ἐξαισίον ἀρῆν Πάσαν ἐπικρήνειεν. Cf. Herm. ad Eur. Hec. 27, Kühner, Gramm. § 774.

213. Quae sub finem Scholii B. leguntur admodum sunt perturbata: ὡς οὐ χροῖ τὸν περιποιημένον ἑαυτῷ ἀρχήν, [οὐκ] ἐν θρασυτητι καὶ γνώμης ὑπερκοπία καὶ μετὰ δόλου περιποιῶσθαι, ἀλλὰ μεταχειρίσεσι καὶ ἐπιτηδειότητι. Videtur interpretes lectionem χροῖ in libro suo habuisse; sed utrum praeterea δόλω τε legerit, an verba καὶ μετὰ δόλου recentius sint additamentum, non ausim definire. Nec quidquam apparet de voce ὑπερέχοντα, pro qua non dubitem cum Porsono ὑπερσχόντα scribere hoc sensu: (mihi mater praedixerat)

fato esse constitutum; non vi neque robore, (sequi debebat *victoriam partum iri*, sed constructio paulum immutatur) sed dolo qui excellissent victuros esse. Quare non opus est, ut cum Reisigio violenta mutatione pro *ὑπερέχοντα* substituat *πελωρίους*; quod etiamsi, ut ille statuit, auctoritate Scholiastae B. firmaretur, quod secus est, tamen non satis perspicue dictum esset. Obiter moneo falsum esse, quod idem dicit, numquam apud Aeschylum ionicum a minori uno vocabulo comprehensum pedem sextum antecedere. cf. Sept. 430. *Πολυφόντου βία*. Praeterea, etiamsi nullum illius rei exemplum inveniretur, tamen non constaret, Aeschylum sic scribere noluisse. Nimirum, si quaestiones adeo circumscribimus et quasi coarctamus, facile casu quod factum est, poetae delectui cuidam adscribemus.

226. Lemma Voss. 1. *ὁ δ' οὖν ἐρωτᾷτ' ἐμ'* quod ibi in contextu quoque legitur; scribae errore, nam Par. B. in lemm. *ὁ δ' οὖν ἐρωτᾷτ' αἰτίαν*, quo satis cavetur, ne quis coniciat *ἐρωτᾷτ' ἐμ'*.

235. Schol. A. ad 231. *Ἐγὼ δὲ ὁ τόλμῃς, ἢ ἦγον τολμηρός, — ἐλυτρωσάμην καὶ ἐξέβαλον τοὺς ἀνθρώπους, τοῦ μὴ διαφθαρέντας εἰς τὸν ἄδην παραγένεσθαι*. Sic enim haec in Par. B. et Voss. 1. leguntur. Pro verbis hic explicatis *δ' ὁ τόλμῃς* (cf. B. ad 235), insignem lectionis varietatem affert idem interpres ad v. 235. *τινὲς (ἀντὶ τοῦ αὐτοῦ) auctoritate Rob. omittendum videtur; a Par. B. et Voss. 1. totum hoc scholion abest* (*ἐγὼ δ' ἐτόλμησα, καὶ τὸ ἐξῆς, μετὰ ἦθρον. Ἀναναται καὶ τόλμῃς εἶναι, ὡς τιμήεις, τιμῆς, Valckenae-*

rium, cui inter δὲ τολμῆς et δ' ἐτόλμησ' eligendum esset, non sane mirandum est, alterum praetulisse (ad Phoen. v. 856); sed inter lectiones ἐγὼ δ' ὁ τολμῆς et ἐγὼ δ' ἐτόλμησ' optio paulo est impeditior. Nam primum forma τολμῆς proba est. Τιμῆς legitur Il. IX. 605, τολμηστάτος e MSS. a Buttmano repositum est apud Soph. Phil. 984. cf. praeterea Matth. §. 121. n. 2, 129. n. Atque ea forma talis est, ut facile a librariis non intellecta obliterari potuerit, quam ob causam antiquam lectionem revocandam censet Haupt. p. XIX, cum quo facere videtur Bergk. (Zeitschr. f. d. Alterthumsw. 1835, p. 955) — Ὁ τολμῆς (*audax*) cum indignatione quadam dictum est pro *forti, magnanimo*. » Ego vero, quem nunc audaciae accusant, per magnanimitatem servavi mortales, ut ne discerpti mortem oppeterent." Alteram lectionem (δ' ἐτ.) Scholiastes recte monuit μετὰ ἡθου, dictam esse, quod pertinet ad asyndeton. Explicandum enim illud videtur ex eo, quod Prometheus cum studio quodam et ardore beneficium suum praedicat. In Aeschylo quidem exemplum prorsus simile exstare non memini, sed conferri potest locus ex Euripidis Phoenissis, v. 476, ubi Polynices causam suam defendens Ἐγὼ δέ, inquit, πατρός δωμαίων προῦσκειψάμην Τούμὸν τε καὶ τοῦδ'· ἐκφυγεῖν χρεῖζων ἀράς — Ἐξῆλθον ἔξω τῆςδ' ἐκὼν αὐτός χθονός, quo loco Matthiaeo corrigenti δ' ἀράς recte non obsecutus est Klotz. Paulum differunt Eum. 231, Suppl. 750, Il. XXII. 129. Videndum praeterea, num lectio δ τ. correctori debeatur; facilius fieri potuit, ut cum ΔΕ-ΤΟΛΜΗΣ non intelligeretur, mutaretur

in δ' ὁ τ., quam contra, si articulus inde ab initio affuisset, ut a librariis expelleretur.

Ex scholio, quod supra apposui (ἐλυτρωσάμην καὶ ἐξέβαλον) apparet, interpretem vulgatam lectionem ἐξερουσάμην habuisse, eamque formam duxisse ab ἐρύομαι, quod verbum cum *trahendi* significatione etiam *liberare* vel *tueri* denotare satis notum est. Sed augmentum in senariis tragicorum non omittitur nisi iis locis, qui ad carminis epici similitudinem compositi sunt. Cf. omnino Well. ad Pers. 302. Multo minus de ἐκρύομαι cogitari potest 1). Schol. B. ad v. 235. ἐξελυσάμην habet, quod verum videtur. Ἐξερουσάμην ex interpretatione fluxit. Schol. Laur. ad Soph. Ai. 531. (527 Herm.) καὶ μὴν φόβοισί γ' αὐτὸν ἐξελυσάμην, — μὴ σοι γε ποῦ δύστηνος ἀντήσας θάνοι (recte Wunderus hos versus coniunxit) haec annotat: τοῦ φόβου χάριν, ῥύσασθαι θέλουσα ἐξήγαγον. Ἐκλύεσθαι τινος significat non tantum liberare a malo, quod *adest iam*, sed etiam *ab eo quod instat*, quod Schoemann ad h. l. secus videtur. Sed cf. praeter locum ex Aiace allatum, Eurip. Andr. 818, ὑμεῖς δὲ θανάτου νιν ἐκλύσασθε, *prohibete, quominus illa mortem sibi consciscat*. Denique sequenti versu τοῦ cum Scholiasta videtur retinendum, neque in τὸ mutandum, cui non obstat additum μὴ. Cf. locos ab Hermanno citatos: Xen. Anab. I. 3. 2. Κλέαρχος δὲ τότε μὲν μικρὸν ἐξέφυγε τοῦ μὴ καταπετρωθῆναι, id. Cyrop.

1) Well. tamen, ut hoc defendat, in add. ad h. v. provocat ad Herm. ad Soph. O. T. 72; quo iure non intelligo.

II. 4. 23; Kühner. Gr. § 717. 2. Ergo duo hi versus auctoritate antiquorum interpretum sic scribendi videntur:

Ἐγὼ δ' ἐτόλμησ', ἐξελυσάμην βροτοῦς

Τοῦ μὴ διαρῥαίσθéntας εἰς Ἄιδου μολεῖν.

Egerunt de hoc loco Herm. Obs. Crit. in Aesch. et Eurip. Lips. 1798. p. 5, et ad Vig. p. 898, Lob. Ai. 531, Reisig. Cens. ed. Well. apud Wellauerum, vol. II. p. 424.

248. *Θνητοῦς τ' ἔπ.* est in lemmate Schol. A, confirmatum collatione Faehsiana; in Voss. 1 legitur *θνητοῦς δ' ἔπ.* — Wellauerus, praecunte Hermanno, τὲ eiecit, pro quo alii libri habent γέ frequenti literarum confusione. Infra v. 776. *τρίτος γε γένναν* Schol. B. in lemmate τρ. δέ; v. 516 plures libri pro γέ, τὲ habent; Eum. v. 975 pro δέ, τὲ substituendum est; exempla enim pro illo allata minus apta sunt. Optime γέ h. l. se habet, quo ad praecedentia maius quid additur. Sic Agam. 527. roganti choro *Ἐρως πατρώας τῆσδε γῆς σ' ἐγύμνασεν*; reponit praeco: *ὥστ' ἐνδακρύειν γ' ὄμμασιν χαρᾶς ὑπο*, ut *lacrimae adeo praegaudio oculis oboriantur*. Suppl. 291. *μὴ καὶ λόγος τις Ζῆνα μιχθῆναι βροτῶ*; respondet chorus *Καὶ (κοῦ?) κρυπτά γ' Ἦρας ταῦτα τῶν παλλαγμάτων*. Prom. 933. *Καὶ προσδοκᾶν χρῆ δεσπόσειν Ζηρός τινα*; Prometheus *Καὶ τῶνδε γ' ἔξει δυσλοφωτέρους πόρους*, ubi Well. conicit τῶνδ' ἔθ', fortasse quia vocula non suo loco (post *δυσλ.*) posita sit. Sed cf. quae ipse in Lex. II. p. 107. b. attulit. Quod vero Pers. v. 240. γέ restituit, recte fecisse videtur.

250. Scholl. ad v. 247, 248, 250: κατοικίσις (pro κατώκισια) quod Blomfieldio non displicet. Mihi illud verum non videtur, nam sic verba habent aliquid quaesiti, reique gravitati magis consentaneum est, hanc sententiam non ab alia pendere. Quare videndum, ne participium sedulo interpreti debeat, qui responsionem interrogationi (ερώων) nimio studio accommodare vellet.

258. Schol. Faehs. ad v. 255, p. 22. οὐδέν ἄλλο μοι τέρμα τῆς δέσεως καὶ τῆς κακοπαθείας ταύτης πρόκειται ἢ ὅπερ δόξει ἄριστον ἐκείνω. Probabile est, interpretem legisse πλὴν ὃ γ' ἂν κείνω δοκῆ. Wieselerus, p. 7. coni. οὐκ ἄλλοτ' οὐδέν πλὴν ὅταν-, quod magis placet; quamquam vulgata aptam admittit interpretationem: non me manet finis laborum, certe (γέ) non alius, quam tum, quum Jovi videbitur, quam is, qui erit tum —. Cf. v. 626.

272. A. ad 271. Γέγραπται δὲ καὶ βλάβας, ἀντὶ τοῦ τύχας. Vulgo quidem scholiastae τὸ τύχη malo sensu dictum τῷ δυστυχία exponunt; potuisse tamen τύχας voce βλάβας explicari, nemo negabit; contra ad βλάβας, vocabulum definitae notionis interpretandum, τύχας, quod latioris est et ambiguae significationis, adscriptum fuisse, improbable est; quare hoc verum videtur. Τύχας sensui quoque aptius est.

275. In hoc versu dum haeret schol. A., de lectione quam secutus sit nihil certi affirmare licet. Coniicias tamen eum legisse μοι πλ. πρὸς ἄλλοτ' ἄλλο, ex iis, quae subiungit οὐκ ἐφ' ἐνὶ κακῷ ἀνιῶμαι, ἀλλ' ἐπὶ διαφόροις ἀσχάλλω. Μοι ferri nequit; ἄλλο autem fortasse ortum est ex ἄλλω. Vulgata lectio sic expli-

canda videtur: ἡ πημονὴ τὰς αὐτὰς πλάνας πλανωμένη, ἄλλοτε πρὸς ἄλλον ἐρχομένη προσιζάνει; sensus: *aerque omnibus instat aerumna*. Cf. Kühner, § 622. Πρὸς ἄλλοτ' ἄλλω προσιζ. est simpliciter: alias alii assidet.

302. Lemma Schol. B. ἡ θεωρὸς τύχας ἐμάς (ἐμᾶς?) Legit fortasse θεωρὸς ὧν ex θεωρήσεων depravatum. Voss. 1. in cont. θεωρήσας. Videntur nonnulli in futuro (θωρήσων) sequente praesenti tempore (συνασχαλῶν) offendisse.

Versus 347-372. Scholiastae (B. ad 347, A. 353.) Oceano tribuunt. Elmsleium hos Prometheo adscribentem verum vidisse, tam mihi persuasum est, ut, quomodo esse possint, qui nihilo minus alterum probent, vix intelligam. Versus 347. οὐ δῆκ' ἐπεὶ, et 373. οὐ δ' οὐκ ἀπειρος, sic cum praegressis cohaerent, ut personae mutatio certe admodum improbabilis sit; vaticinium de futuro Aetnae incendio multo magis Prometheo quam Oceano convenit; denique tota illa ῥῆσις, si Oceano tribuitur, velut pannus assutus pendet, neque ad argumentum accommodata est. Confirmatur haec ratio praeterea eo, quod Atlas eius, qui loquitur, κασίγνητος vocatur (v. 347), Atlantem autem et Prometheum fratres fuisse, omnes mythographi referunt. Cf. Schol. ad v. 347, Heyn. ad Apollod. I. 2. 3; quod non infringitur eo, quod Atlas infra v. 426. Titan dicitur; similiter enim Prometheus *Τιτᾶν Προμηθεὺς* appellatur a Soph. O. C. 55, et aliis. Particula δῆτα (v. 347.) negationis vim auget, eaque Prometheus significat, se illa, quae modo dixisset, aversari. Cf. Hec. 367, Soph. Oed. T. 1377.

Ceterum non improbabile mihi videtur, ab histrionibus hos versus Oceani personae assignatos fuisse, quo et colloquentium partes aequalius dividerentur, et haec verba possent agi cum manuum corporisque motu, qui in tam gravi descriptione propemodum postulatur. cf. Valcken. Phoen. 1286. — De Wieseleri sententia tacere praestat.

351. B. τὸν γηγενῆ] τὸν γενναῖον καὶ ἀνδρεῖον. Legit fort. ἐγγενῆ, nisi quis malit credere, scholiasten illud vocabulum honoris appellationem credidisse.

365. Voss. I. ἰπνούμενος¹⁾] καιόμενος, φλογιζόμενος, ἐκ μεταφορᾶς τοῦ ἵπνου²⁾. Γράφεται ἰπούμενος³⁾ ἥτοι παγιδευθείς. Ἴπος⁴⁾ γὰρ ἡ παγὶς τῶν μύων. Ἡ ἰπτούμενος, βλαπτόμενος. Ex hoc scholio novum pondus accedit lectioni ἰπουμένος, quae nitēbatur tantummodo Eustathio ad Il. I. p. 16. 40 (ed. Rom.), ex cuius annotatione maximam partem sumtum est scholion B. ad h. l. Omnes libri habent ἰπνούμενος, quam lectionem non erat, quod Passovius et Wellaueus (in lexx.) praeferrent. Ἴπουμένος (i. e. πιεζόμενος, ut recte exponit Schol. rec. ad Pind. O. IV. 6, ubi vetus interpres ἵπον, ut Schol. ad n. l. voc. παγίδα explicat) a grammaticis non intellectum mutandi ansam dedit. Ἴπνούμενος per se non vitiosum est, sed altera lectione egregie significatur immensa statura Typhoei, ad quem domandum montis mole opus esset. cf. Pind. l. l. ἀλλ' ὃ Κρόνου παῖ, ὃς Αἴτταν ἔχεις

1) MS. ὑπνούμενος. 2) MS. ὑπνου. 3) MS. ὑπούμενος.

4) MS. ἵπος.

³ Ἴππον ἀνεμόεσσαν ἑκατογκεφάλα Τυφῶνος ὀμβρίμου. Cf. etiam Stephani thes. v. Ἴπος.

371. A. (ad 367), B, Scholion ap. Faehs. (p. 29 v. 367) θερμοῆς, Voss. 1 in reliquis cum Faehs. Schol. consentiens, θερμοῖς. Non rarum est, omnia epitheta alterutri tantum substantivorum iungi. Eur. Heracl. 749. λαμπρόταται θεοῦ φαεσίμβροτοι ἀνγαί, Sept. 188. ἐπικιῶν τ' ἀπ' ἄπνων πηθαλίων διαστόμια, πυριγενετῶν χαλινῶν, Soph. Ai. 134. τῆς ἀμφιγύτου Σάλαμῖνος ἔχων βᾶθρον ἀγγιάλου. Cf. Elmsl. ad Heracl. 750, Lob. ad Ai. p. 130, Herm. ad Hec. 423. Loci vero, qui est Hipp. 669, ab Hermanno ad Hec. l. l. allati nescio an alia ratio sit; legitur ibi τάλανες, ὧ κακοτυχεῖς γυναικῶν πότμοι, in quibus eadem notio graviore vocabulo, ideoque adiecta v. ὧ iteratur; praeterea si vel ταλαινῶν vel κακοτυχῶν propter metrum scribi liceret, sensus, opinor, ambiguus esset. Alterius constructionis haec addo exempla. Soph. Phil. 1289. nunc recte editur ἀπώμοσ' ἄγνόν Ζηνὸς ὑψίστου σέβας, Iph. T. 12. χιλίων ναῶν στόλον Ἑλληνικόν συνήγαγεν, et saepius, eaque constructio omnino vulgatio est. Quare, etiam si loci, quos supra posui, satis certi essent, tamen hic non dubitarem, quin θερμοῖς praeferendum esset. Languet enim hoc βέλεσι nullo adiectivo addito; et collocatio verborum, θερμοῖς probato, concinnior est, non multum illa a chiasmo diversa. Cf. Trach. 844 ἀδινῶν γλωρῶν δακρυῶν ἄγχαν, Ai. 846. γῆς ἱερὸν οἰκείας πέδον. — Similiter atque hoc loco in Sept. v. 251. Ἑλληνικόν νόμισμα θυσιάδος βοῆς, in nonnullis libris fuisse videtur Ἑλληνικῆς (cf. lemma

Schol. B. ad 254), quod si maiorem haberet auctoritatem, non spernendum esset, quoniam verbis *θυστάς βοή* una res significatur.

381. A. γράφεται καὶ προμηθεῖσθαι, pro προθυμῆσθαι. Saepius haec vocabula permutantur, ut apud Eurip. Phoen. 1475, ubi cf. Valcken., Soph. El. 978, coll. Schol., Eur. Hec. 776 (Herm). In Androm. 1253.

Τροίας τε καὶ γὰρ θεοῖσι κακίηνης μέλει,
καίπερ πεισοῦσης Παλλάδος προθυμιά,

nihil mutandum videtur; προθυμία enim alibi quoque malo sensu usurpatur. cf. Hipp. 1435, Ag. 1573, Herod. I. 124. Contra in Eur. Alc. v. 1054. quid sibi velit προμηθίαν, non intelligo, et fortasse alii mecum non intelligent. Locus hic est:

τὸν ἠβῶνθ', Ἡράκλεις, οὐ ῥάδιον
εἶργειν ἐγὼ δέ σου προμηθίαν ἔχω.

Non possum, inquit Admetus, illam puellam neque in virorum conclave recipere, neque uxorem ducere (1055); virorum domum habitare non potest, quia *iuvenes arcere non facile est, ego autem tuī curam habeo, tibi prospicio*. Postremum hoc, nisi omnia me fallunt, a loco alienum est; si Admetus iuvenes a puella arcere non potuit, etiam Herculis commodo non potuit prospicere. Προθυμίαν si scribitur, vertendum est: *ego autem tibi bene volo*, sensusque hic est: mihi puellam recipere perquam molestum erit, quum neque iuvenes retinere possim, et tibi lubens eam uxorem dare cupiam. Nostro loco procul dubio προμηθεῖσθαι cum Valcken. l. l. est praeferendum. Sensum iam recte aperuit Schol. ἐν τῷ

προνοεῖσθαι με σοῦ καὶ πειρᾶσθαι τὸν Δία πείθειν, τίνα βλάβην ἐννυπάρχουσαν νοεῖς; quicum sequentia bene congruunt; contra bene velle alicui (προθυμείσθαι) esse irritum laborem, neque universe verum est, et hoc loco nimis dure dictum esset.

384. B. in lemm. τὴν νόσον cum Ox. et Schol. Faehs. ib., τῆδε τῆ νόσῳ Rob., et sic in textu libri paene omnes. Cf. Soph. Trach. 541, et Schoem. ad h. l.

394. Schol. Voss. 1. ψαίει πτεροῖς] γράφεται καὶ ψαίρει. Κυρίως δὲ ἡ λέξις ἐπὶ τῶν λαιφῶν λέγεται, τῶν χωρὶς ἀνέμων κινουμένων. Καταχρηστικῶς δὲ καὶ ἡ λέξις αὐτὴ ἐνταυθα. Quum ψαίρειν apud seriores non nisi in vulgari sermone, idque vi intransitiva permanisset, interpretes antiquitus illud quoque sic usurpatum fuisse rati, lubenter ψαίει arripuerunt. Schol. ad Eur. Phoen. 1399, et Faehs. ad h. l. οἱ ναῦται ψαίρειν φασὶ τὸ ἄρμενον, ὅταν μὴ πολὺς ἄνεμος πνέη, ἀλλὰ μόνον ψαίῃ. Vela ψαίρειν dicebant, quae modo soluta pendebant, modo leni vento quassata et plicata crepitabant. » Erotianus (ut verbis Valcken. in doctissima ad Phoen. l. l. annotatione utar) lenes venae pulsus sic dictos scribit ἀπὸ τῶν ψαιρόντων ἀρμένων, ἃ δὴ οὐχ ὁμαλῶς ὑπὸ τῶν ἀνέμων φυσώμενα, ὅτε μὲν χαλαροῦνται, ὅτε δὲ πληροῦνται." Activa vocis potestas permansit in nonnullis compositis, ut μεταψαίρω, ὑποψαίρω, διαψαίρω. — Nostro loco intellige motum alarum, qui volatum praecedat. Ceterum Cf. Virg. Aen. V. 217 *radit iter liquidum.*

397. B. οὐλομένας τύχας] καθ' ὅλον καὶ μέρος, τὰς ἀξίας φθορᾶς. — Στένω σε τὰς τύχας non est con-

structio καθ' ὅλον καὶ μέρος; potius conferri debebant loci, in quibus duo accusativi pendent a verbo, quod singulos adsciscere potest, in quibus tamen nullum inveni huic similem. Ergo donec aptum exemplum prolatum erit, genitivus retinendus est. Schoem. τὰς, nescio an consulto.

399. Uterque Scholiastes ζαδινῶν, quod contra librorum auctoritatem non in ζαδινόν mutandum erat. Ceterum Schol. A. hic ignoti scriptoris fragmentum affert -ὦς κλέπτω (κλέπω cf. Hesych.) κλέποσ. Οἴχεται τὸ κλέποσ αὐτόσ ἔχων. Teste Polluce VIII. 34. Solon in legibus τὸ κλέμμα, κλέποσ dixit. Κλέποσ etiam Hesychius habet. Cf. Lob. Phryn. p. 317, ubi exemplis laudatis addi debet σκέπω ex Luc. Piscat.

401. Ex interpretatione ad v. 397. apparet, Scholiasten δ' post Ζεὺσ non legisse, et verba admodum contorte sic ordinasse: Ζεὺσ, ἰδίοισ νόμοισ κρατύνων ὑπερήφανον αἰχμάν, ἐνδείκνυσι θεοῖσ τοῖσ πάροσ ἀμέγαρτα τάδε vel κακὰ, quod invenisse in libro suo videri potest. Particula tamen recte caremus, modo teneamus, ἀμέγαροσ universe horrendi, saevi notionem habere; iungendum est ἀμέγαρτα γὰρ τάδε κρατύνων, quod significat ταύτην τὴν ἀμέγαρτον ἀρχὴν (vel κράτοσ) κρατύνων; cf. II. I. 257. τάδε πάντα μαρμαίροισιν, Soph. Ai. 1325. σὺ ταῦτ', Ὀδυσσεῦ, τοῦδ' ὑπερμαχεῖσ ἐμοῖσ; Vertendum est: Jupiter exercens (in te) hoc saevum, detestandum imperium.

407. Στένουσι, A. (ad 397. καὶ στενάζουσι τὴν μεγ.) et Schol. Faehs. (ad 406). B. ib. haec annotat: ὁ πρῶτον κατὰ ἄθροισιν ἐπὼν χώραν (v. 405), εἶτα (v.

409.) ἐπιμερισμὸν ἐπήνεγκεν, ὀπόσοι, unde colligas, eum στένουσα legisse. Posterius aptius videtur; nam quae v. 409, sqq. leguntur ὀπόσοι τε — νέμονται, — συγκάμνουσι θνητοί, ita dicta sunt, ut necessario ad aliud subiectum a praecedenti diversum referenda videantur. Quo probato, vel v. 406. scribendum est μεγαλοσχήμον' ἀτ' ἀρχ. (i. e. *quippe*), quod poetico sermone minus convenit, vel lacuna assumenda est, quod, quum antistrophe integro pede Ionico minor sit quam strophe 1), admodum probabile est. Rursus illa lacuna vel ante μεγαλοσχ., vel post ἀρχαιοπρεπή esse potest. Priorem rationem sequitur Fritzschius (de Aristoph. carmine mystico, p. 35.), scribens:

Μεγάλω; τοι μεγαλοσχί-

μονα κἀρχαιοπρεπή στένουσα τὰν σάν

in quo minus placet τοί. Alterum probant Well. et Schoem., qui verbum finitum excidisse putant; quod si admittitur, quomodo τέ, v. 406. locum suum tueri possit, non video. Malim statuere, ante ἀρχ. alterum τέ et participium οἰχομέναν, vel aliud eiusdem significationis, lectum fuisse. Quum tot dubitandi ansas locus admittat, illud tamen apparet, στένουσα retinendum esse.

416. Πόρον pro τόπον A. ad v. 411. Πόρος non universe significat regionem, sed viam, vel mare (cf. ὕγρα κέλευθα apud Hom.), vel fluvium. Quare si illa

1) In strophā λειβομένην eicere temerarium puto; si locus sic, ut Heathius vult, legendus esset, ne potuisset quidem λειβομένη ad explicationem addi. Versum 398. apparet ex duobus Ionicis constare debere.

lectio vera esset, ἀμφι-ἔχουσι per timesin pro ἀμπέχουσι, *circumhabitant*, dictum esset, et verba Μαιῶντιν λίμναν explicationis causa vocabulo πόρον adiecta; quod precario sumitur.

424. Ἀκαμαντοδέτοις, B. ad 426, Schol. Faehs. ad 420. (p. 31), quicum consentit Voss. 1. Hoc vocabulum eiusmodi est, ut, etiamsi ἀδαμαντοδέτοις, quod e coniectura plerique editorum receperunt, usitatius sit, et defendatur similibus vocabulis ἰοδέτος, κισσοδέτης, nemo tamen, alterum ab Aeschylō usurpatum non esse, demonstrare possit. Ἀκαμαντοδέτος significaret *indefesse* i. e. semper et firmiter *vinciens*. Archimelus apud Athen. V. p. 209. C. dixit ἀκαμάτοις πείσμασι; quidni Aeschylum, qui tot nova vocabula usurpavit, tamque audax est in imaginibus fingendis, similiter locutum esse putemus? — Verbalia activa significatione posita non rara sunt. cf. πιστός, Prom. 919, Pers. 55, πυργοδάκτος, ib. 105, πολεμόκραντος, Sept. 146, μεμπτός, Soph. Trach. 446, ἄμεμπτος, Thom. Mag. s. v., καλυπτός, Ant. 998, χαλκόπλακτος, Soph. El. 475, ὑποπτος, Hec. 1119.

426. Ἀτλανθ', B. ad 428. Ἀτλας etiam Ἀτλα in gen. habere falsum est. cf. Goettl. ad Hes. Op. 383. (add. τερασκόπος) In sequentibus Schol. Faehs. (p. 31.) explicat ὑπείροχον καὶ μέγα βάρος, quod quamquam non accurate respondet τῷ σθένος, tamen non ita differt, ut de varietate lectionis cogitandum sit. Maioris momenti est, ὑποβρέμει (v. 431) explicari v. ὑποστενάζει, quod ipsum verbum v. 428. loco alieno in textu legitur, quare ibi aliud legendum esse, certum puto.

**Τποβασιάζει*, quod in scholiis legitur et in nonnullis antiquis editionibus, non vera lectio esse videtur, sed interpretatio. Coniiciebam *ὑποστηρίζει*, vel *ὑπερείδει*. Nunc post ea, quae attulit Schoem. praestare puto coniecturam Hermanni *ὑποστεγάζει*. Cf. frgm. 285. Dind. (Athen. XI. p. 491. A.) *ἄθλον οὐρανοστεγῆ*. Ceterum accus. *αἰὲν ὑπείροχον σθένος* positus esse videtur ut in Suppl. v. 555. *ὄντ' ἐπέρχεται, Τυφῶ μένος, ὕδωρ τὸ Νείλου*. (cf. etiam Matth. § 425. 5.) Vs. sequenti plerique VV. DD. emendationem tentarunt; in multis coniecturis maxime memorabiles sunt duae, quas Herm. proposuit, *κρατίνων* et *τὸν γάϊον*; postremum tamen nemo, opinor, post doctam Schoemanni ad h. l. annotationem amplius tuebitur. Sed vide, ne vulgata his similibusque locis possit defendi. Suppl. 636. *Δῖον ἐπιδόμενοι πράκτορά τε σκόπον*. Pers. 558. *Θρήνης ἄμ πεδιήρεις δυσχίμους τε κελειθους*. Eum. 529. *ἐν μέσῃ δυσπαλεῖ τε δίνῃ*. Pedestris orationis scriptor dixisset: *κραταιὸν οὐρανοῦ* vel *οὐράνιον πόλον*. Vert. *qui nunquam deficientibus viribus firmum coelestemque polum humeris sustinet*.

435. *Προσελούμενον*, A. (ad h. v. sub fin.), *προσηλούμενον*, B. ad 437. Formae huius verbi hae inveniuntur: *προσελώ* (codd. in Arist. Ran. 730, et Schol. ib., Suid. v. *προσελούμεν*, Hesych. v. *προσελεῖ*, et qui ibi laudatur Tzetzes), *προυσελώ* (cod. Rav. Arist. l. l.), *προυσελλῶ* (Etym. M. p. 690. 11), *προυγελώ* (Hesych. i. v., MS. Stobaei teste Grotio, cf. Blomf.), *προσειλλῶ* (codd. ap. Steph. et Turn. nostro loco). Postremum a *σίλλος* ducendum perexiguam habet auctoritatem,

atque haud scio an ex correctione natum sit. *Προυγελεῖν* hoc loco nimis differt a librorum lectione. Quae metro satisfaciant, restant *προυσελεῖν* et *προυσελλεῖν*. Etymologi de posteriore forma locus hic est. *Προσέλληνοι*. *Προυσελλεῖν* λέγουσι τὸ ὑβρίζειν· καὶ οἱ Ἀρκάδες (*προσέλληνοι* λέγονται. cf. Schol. n. 1.) ἐπειδὴ λοιδορητικοὶ εἰσιν. Οὕτως ἐν ὑπομνήματι *Προμηθέως* δεισώτου (sic enim scrib.) Corrigendum fortasse *προῦσελεῖν*, quia hoc et *προσέλληνοι* male ad eandem radicem (*έλος*) refert. Quod si vere conieci, nostro loco legendum est:

ὄρῶν ἐμαυτὸν ὧδε προουσελουμένον

Eadem verbi forma hodie, metro postulante, Aristophani restituta est. Ceterum notatio perobscura est et incerta. Cf. praeter lexx. Paul, de Sillis (Berol. 1821), p. 8, sqq.

449. *Προσείλους* ex Voss. 1 restituendum est Schol. A. ad 438 (l. 19), eamque lectionem habet etiam Faehs. ad 450 (p. 33); *προσηλούς* Var. lect. in A. l. l., Faehs. ad 451; quod explicant *θέρμην ἔχοντας*, quo sensu *προσηλούς* scribi debebat; vel *ἡλοῖς πεπαραμένους* (domos clavis perforatas), quod eo vocabulo significari nequit. *Δόμοι* πρόσειλοι sunt *luci perviae domi*, quae opponuntur *μυχοῖς ἀνηλίοις*, v. 451. Cf. Etym. M. p. 690. 15.

450. Ἀείσυροι, A. ad 438, 451, B. ad 451; ἀήσυροι Var. Lect. A. ad 451. Ἀήσυρος, quod verum videtur, antiqui grammatici compositum esse existimant ἐκ τοῦ ἀημι καὶ τοῦ σφρεσθαι; quod, quum σφρεσθαι primam syllabam producat, partim falsum est, neque tamen prorsus abiiciendum. Nam si vocabulum

ἀπὸ τοῦ ἄημι ducitur, omnes significationes recte cum propria notione cohaerent. Illud enim *quod vento movetur* (sic, quum lat. *ventosus* alio sensu dicatur, reddere liceat) nullius est ponderis et debile, ἀσθενές, λεπτόν (Suid. Etym.), inde τὸ ἀήσυρος, sicut lat. *levis*, facile ad celeritatem et mobilitatem translatum est. (ἐλαφρός, Hes.) Exempla afferunt Blomf. gloss. ad h. l., Ruhnk. Ep. Crit. l. p. 171. (ed. 1808), intrp. ad Hes. v. ἀήσυρον. Ceterum eadem hic permutatio literarum est, ac supra in v. προσειλούς.

Ἰσαν, quod habet B. ad 450, accentus indicat corruptum esse ex ἦσαν, quod genus corruptelae frequentans est. Ἰσαν est contra metrum. cf. Well.

457. Νοσφισμάτων, Var. Lect. A. 459, Faehs. 458. Ἐξοχον νοσφισμάτων Scholiastes interpretatur: *quod prohibet a fraude* (ὁ ἀπέχει ἀπὸ τοῦ νοσφίζειν τινά), Abresch., p. 32. » *omni fraude superiorem*, cui nempe obnoxii sunt eius imperiti” (κρείττω νοσφισμάτων); sed vix aliud significare potest, quam *fraudum principem*, quod alienum est. Corruptelae ansam dedit repetitum *N*, et similitudo literarum *O* et *C*. (ἐξοχοΝΟCφισμάτων, ἐξοχοΝΝΟCφ.)

In Scholiaste A. ad 461. (p. 66. 1.) καὶ ἐν ζευγλαῖς καὶ ἐν σώμασιν, ὅπως (sic recte Par. et Voss. 1.), rell. σώμασιν utroquo MS. confirmatur. Veram interpretandi rationem iam praeiverat B. ad 462.

471. Πλάνα B. ad 473, Faehs. ad 471; πλανᾶ, A. ad 472, B. ad 473. Πλανᾶ nude positum, sicut in editione Wellaueri, non placet; quod si iunguntur ἀποσφαλῆς φρενῶν πλανᾶ, prius membrum, licet asyndeton

possit defendi coll. Eum. 254, Ag. 1458, nimis ex-
ile est. Quare scribendum videtur :

Πέπονθα; αἰκέ; πῆμ', ἀποσφαλείς φρενῶν
Πλάνη ,

Quibus sequentia optime respondent: *gravem calamitatem perpessus es, mentis errore abductus, (nunc) morbo correptus, deiecto es animo, neque ipse, quibus remediis tibi medeare, invenire potes.* Dicti huius elegantiam imitatus est Euripides, laudatus a Valcken. Diatr. p. 245. (ed. 1822.) Ἄλλων ἰατρὸς αὐτὸς ἔλκεσι βρῶν, quod in proverbium abiit. Ad verba φρ. ἀπ. πλ. conferri potest Solon, ap. Plut. in Vit. c. 1, Hemsterh. ad Luc. I. p. 359; similis imago est in ἔσω δρόμον φέρεσθαι, infra, 885, ἔξαγεσθαι, Eur. Alc. 1080, ἐξανίστασθαι, Wunder. Soph. Phil. 365, quibus opposita sunt ἔνδον γενέσθαι, Choeph. 231, ἔσω φρενῶν λέγειν, Ag. 1022.

481. Ἐξαμείβονται, B. ad 483, quod mihi recipiendum videtur, quoniam sensus sententiam finalem requirit. Coniunctivo res etiam praesenti tempore durare significatur (*quibus nunc et in posterum pellant*). Cf. supra ad 202, v. 463, Herm. Obs. crit. p. 20, sqq.

Voss. 1 infra ad 513. habet scholion lacerum, in quo tamen haec verba certa sunt: Τίς οὖν ἐστὶν ἀνάγκη;] ἐπεὶ . . . σπένδουσιν ὀλέσαι, τὰ δὲ ἤπια φάρμακα ἐξαμείβονται τὰς νόσους, ἤτοι ὄλλουσιν. Apparet haec ad nostrum locum referenda esse, illumque interpretem ἐξαμείβονται vel ἐξαμείβονται legisse. Eur. Bacch. 607. ἔξαμείψασαι τρόμον, quod tamen non prorsus simile est. Or. 263. οἷς μ' εἶπ' Ἀπόλλων ἐξαμείβεσθαι θεῶς.

488. *Εὐώνυμοι*, A. ad 484; *εὐωνύμους*, B. ad 490. Recte. Cf. praeter exemplum a Well. allatum, Sept. 185. ἔδεισ' ἀκούσασα τὸν ἀρματόκτυπον ὄτοβον, ὅτι τε σύριγγες ἔκλαγξαν ἐλίτροχοι, Agam. 6. (κάτοιδα) τοὺς — ἐμπρέποντας αἰθέρι Ἀστέρας, ὅταν φθίνωσιν, ἀντολάς τε τῶν, i. e. ὅταν φθίνωσιν ἀντέλλωσι τε; sed locus suspectus est.

509. (511) A: οὐ ταῦτα ταύτη] οὐ ταῦτα οὕτως πέπρωται, ἵνα ἢ τελεσφόρος μοῖρα ταχέως τὰ κατ' ἐμὲ κρᾶνη καὶ πληρώσῃ. Schol. Faehs. οὐ ταῦτα ταύτη, οὕτως, ἔχουσιν ἢ μοῖρα δὲ τελεσφόρος καὶ πληρωματικὴ (sic Voss. 1.) τούτων, ἢ (1. οὐ) ταχέως τὰ κατ' ἐμὲ κρᾶνῆ καὶ πληρώσει· ὃ ἔστιν οὐπω με λυθῆναι μεμοῖραται. Prius scholion magis ne viderer praeteriisse, quam quod variam ibi lectionem agnoscerem, apposui. Nam si interpres, quod Wieselerus, p. 22, sq. putat, legisset:

οὐ ταῦτα ταύτη, Μοῖρ' ὅπως τελεσφόρος

κρᾶνη, πέπρωται,

non poterat in explicatione ταχέως locum invenire, quod manifesto pertinet ad οὐπω. Alter Schol. fortasse in libro suo habebat μοῖρ' οὐπω. Ceterum οὐπω Μοῖρα πέπρωται κρᾶναι dictum est pro οὐπω πεπρωμένον ἐστὶ Μοῖραν κρᾶναι (ταῦτα ταύτη). Recte vidit Schoemannus, Μοῖραν hic tanquam personam proponi, sed quod πέπρωται media vi accipiendum censet (*die Mōra hat sich noch nicht dies also zu vollenden bestimmt*), id nec usus verbi sinit, nec sensus postulat. Dicit quidem Schoemannus, si πέπρωται passive accipiatur, repugnantiam quandam existere, quia sic ponatur numen sive vis aliqua Fato

potentior (*diese Erklärung setzt eine höhere Schicksalsmacht über den Mören voraus*), sed vide, ne hoc subtilius sit quam verius; nam ipsa Fati lege destinatur id, quod Fatum peragit. Atque etiamsi incesset aliquid repugnantiae, in hoc tamen non adeo esset haerendum; ita, quamquam Necessitas est inexorabilis, tamen Aeschylus (Eum. 694) dixit: *Μοίρας ἔπεισας*, quod Fati naturae non congruum esse, quisque videt; plura afferri possent, nam Fatum tanquam personam proponi, sibi pugnat, quod tamen non hic tantum sed persaepe fit.

542. A. ad 540. explicat ἐν ἰδίᾳ γνώμῃ, unde editores nonnulli ἐν inseruerunt, sic metro se succurrere rati. Sed auctoritas scholiastae nulla est. Supra ad 461. A. explicat ἐν ζευγαῖς καὶ ἐν σώμασι, Faehs. ad 676. (p. 46) ἐν πυκνοῖς ὀφθαλμοῖς, cf. idem ad 710. A. ad 411. αἱ ἄτρεστοι ἐν ταῖς μάχαις (unde apertum est eum μάχαις non μάχας legisse, ut B. ih. 416). Hinc intelligitur, ἐν in Soph. El. v. 214. contra metrum insertum interpreti deberi. Pro ἰδίᾳ Dindorfius (Zeitschr. f. d. Alterthumsw. 1839, p. 1122.) coni. αὐτόνορον (collato θηλίνουρον), Reisigius, teste Schoemanno, αὐτογνωμόνω; σέβει. Proxime ad codicum lectionem accederet δαίτᾳ (ΙΑΙΑ, ΔΑΙΑ) γνώμῃ, animo (Jovi) infenso, δυσσεβεῖ; sic ἐχθραῖς ὄργαῖς, Eum. 897.

544. B. (546) φέρε, ὦ φίλος, ἐπειδὴ ἦν εἰς τοὺς βροτοὺς πεποίησας χάριν, ἄχαρις - ἔδοξε -, εἰπέ -. Scholiasten ὀπω; pro ἐπέ accipisse (Hom. Od. 4. 109), et proinde locum, ut hodie fertur, legisse, certum puto, sed non minus certum, istam interpretationem falsam esse.

Oratio in plura κόμματα divisa ab animo perturbato non aliena est.

555. B. Τὸ τὸδε καὶ τὸ ἐκεῖνο ἀσύνδετον. Ergo invenit τὸδ' ἐκεῖν' ὅτε, ad eandemque lectionem referenda est mira Schol. A. (p. 75. inf. οὐ γὰρ μόνη, rell.) interpretatio. Literae OΘ' facile excidere potuerunt, praesertim elisione, ut saepe fit in MSS., neglecta. (EKKEI-NOTEOTE). In vulg. τὸδε adiicitur ἀνακολουθῶς, quasi praecessisset διαμφίδιον δὲ εἶναι μέμνημαι.

559. Richter, de Aesch. Soph. Eur. intpp. Graecis, p. 27, tanquam variam lectionem e Schol. affert κοινόλετρον, deceptus vitio typographi in ed. Schutzii.

565. (563) B. utramque lectionem memorat ποιναῖς et ποινάς; posteriorem sic explicat: τίνος πταισματος ὀλέκη, καὶ μετὰ φθορᾶς δίδωσι ποινάς. Recte Well. quartum casum praefert. Breviter poeta declaravit, quod sic quoque dici poterat: τίς ἐστὶν ἡ ἀμπλακίη, ἧς ποινάς (vel ἧς ποίνιμον) τόνδε τὸν ὀλεθρον ὀλέκη. Constructio quae obtinet in κακὸν οἶτον ὀλέσθαι similibusque apud tragicos paulo latius patet. Soph. Ai. 207. τί δ' ἐνήλλακται τῆς ἀμερίας νῦξ ἠδὲ βάρος, ubi Hermannus, perite, inquit, monet Triclinius, pro τίνα ἐναλλαγὴν ἐνήλλακται positum esse τί βάρος, id est τίνα βαρεῖαν ἐναλλαγὴν." Similiter supra (v. 401.) ἀμέγαρτα τάδε κρατύνων, Oed. C. 92. (Phoebus dixit, me hic vita excessurum) κέρδη μὲν οἰκήσαντα τοῖς δεδεγμένοις ἄτην δὲ τοῖς μέμψασιν, ubi fortasse cum Schaefero οἰκήσαντα legendum est, i. e. οἰκήσαντα οἰκήσιν κερδαλέαν μὲν τοῖς δεδ. ἄτηρὰν δὲ τοῖς πέμψασιν, quod de sepulcro intelligendum est, coll. v. 627, et Wundero ad h. l.

567. Ἄλευ' ὦ δᾶ et Ἀλευάδα, A. ad 568, B. ib.; Ἄλευ' ᾶ δᾶ cum var. lect. ὦ δᾶ, Schol. Faehs., qui ᾶ non inscite sic explicat: Τὸ ᾶ κλητικὸν ἐπιρῶρημά ἐστιν ἢ μᾶλλον προσφωνηματικόν· διαφέρει δὲ τῆς διὰ τοῦ ὦ προσφωνήσεως, ὅτι τοῦτο μὲν ψυχῆς ἀπαθοῦς, τὸ δὲ ᾶ ταραχῶδες δηλοῖ ψυχικὸν οἶον ἢ σχετλιασμόν ἢ ὄνειδος ἢ ἀγανάκτησιν. Apparet, illud Ἀλευάδα, insulse et ridicule a Schol. explicatum, ex ἄλευ' ᾶ δᾶ natum esse, quod cum Valcken. ad Phoen. 1304. praeferendum mihi videtur, prae ἄλευ' ὦ δᾶ.

577. Τηλέπλαγκτοι B. in lemmate (ad 576), idem infra v. 587. πολυπλαγκτοι (ad 585), quibus non multum tribuendum, quum utraque lectio etiam in Ox. sit. Priore loco praeterea legit πλάναι, altero πλάνοι, ut apparet ex interpretatione μακρὰν πλανῶντες (masc.), quaeque deinceps addit, ad formam, ut putat, rario-rem πλάνος illustrandam et firmandam pertinent. Πλάνος apud Soph. et Eur. tam frequens est, ut alterum paene expulerit (Brunck. ad Ant. 67, Eur. ap. Stob. Ecl. II. p. 342, Heer.), sed apud Aeschylum πλάνη nullam habet dubitationem (cf. infra 625, al.), quin πλάνος apud hunc non invenitur. Quare, quum propter antistrophen necessarium sit τηλέπλανοι, ut infra πολυπλανοι restituere, nihil obstat, quominus ad vitandum ingratum ὁμοιοτέλετον cum Well. τηλέπλανοι πλάναι scribamus. Conferri possunt δυσφήμους φήμας, Hec. 192, πόδα τυφλόπου, Phoen. 1543, σὺν δίκη δίκαια, Soph. Ant. 23, μεγάλα μεγαλήγορος, Sept. 547, ἀρματοκύππος ὄτοβος, 486, κοκόποτμοι τυγαί, Ag. 1107, στόμα καλλίπρωρον, 226. (πρῶρα est facies,

Sept. 515), ῥέος δακρυσίστακτον, supra v. 398; quibus permulta ex aliis etiam poetis possent addi; sed satis iam ex his apparet in istiusmodi adiectivis alteram compositionis partem quiescere, tragicosque hac ratione cum res gravius expressisse, tum verba et constructiones, communi usu trita, quorumque vis ideo paulum infracta esset et imminuta, evitasse.

B. ad 592. βιαζεται] διέρχεται. Lemma excidit; pertinet enim haec glossa ad verba πρὸς βίαν γυμνάζεται.

602. Νήστησιν, Var. Lect. ap. A. ad 600; eandem lectionem habet Voss. 1. in lemmate huius scholii, et paulo post (l. 3), ubi tamen librariorum error facile agnoscitur. De ipsa quidem forma νήστης dubitandum non videtur (Phryn. s. v.), nam, tametsi νῆστις utroque genere dicitur, nihil tamen impedit, quominus et νήστης et νῆστις olim exstitisse putemus; et re vera priore forma usus est Matro ap. Athen. p. 134, v. 10, Simonides in Bekk. Anecd. p. 1402. Cf. Piers. ad Moer. p. 270. Inde νῆστις formatum est eodem modo, quo κνώπις a κνώπης, πυρώπις a πυρώπης, etc. cf. Lob. Ai. p. 407, Pathol. p. 504. n. 30; sed νήστης masculinum esse, quisque videt, unde apud Photium, p. 299. 10. νήστης, Σικελικὴ θεός, νῆστις scribendum est (cf. Eust. II. XIX. p. 1180. 14, Karsten, Empd. p. 181). Νῆστις ἀπὸ νοῦ νήστης ducendum esse quum doctus grammaticus h. l. annotasset, hinc suspicor alios variam lectionem νήστησιν finxisse, et etymon addidisse, manifesto falsum (ἀπὸ τοῦ νη καὶ ἴστημι), sed loci sententiae accommodatum. Quod quam saepe factum sit, neminem fugit. Uno defungar

exemplo. Antiqui grammatici adiectivum *λεωργός* ducunt a *λαός*, *λεώς* et *ἐργάζομαι*, *ΕΡΓΩ* (Hes. *λεωργόν-ἀνδροφόρον*, Etym. M., Suid. s. v.); sed errarunt, decepti scholiis ad v. 5. huius fabulae, ubi *λεωργόν* explicatur *τὸν τοὺς λαοὺς πλάσαντα*. Vera notatio est a *λέως* (*λείως facile*), quod significationem intendit, et *ΕΡΓΩ*, ut *λεωργός* sit *ῥαδιοργός*. Cf. Herm. ad Ant. 1261, Archilochi fragm. 101, Bergk. — *Σκιρτημάτων νῆστιδες αἰκίαι* sunt *σκιρτήματα αἰκῆς*, ἃ ποιεῖ με νῆστιν. cf. Ag. 186. *προαὶ νῆστιδες*. Versu sequenti recte Hermannus ex Schol. A. (ad 600, l. 5.) *Ἥρας* interposuit.

Schol. A. ad 624. *μηδέν μοι κρυψῆς*, sed rectius apud Faehs. scribitur *μηδάμως*; beneque ibi sub finem legitur *τὸ pro ὅτι*; quae enim sequuntur verba senarium efficiunt:

Ἄ δεῦ (χρή?) γενέσθαι, ταῦτα καὶ γενήσεται.

Similiter in verbis Schol. A. ad 378. duo latent versus:

Λόγος τοι ἀνθρώποισιν ἴσται νόσους

Ψυχῆς μόνος γὰρ οὗτος ἔχει θελκτηρία.*

Utique si haec non ipsa poetae verba sunt, putandus est respexisse ad dictum eiusdem sententiae, qualia plura in antiquis poetis feruntur. A. ad 438 (l. 15) alludit ad celebre dictum

Νοῦς ὄρα καὶ νοῦς ἀκούει, τὰλλα κωφὰ καὶ τυφλά,
de quo cf. Naekius, Opuscc. Philol. I. p. 111. — B. ad 49. supra Hesiodi sententiam exprimit (cf. quae ibi attuli). Cons. praeterea Wolff, de Soph. scholiis Laurent. p. 24, Schol. Barocc. ad Soph. Ai. 292, et de Schol. ad Choeph. 319, Pors. ad Med. 139.

Versum, quem modo ex Scholiasta descripsi, Hermannus (*de versibus spuriiis apud Aeschylum*, Opuscul. II. p. 83) ex libris nostris excidisse putat, ut locus olim sic lectus fuerit :

Πρ. Τὸ μὴ μαθεῖν σοι κρεῖσσον ἢ μαθεῖν τάδε.

Ἄ δεῖ γενέσθαι, ταῦτα καὶ γενήσεται.

Ἰώ. Μήτοι με κρύψῃς τοῦθ' ὅπερ μέλλω παθεῖν.

Quam sententiam habere quo se commendet, nemo negabit. Sic enim aequalis versuum distributio restituitur, et sententiam habemus orationis nexui accommodatam. Quamquam, ut verum fatear, quare illo versu omisso Ius responsum minus aptum sit, non video. *Τοι* (malim enim cum Ellendtio, lex. Soph. i. v. *μή τοι* separatim scribere) in hac verborum complexione enuntiati vim auget. Quum Prometheus significet, se dubitare, an Ius rogatui non morem gerat, Io, ne vero, inquit, me celes illud, quod perpressura sum. Similis usus particulae est Ant. 539. Ἄντ. Λόγοις δ' ἐγὼ φιλοῦσαν οὐ στέργω φίλην. Ἰσμ. Μή τοι κασιγνήτη μ' ἀτιμάσῃς τὸ μὴ οὐ θανεῖν τε σὺν σοι. Porro, quod Herm. miram dicit scholiastae annotationem, est sane talis, quae ad poetae sententiam perspicendam parum aut nihil faciat; sed a Schol. Γ. ad 88. supra, B. ad Sept. 294. non minus aliena philosophorum placita afferri videas. Neque postrema scholii verba sensu destituta sunt; tota annotatio haec est: Ἐπικούρειον ἔστι δόγμα ἀναιροῦν τὴν μαντικὴν εἰμαρμένης γὰρ, φησὶ, πάντα κρατοῖσης, πρὸ καιροῦ λελευπηκας, εἰδὼς (v. εἰπὼν) τὴν συμφορὰν, τὸ χρηστὸν δὲ, τὴν ἡδονὴν, ἐξέλλυσας. Λέγουσι δὲ καὶ τὸ ἄ δεῖ γε-

γέσθαι, ταῦτα καὶ γενήσεται, i. e. similiter (Epicurei) in ore habent illa: quae fieri oportet, fient (sive oracula consulas, sive negligas).

632. Schol. Faehs. ad v. 627. sub finem: μὴ παρὸ θεῖ καὶ πλέον, ἢ ἐμαντήν ἐλεῶ, φρόντιζέ μου, ὅτι ἐμοὶ λίαν εὐφραντὸν τὸ ἀκούειν τὰς ἐμὰς συμφοράς. Τοῦτο δὲ (nimirum τὸ ἀκ. τ. ἐ. σ.) ἔξωθεν λαμβάνεται. Videntur haec ad eadem verba, quae nos legimus, pertinere. Post μᾶσσον intellexit τοῦ δέοντος, illud satis verbose interpretans (παρὸ - ἐλεῶ); ὡς autem explicuit τῷ ὅτι (cf. B. ad 629): *ne de me nimis sollicitus sis, quoniam (haec audire) mihi gratum est.* Male; μᾶσσον, ὡς est idem quod μᾶσσον, ἢ ὡς. Cf. Stallb. ad Plat. Rpubl. VII. p. 526 C.

645. Ἀισχύνομαι, Var. Lect. ap. A. ad 642, pro ὀδύρομαι. Verba illa γέγρα. αἰσχ. textui superscripta fuisse videntur, indeque a Victorio cum Scholiis edita; nam neque Rob., neque Par. aut Voss. 1. illa habent, et apparet, antiquos interpretes ὀδύρομαι legisse ex A. ad 640. εἰς δάκρυα ἐμβάλλομαι. Wellauerus glossam loquitur. Si, quia sensus verbi αἰσχύνομαι hoc loco aptior sed explicatu facilius est, idcirco hoc pro glossa habebimus, multis locis peiorem eligere lectionem, coacti erimus. Glossae ea tantum sunt, quae explicandi gratia adscripta esse potuerunt. Non ineptam, puto, quisquis hoc αἰσχ. excogitavit, proposuit coniecturam, sed mutatio non necessaria erat.

665. Ἀσημους, B. ad 662, contra quam est in Ox. (Barocc.); ἀσημους, A. ad 665. Ergo haec διττογραφία iam antiqua est. Mihi prius magis placet.

670. *Θέλη* legisse videtur A. ad 655 (sub finem, p. 88), *θέλει* B. 667, quod ex illo exstitisse videtur frequenti permutatione *τοῦ εἰ* et *η*. *Θέλη* non temere spernendum est; nam transitus ille ab optativo (*θέλοι*) ad indicativi futurum (*ἐξαΐστώσει*) mihi quidem satis insolens videtur; optativo enim cogitatione redimus ad tempus praeteritum, indicativo futuri rursus hoc ipsum tempus, quo vaticinium nunciabatur, tanquam praesens cogitatur; quod facilius ferendum esset, si *ἐξαΐστώσει* ad rectam orationem transitum faceret; sed quum hoc versu praedictio finiatur, malim *θέλη*. Dind. dedit *ἐξαΐστώσει*, quod tamen auctoritate destituitur. De *εἰ* cum *coni.* sine *ἂν* nemo amplius dubitabit. cf. Herm. Ai. 491, O. T. 198, Well. Eum. 225. Bergk. coniunctivum restituit in Theogn. 121, 276, 321, Sol. 3. 29, Tyr. 9. 35. Cf. ipsum, *Rhein. Mus. Nste F.* III. p. 207, sq.

680. A. ad 674 (sub finem) *καὶ πρὸς τὴν Λέρονην τὴν πηγὴν*. Ergo pro *ἄκρον* eum vocabulum, quod *πηγὴν* significet, legisse conicias. Fieri potest ut *ἀκτὴν* legerit (*ἀκτὴν τε Λέρονης*, Blomf.), sed, si legit, improbandum est, tum quia *ἀκτὴ* de litore non de ripa dicitur, tum quia non probabile est. positionem particulae *τε* tertio loco librariis deberi. Eandem ob causam *κρήνην* (*Α. τε κρήνην* Cant.) admitti nequit, et reliqua, quae per *πηγὴν* explicari possunt, *ὕδωρ*, *ῥόον*, et si quae sunt alia, nimis a librorum lectione diversa sunt. Idcirco vero propius videtur Schol. verba *τὴν πηγὴν* recentius esse additamentum, ad illud *Λέρονην* explicandum adscriptum. Qui supra v. 201.

ἔδρῃς tolerarunt, miror hoc loco in ἄκρῃν offendisse. Si haec non satis defenduntur aliis formis ionicis, vel epicis potius, quae multae in dialogis quoque tragicorum sunt (μοῦνος, ξείνος, γούνατα, dat. plur. in -ησι, ἐπίρογος, ionica forma in choro v. 426, πωλεῖ-
 μιναι v. 648, πύρπρος, Blomf. ad v. 953. cf. Valck. ad Hipp. 1432.), uterque locus corrigendus erat. Sed utraque forma est in narratione, quae admodum simili-
 lis est ῥήσεων ἀγγελικῶς, in quibus constat tragicos, magis quam in reliquis, se ad epicorum exemplum conformasse. Quare videndum, ne hic codicibus sit obsequendum. — Ἄκρα est *cacumen* (Il. IV. 425, XIV. 36. Call. in Del. 104, 171.) et significatur *clivus Lernaë*. Schol. vet. Pind. O. VII. 60, ἡ Λέρνη κατὰ μέν τινας κρήνη, κατὰ δέ τινας λοχυμῶδες χωρίον. De prima syllaba in ἄκρος producta cf. 366, supra, Pers. 650, Choeph. 680.

685. Γῆς πρὸς γῆν, Schol. Faehs. ad 679, (quicum consentit Voss. 1.) et B. ad 682. Γῆν πρὸ γῆς legitimam esse constructionem, demonstrant copiae Abreschii, p. 38, et Blomf. gloss. ad h. l., ex quibus haec appono: Arist. Acharn. 235. καὶ διώκειν (τὸν Δικαιοπολίην) γῆν πρὸ γῆς, Suid. v. πρὸ γῆς, ἐγὼ δὲ φέρω γῆν πρὸ γῆς, Lucian. Alex. (II. p. 252. Hemst.) c. 46. ἔδει γῆν πρὸ γῆς ἐλατρεσθαι ὡς ἀσεβῆ. Grammaticis tamen legibus Scholiastae lectio non pugnat. Cf. Soph. El. 896, Phil. 630.

690. A. ad 687. ἄπεχε] σιώπα. Haec qui scripsit, ἔπεχε legit (cf. Abresch.); male. Schol. Faehs. ad 691. Λύματα - ἀποτρόπαια, διὸ καὶ ἄπεχε εἶπεν.

Schol. Faehs. ad 710. *ἐξηρημένοι καὶ θαρρόουντες οἷον ἐν τοῖς ἐκηβόλοις τόξοις* (v. 713); leg. *ἐξηρημένοι καὶ θαρρόουντες*. Sed fortasse, quum has similesque glossas a librariis additas esse non improbable sit, horum potius inscientia, quam antiquorum librorum menda incusanda est. Non melioris notae est, quod infra ad 793 (p. 102. l. 18) in scholio ceteroquin non indocto ad explicanda verba *νάμα Πλούτωνος πόρου* affertur: *τὸ νάμα τοῦ πόρου καὶ τοῦ ὄρισμοῦ*, ubi, coll. A. ad 789, B. ad 790, conicias legendum esse *τοῦ ὄρου καὶ τοῦ ὄρισμοῦ*. Sed malim credere, verba *καὶ τοῦ ὄρισμοῦ* postea demum esse addita.

714. (*Ἀλιστόνοις ῥαγίασιν.*) B. ad 712. exponit *ταῖς στεναγμόν σοι ποιούσαις ἐν τῷ πλανᾶσθαι, διέρχασθαι δι' αὐτῶν*. Aliud quid pro *Ἀλιστόνοις* interpretem legisse, certum est. Suspiciabar *Ἀλλαστόνοις* (*ἀλλασθαί*), lectionem corruptam ex *ἈΓἈστονοις*. Sed hoc est hariolari. Porsonus voci *άλιστόνοις* obelum suum apposuit, minus, puto, propter ipsum illud verbum, quod satis defenditur nominibus *ἀλίκτυπος* et *ἀλίβρομος*, quam quia sequens vocabulum incertum est. Nam Schol. A. pro vulgata lectione affert *γύποδας*, pro quo alios refert scribere *γε πόδας* (non, ut Well. dicit, *γυμνόποδας*). Acute Hermannus, quem sequitur Schoem., *πόδας* interpretationem esse putat voc. *γυῖα*, (quod, ut *κῶλον*, saepe *κατ' ἐξόχην* de pedibus sumitur, et hunc in modum a Grammaticis explicatur, cf. Hes. s. v., ibique intpp.) scribitque *ἀλλὰ γυῖ' ἀλιστ.* Elmsleius minore mutatione *ἀλλ' ἀλιστόνοις γ' ὑπὸ Χρίμπτ.* (Edinb. Review, 1810. N°. XXXIII. p. 237).

Mihi in mentem venit γύαις, quod facile in γυῖα mutatum glossae πόδας ansam dederit; scribendum foret:

ἀλλ' ἀλιστόροις γύαις

Χρίμπτουσα ῥαχίασι τ' ἐκπερᾶν χθόνα.

Heinsii coniectura (ad Hes. v. γύπας) ἀλιστ. γύπαις contra metrum est.

In Faehsii scholio ad 777, quod est etiam in Voss. 1, legitur πρόςδειξον (781), procul dubio vitiosum. Idem error locum, qui est Choeph. 222, deformavit; in libris legitur:

ὦς ὄντ' Ὀρέστην τάδ' ἐγὼ σε προῦννέπω;

in quibus ΣΕ correctionem esse puto subsequentis verbi (προϋννέπω, προΣΕννέπω). Recepto προῦννέπω (*praedicare*) facile τόνδε in τάδε mutari potuit. Itaque scribo:

ὦς ὄντ' Ὀρέστην τόνδ' ἐγὼ προσηννέπω;

De permutatis προ et προς cf. Abresch. p. 61, sq. Soph. Ai. 818, Eur. Hec. 41, ibique Herm. Infra 953. Schol. Faehs. ad 940. pro προςβάλης legit προβάλης, contra metrum.

795. Schol. A. ad 793. -πέδια] ἦτις Κισθίνης; Par. π. Κισθίνης] Ἐκκισθίνης (γράφεται ἦτις Κισθίνης); Voss. 1. π. Σκυθίνης] ἡ Σκυθίνης; Rob. Σκυθίνης, eadem variet., quae est in textu. Infra p. 102. l. 10. Κισθίνη δὲ πόλις Λιβύης consentit Par. om. Rob. et Voss. 1. Κισθίνης verum esse, demonstrat fragmentum Cratini apud Harpocr. s. v.

Κᾶνθενδ' ἐπὶ τέρατα γῆς ἤξεις

Καὶ Κισθίνης ὄρος ὄψει,

ubi manifesta est loci nostri parodia. Fortasse nonnulli cogitarunt de Scythia.

805. In scholio A. ad v. 793 (p. 102. l. 14.) apud Faehs. (p. 53. inf.) pro ἀκραγεῖς scribitur ἀκραγγεῖς. Etym. M. p. 52. ἀκραγγές, ἀσθενές, χαλεπόν, δυσχερές, σκληρόν, αὐστηρόν καὶ τὸ αἰεὶ κλαῖον παιδίον, τὰ τε ἀκραγγῆ ὀξύγολα. Similia sunt in Bekk. Anecd. p. 369. 17, et Hesychio, ubi tamen MS. ἀκραγές habet. Recte, nam a κράζω vocabula κραγγή, κραγγαίω formari nequeunt, quia κράζω ubique simplex habet γ, ut ἔκραγον, κέκραγα; quare non assentiar Lobeckio, ad Phryn. p. 337. in Herodot. I. 111. κραγγαινόμενος restituenti; neque apte comparari potest κλάζω, cuius χαρακτήρ, quem dicunt, est duplex γ. Etymologici locum apparet ex variis glossis esse compositum; nam quod primo loco legitur ἀσθενές manifesto ad ἀκρατές referendum est. Quare, quum ἀκραγγής et ἀκραγής permutata esse a librariis ex nostro scholio appareat, ἀκραγές autem et ἀκρατές litterarum ductu vix diversa sint, numquam vocabulum ἀκραγγής existisse puto. Hermannus (teste Fix. in nova Thes. Steph. edit.) ἀκραγής ducit ἀπό τοῦ ἄκρος καὶ τοῦ ἄγαμαι » ut ἀκραγής sit is, qui habeat indignationem vehementissimam, qui sit iracundus." De quo dubito propter usum v. ἄγαμαι. Fortasse α in hoc vocabulo, ut in ἄβρομος, ἐπιτακτικόν est, et significat vehementer clamans (Etym. τὸ αἰεὶ κλαῖον).

Schol. B. (ad 801) versu 803. τοιοῦτο μὲν, rell. apodosin incipere dicit versus 792, ὅταν περάσης ῥέεθρον, addens alios haec praecedentibus iungere (ἦν

ἐγγράφου - όταν περάσῃς). Itaque lacuna iam satis antiqua est. Nam intercidisse quaedam post v. 793. certum puto; quod ut multis demonstretur, non opus est, quum recentiores editores ad unum omnes idem sentiant. Verbis *ὄταν περάσῃς* Prometheus narrationem v. 737. interruptam resumit, quare hic, ut supra, de Bosporo Cimmerico cogitandum est, quo trajecto Io orientem versus (793) cursum dirigit. Iterum trajecto mari (794) pervenit ad Phorcides, *ὡς οὐθ' ἥλιος προσδέρεται Ἀκτῖσιν, οὐθ' ἡ νυκτερος μήνη ποτέ* (798, sq.), itaque septentriones versus habitant. Quare haud absolum fuerit statuere, v. 794. Caspium mare significari; quam Hermanni sententiam (Obs. Crit. p. 32, sq. cf. Reinganum in Jahni Ann. a. 1828. V. VII. p. 336.) non video infringi iis, quae protulit Klau-senius, in Mus. Rhen. V. III. p. 308. (1829). Illis igitur versibus, qui interierunt, expositum fuerit de gentibus, quas Io intra Bosporum Cimmericum et mare Caspium visura esset. Quod si huc pertinet fragmentum, quod ex Prometheo Vincto affert Gale-nus vol. V. p. 454. ed. Basil. (frgm. 181. Dind.), multo plures, quam illi quatuor versus, exciderunt.

838. In Scholio A. ad 837. pro *παραγενομένη* (l. 2). in Voss. 1. legitur *βοῦς γενομένη*. Apud Faehs. (836.) vulgata exstat, adscripta tamen varia lectione (quae male a Faehsio ad scholion v. 831. relata est) *ἐνταῦθα βοῦς γενομένη - ἐβάδ*. Si interpretes legit aliquid, quod apte per *βοῦς γεν.* explicari posset, improbandum est; pugnaret enim cum v. 676.

840. *Πολυπλάγκτοισι*, B. ad 838; neque abhorret A.

Utrum verum sit, (*παλιμπλ.* an *πολυπλ.*) metrum et sensus docent. Eadem var. lect. est Ag. 189. In Sept. v. 7. pro *πολυρόθοις*, Valcken. *παλιρόθοις* conicit; sed mutatio minus necessaria est.—Io vagata est iuxta mare Ionium vel sinum Adriaticum, inde *retrovago cursu*, i. e. orientem vel orientem et septentriones versus directo cursu, Prometheum adiit, quae tamen pars itineris hic non accuratius describitur, et in gemino loco (Suppl. 535), ubi poeta Ius errores breviter sed ordine recenset, in dissimili argumento prorsus omittitur. Ibi, postquam ex Argolide fugit, (v. 539) multas peragrat gentes,

διχῆ δ' ἀντίπορον

Γαῖαν ἐν αἴσα διατέ-

μνουσα, πόρον κυματίαν ὀρίζει·

Ἰάπτει Φάσιδος (sic enim pro βᾶσ. leg.) δι' αἶας

Propter positionem verborum necessarium mihi videtur *ἀντίπορον γαῖαν* cum *διατ.* coniungere, illud dubium esse potest, utrum *διχῆ* ad *διατ.* an ad *ὀρίζει* pertineat. Hoc si sequimur, Io, *quum* oppositam, trans mare sitam regionem i. e. Asiam Minorem, peragrabat, bis dicitur mare traiecisse, quod secus est. Illo modo si verba ordinantur, Io Asiam Minorem bis peragrans, vel potius bifariam dividens mare traicit, quod aequè parum sensui satisfacit. Ut brevi faciam, mihi scribendum videtur:

διχῆ δ' ἀγγίπορον

Γαῖαν ἐν αἴσα διατε-

μούσα, πόρον κυματίαν ὀρίζει,

in quo *ἀγγίπορος γαῖα*, (*mari propinqua*) est regio Io-

nio mari affinis, πόρος κυματίας Bosphorus Cimmericus, quo traiecto Io ad Phasidem pervenit. Ὀρίζειν est fines alicuius rei superare, permeare. Cf. Eur. Med. 432. διδύμους ὄρισσα πόντου πέτρας. Ionium mare ab Ione nominatum esse, satis causae erat Aeschylō, ut hanc itineris partem certe tangeret. Et sic ille locus optime cum nostro convenit.

851. (849). Β. ἐπαφῶν] ἐφαψάμενος, unde Abresch. coniicit Scholiasten legisse ἐπαφῶν (aor. 2.), quae forma nusquam exstat, et haud scio an non potuerit exstare; praefert tamen Abreschius, puto propter sequentem aoristum θιγῶν pro quo in fine scholii perperam θιγῶν scribitur (Herm. ad O. C. 470, et alii). Sed cf. supra v. 302. ἦ θεωρήσων τίγας Ἐμὰς ἀφίξαι καὶ συνασχαλῶν κακοῖς; quamquam ibi necessario pro sententia tempus mutandum erat. Sed Sophocles, Ai. 31. φράζει τε κἀδήλωσεν, Eur. Hec. 21, 266. κείνη γὰρ ὤλεσέν νιν, εἰς Τροίαν τ' ἄγει, Alc. 176. ἐδάκρυσε καὶ λέγει τάδε.

852. Schol. Faehs. ad 850. Τέξεις δὲ καὶ παῖδα Ἐπαφῶν ὀνομαζόμενον, ἐπώνυμον τῆς ἐπαφήσεως τοῦ Αἰῶς. Quod primo intuitu videri posset, Valckenaerii coniecturam θιγῆμάτων his confirmari, re accuratius considerata non sic se habere apparet. Schol. B. ad 850. (τὸ) γεννημάτων Αἰῶς λέγει περὶ τῆς ἐπαφῆς, αὕτη γὰρ ἀντὶ σπέρματος ἤρκεισεν, quam interpretationem, qua vulgata satis defenditur (cf. Well.), secutus interpres pro γεννημάτων in interpretatione dedit ἐπαφήσεως. Cf. omnino Suppl. v. 308, sqq. Lusus in etymis verborum Aeschylō perquam frequens est. Lubet locos huc pertinentes indicare, quum

multa quidem a Valcken. ad Phoen. 27. et 639, Blomf. ad Ag. 667. et 1048, Lerschio, *Sprachphil.* III. p. 11, sqq. collecta, neque tamen omnia iam occupata sint. Suppl. 697.

Καὶ πρῶρα πρόσθεν ὄμμασιν βλέπουσ' ὁδόν.

Πρῶρα ducitur ἀπὸ τοῦ προορᾶν, quae notatio eo magis in promptu erat, quia navium prora suos ὀφθαλμοὺς habebat (Becker, *Charikles*, II. p. 64, Schol. Arist. Ach. 95). — Agam. 1538.

πρὸς ὠκύπορον

πόρθμευμ' ἀχέων,

significatur Acheron. -- In Prom. 719.

Ἡξεῖς δ' Ἐβριστήν ποταμόν σὺ ψευδώνυμον 1)

non dubito, quin fluvius Hybristes significetur; quod nomen quum Scholiastis ignotum esset, ἔβριστήν appellativum habuerunt, de Araxe cogitantes (ἀπὸ τοῦ ἀράσσειν); quocirca assentior Schoemanno ad I. I. non videri aliud quid ab iis lectum esse. In eadem fabula huc quoque referendi sunt versus 807, 808.

οἱ χρυσόρῳτον

Οἰκοῦσιν ἀμφὶ νᾶμα Πλούτωνος πόρου.

In Chori verbis de morte filiorum Oedipi, Sept. 811.

Οἱ δῆτ' ὀρθῶς κατ' ἐπωνυμίαν,

καὶ πολυνεικεῖς — ὤλοντο,

haud scio an non tantum ad Polyneicis sed ad Eteoclis quoque nomen alludatur; certe cum Blomf. καὶ πολ. κατ' ἐπ. transponere temerarium videtur. cf. eiusd. fab. v. 558, 640, Soph. Ant. 110, Eur. Phoen. 639. —

1) Schutz. Ἐβριστήν, male. Cf. Cobet. Plat. Com. p. 167.

Parthenopaeus Sept. 518. dicitur φρόνημα ἔχειν οὔτι παρθένων ἐπώνυμον, i. e. ὠμόν, ut additur. Porro apparet antiquos, qua erant religione in deorum nominibus citandis (cf. Martini Var. Lectt. p. 155, sqq. ed. 1755), lubenter Dei cognomen, ut faustum rei omen invocasse. In Sept. 131. est Καὶ σὺ Ἀνκεί' ἄναξ, Ἀνκείως γενοῦ Στρατῶ δαΐω, *lupi similis fias* i. e. horrendus, metuendus. Eiusdem fabulae initio Eteocles, si quid, inquit, urbi accideret, unus Eteocles incusaretur civium cantilenis,

Οἰμώγμασιν θ' ὦν Ζεὺς ἀλεξήτηριος

Ἐπώνυμος γένοιτο Καδμείων πόλει,

ad verbum: quarum Jupiter averruncus, utinam cognominis (ἀλεξίκακος) fieret Cadmeorum civitati, i. e. quibus aversis, utinam Iupiter non nomine tantum, sed re ἀλεξίκακος esset huic civitati. Conferendus est locus, qui est Eum. v. 90.

Ἐρμῆ, φιλασσε, κάρτα δ' ὦν ἐπώνυμος (i. e. πομπαῖος)

Πομπαῖος ἴσθι, τόνδε ποιμαίνων ἐμόν

Ἰκέτην. — Neque praetereundus est locus in Agam. 1050, ubi Cassandra Apollinem sic appellat:

Ἄπολλον, Ἄπολλον,

Ἀγνιάτ' Ἀπόλλων ἐμός,

Ἀπώλεσας γὰρ οὐ μόλις τὸ δεύτερον.

ib. 1057. Ἄ, ποῖ ποτ' ἤγαγές με;

ubi Ἀγνιάτης ad ἄγω, Ἀπόλλων ad ἀπολλυναι refertur. Cf. fragm. Eur. Phaëth. ap. Macrob. Saturn. I. 17, et Archilochus ib. (fr. 23. Bergk). Phoebi cognomen Apollo a Phoebe habere dicitur, Eum. 7.

Φοίβη· δίδωσι δ' ἡ γενέθλιον δόσιν

Φοίβω τὸ Φοίβης δ' ὄνομ' ἔχει παρώνυμον,
 i. e. nomen, quod avia Phoebe gerebat. Ex fragmen-
 tis accedunt 285 (Dind. Athen. XI. p. 491. A): *Atlant-
 is filiae patris laborem*

Κλαίεσκον, ἔνθα νυκτέρων φαντασμάτων

Ἔχουσι μορφάς, ἄπτεροι πελειάδες.

*Ἄπτερους γὰρ αὐτάς (τὰς Πηλεΐδας) εἴρηκε, διὰ τὴν πρὸς
 τὰς ὄρνεις ὁμωνυμίαν; 291 (Arist. Hist. An. IX. 49):*

Τούτων δ' ἐπόπτην ἔποπα τῶν αὐτοῦ κακῶν

Πεποικίλωκε κάποδηλώσας ἔχει,

ubi αὐτοῦ tam ad subiectum verbi πεπ., quam ad
 ἔποπα (ἐπόπτην τῶν αὐτοῦ κακῶν) referri potest, sed
 sensus obscurus est; 313 (Strab. VI. p. 258) Ἄφ' οὗ (τοῦ
 ἀπορῥαγήναι) δὴ Ῥήγιον κικλήσκειται. Alia magis trita
 sunt, ut lusus in nomine Promethei (Prom. 86), notatio
 nominum Bospori (ib. 736) et Areopagi (Eum. 660).
 Quibus si locum nobilissimum de Helena (Ag. 667)
 divinitus nominata, quia naves urbesque et viros (ἐλέ-
 νανς, ἔλανδρος, ἐλέπτολις) perdidisset, addideris, omnia
 quidem, nisi memoria me fallit, ex Aeschylō collecta
 habebis. Ne apud antiquissimos quidem poetas Home-
 rum, Hesiodum, item Pindarum et Empedoclem (cf.
 v. 435, sqq. Karsten, p. 61) haec prorsus desunt. In
 reliquis tragicis Sophocles in hoc genere parcius est
 (Lob. Ai. 430), sed Euripidem et Agathonem cum
 reliquis Sophistarum flosculis hanc quoque figuram
 consecratos esse constat. Quod si ille ideo a Comico
 traductus est (cf. e. g. Etym. M. v. Ἀμφίων, Pollux
 IX. 36), magis quia intempestive nimisque crebro

lusui indulgeret¹⁾, id factum est, quam quia totum hoc genus antiquis displiceret. In nominibus enim hominum fatalem inesse significationem putabant, quod cum aliunde, tum ex loco de Helena supra allato apparet (cf. omnino Lob. l. l.); neque illa res, priusquam notatio verborum artis formam induisset, et in scholas abiisset, humile quid habebat aut tragoediae gravitate indignum.

861. Scholion Faehs. ad v. 858. nimis corruptum est, quam ut de lectione certi quid afferre liceat. Idemque dicendum de Schol. B. ad 866. (a Schutz. om.), ubi Pauw. corrigit *γνωμῶν*] *γνώμης*. Quidquid est, in textu procul dubio cum Blomf. legendum est: *ἀλλ' ἀπαμβλυνθήσεται Γνώμην· δυοῖν δέ,* rell. Nam neque illud *κλέειν ἀνάγκης* dici potest *γνώμη* et *ἀπαμβλ.* cum *γνώμην* coniunctum magis placet, quam nude positum. *Δυοῖν θᾶτερον* vel *θᾶτερα*, (cf. Stallb. ann. crit. ad Theaet. p. 187. B.), *alterutrum*, usitata dictio est. cf. Plat. Phaed. p. 66. E, 76. A, Crit. 52. A. (ubi *δυεῖν* reposuit Stallb., quod hic in lemm. Schol. B. est); h. l. illa verba significant *duorum alterum* nimirum *κλέειν ἀνάγκης*.

877. *Λόγου* A. (ad 875) pro *χρόνου*. Eadem varietas est in Persis v. 699.

Πάντα γὰρ Δαρεῖ' ἀκουσῆ μῦθον ἐν βραχεῖ λόγῳ

1) Frigidum est, ut hoc afferam, in Phoenissis *δίδωσι τὸ βρέφος Σφυρῶν σιδηρᾶ κεντρὰ διαπεύρας μέσον*, "Ὅθεν νιν Ἑλλὰς ὠνόμαζεν Οἰδίπου". Postremum quidem versum spurium indicat Valck. nec sine causa; sed alii sunt loci, in quibus similiter illud *ᾄθεν* usurpatur. Cf. ipsum Valck. et Lersch, l. l.

et supra v. 75. pro οὐ μακρῶ πόνῳ nonnulli libri habent χρόνῳ, quo etiam referenda est glossa ἀλλὰ συντόμως. His locis χρόνῳ librariis deberi, quum probabile sit, nostro quoque λόγον verum habeo. Infinitivum abundanter adiici, nemo mirabitur. cf. Ag. 257, et al.

In Schol. B. ad 887, sub finem παίουσιν εἰκῆ] πράττουσι μάτην, legendum ταράττουσι μάτην.

892. A. ad 887 sub fin., quum scribat λέγει, ὅτι σοφὸς ἦν ἐκεῖνος, ὁ εἰπὼν τὸ ἐπὶ μακρῶ χρόνῳ καὶ ἀριστεῖν καὶ εὐημερεῖν τοὺς τοῖς ἀξίοις τοῦ γένους αὐτῶν ἐπιγαμβροῦντας, videri potest legisse ὡς τὸ κηδεύσαν (de quo usu neutrius generis cff. intpp. ad Pers. imit., Hemst. ad Luc. Tim. 35. vol. I. p. 147), sed neque haec ad vivum resecanda puto, et illa lectio procul dubio vulgatae postponenda est. Reliqua, quae hic leguntur, a Scholiaste de suo adiecta esse apparet.

902. Uterque Schol. (A. ad 895, B. ad 900) δυσπλάγχθοις, pro quo, quod Voss. 1. priori loco habet, δυσπλάγχθων (sic), librariis debetur. Δυσπλάγχθοις corruptum esse videtur ex δυσπλάγκτοις, quod, similiter ut supra 587. (cf. 577) πολὺπλάγκτοι pro πολὺπλανοι positum erat, vulg. lectionis δυσπλάνοις locum occupavit.

905. Schol. A. ad 895 (p. 114 inf.) Μηδὲ ὁ ἔρωσ τῶν κρειττόνων, θεῶν, ἐπίδοι με. Faehs. ad 894. μηδὲ ὁ ἔρωσ, - ὅτι τὸ ὄμμα φημι τὸ ἀφυκτον τῶν θεῶν, rell. Postrema verba exciderunt. Prius scholion si sic, ut feci, distinguitur, θεῶν ad explicationem vocis κρειττόνων adscriptum est. In altero κρεισσόνων non compareret, sed solum θεῶν; quod si illud excidit, tamen

interpres θεῶν alio loco, et quidem ut videtur post ἔρω; legit. His nemo diffitebitur valde dubium fieri θεῶν, quo vocabulo propter sensum et metrum optime caremus. Initio huius epodi oratio tam hiulca est, tam insolens illa positio particulae μέν, denique tautologia adeo ingrata, ut prorsus assentiar Schoemannō, haec corrupta iudicanti. Ipse scribit: Ἐμοὶ δὲ τίμιος ὀμάλος γάμος ἄφοβος, Μηδὲ κρείσσονων θεῶν Ἐρω; ἄφυκτον ὄμμα προ;δράκοι με. Quae coniectura admodum speciosa est. Sed ad annotationem Scholiastae ἄφοβος] εἶμι hic provocari non debebat. Ille enim, qui hanc glossam scripsit, similiter ad ὀμάλος; verbum substantivum intelligere potuit: *mihī quia coniugium aequale est, non metuo*; neque enim tam elegantis iudicii isti librarii erant, ut repetitione eiusdem sententiae (ἄφοβός; εἶμι, οὐ δέδια) offenderentur; accedit, quod nescimus, quomodo sequentia olim lecta fuerint. Illud verissime observavit Schoem., optantis tantum sententiam hic choro convenire, quare certum puto, οὐ δέδια interpretis verba esse; de reliquis ambigi posse, non est quod moneam.

919. Πυστός, Var. Lect. apud A. ad 907, non magis probandum, quam quod ad praecedentem versum affert τόποις pro κτύποις. cf. v. 925, Hes. κτύπος-βρογτή. Fortasse illud τόποις ortum est ex κόποις, quod ad vocabulum κτύποις explicandum adscriptum esse potuit. Cf. Var. Script. Choeph. 23. — Permutantur πείθεσθε et πιθεσθε (Schol. B.) supra v. 274, πύστις et πίστις, Sept. 54. — Voss. 1. in hoc scholio pro πύρητρον habet πυρίπυρον.

In Schol. B. ad 934. ἄθλον] ἦν μανθάνης κάματον, scrib. τοῦδε] ἢ ἔαν θάνης. ἄθλον] κάματον. Eiusdem annot. ad v. 924. recte emendat Heath.

947. A. ad 945. γράφεται ἡμέροις. Ἡμεροσ hoc sensu omni auctoritate destitutum est ¹⁾); scribendum puto τὸν ἑξαμαρτόντ' εἰς θεοῦς, τὸν ἡμεροίς, per synizesin. Supra v. 685. Ἀπροσδόκητος δ' αὐτὸν αἰφνίδιος μόρος. Cf. Herm. D. M. p. 54. Ad sensum in hac appellatione articulus aptior videtur, quam participium, quod causam afferat. De ἡμέροις cf. Valcken. Phoen. 1515, Iph. Aul. 1342. Supra v. 546. non improbandum esset, si codex haberet τίς ἔθ' ἀμερίων ἄρηξις;

952. In scholio B. ad 950. vitiose scribitur αὐθ⁹; recte A. αὐθ⁹ ἕκαστα, non αὐθέκαστα. Cf. Abresch. p. 60, Valcken. Phoen. 497. Αὐτός in hac locutione *ipse* significat, ut propria vis horum verborum sit: singula, qualia per se sunt, h. e. sine fuce, sine ambagibus aut ornamento, unde λέγειν, ἐκφράζειν αὐθ⁹ ἕκαστα est res *distincte* et proinde *clare* tradere (ἀπλῶ καὶ σαφῆ Valck.) Deinde frequenti usu factum est, ut ἕκαστος propriam vim amitteret, et αὐθ⁹ ἕκαστα usurpari coeptum sit pro eo, quod vulgo dicimus, *ipsa per se*, ut apud Eur. Hec. 1196, τὰ χρηστὰ δ' αὐθ⁹ ἕκαστ' ἔχει φίλους, i. e. bonum ipsum per se spectatum (non *singula bona per se*), quare malim ibi αὐθέκαστ' (ὕφ' ἔν) scribere. Novum hinc ortum

1) Passovium, in lex. s. v. hanc significationem vocabulo tributem, hunc unum locum cogitasse puto.

est vocabulum *αὐθέκαστος*, quo iam Philemon ap. Stob. Flor. II. 27. fragm. inc. 3 Mein. usus est. Apud philosophos homo *αὐθέκαστος* est vel is, qui *αὐτὰ ἕκαστα* dicit, i. e. sincerus et apertus, vel qui *αὐτὰ ἕκαστα*, *singula propter se* agit, neque favore aut gratia ducitur, gravis (qui certam agendi normam sequitur), severus, maloque sensu rigidus, morosus, arrogans. Exempla abunde affert Sallier. ad Thom. Mag. s. v.

In A. ad 966. (l. 3.) Voss. 1. recte *δυσπραξίαν* habet; in fine huius scholii legendum *κρεῖσσον ἠγούμαι τοῦ ἀγγελιαφορεῖν - τὸ λατρεῖν καὶ προσηλώσθαι τῇ πέτρᾳ ταύτῃ.*

994 (992). *Αἰθαλοῦσα* A et B. Praeterea A. *γράφεται αἰθεροῦσσα*, in quo vestigium est verae lectionis *αἰθαλοῦσσα*. Adiectivi ab *αἰθήρ* formati constans forma est *αἰθέριος*; *αἰθαλόεις* apud Hesiodum quoque Theog. 72. fulminis epitheton est.

Schol. B. ad 1002. *εἰσελθέτω] ἔννοια, γνώσις* (int. λέιπει). Ex hac vel simili annotatione indoctus librarius conflavit scholion apud Faehs. ad 1002: *καὶ συντάσσεται οὕτω μὴ εἰσελθέτω σε γνώμη - ὅτι ἐγὼ φοβηθεὶς ἔνεκα τοῦ Διὸς θηλύρους - γενήσομαι.*

1009. A. ad 1010. *γράφεται, ἀλλ' ἐρεῖν μάτην*, quod metro adversatur. Probabile est, illud *ἀλλὰ* primum explicationis gratia adscriptum, deinde male textui esse illatum; eodem modo supra v. 210. in quibusdam libris ante *καὶ γὰρ*, *ἀλλὰ* contra metrum intrusum est. Male tamen locum intellexit, qui hoc *ἀλλὰ* adscripsit; nulla enim oppositio est. Nam *πολλὰ καὶ μάτην* est *πολλὰ μάτην* vel *πολλὰ μάταια*. Usus hic parti-

culae καί, Homero solennis, ab hoc ad Atticos transiit. Cf. Sluiter, Lectt. Andoc. p. 143, Choeph. 741. πολλά καὶ μοχθηρά, Eum. 159. Ἡ πολλὰ δὴ παθοῦσα καὶ μάτην ἐγώ. Abundantia, quae est in λέγων-ερεῖν, Graecis in ligata non tantum, sed pedestri etiam oratione perquam frequens est. Demosth. pro Cor. § 51, Bekk. et passim: εἰπέ που λέγων, Soph. Ai. 744. ὡς ἔφη λέγων, Herod. I. 122. ἔλεγε φάς. Quibus locis tamen ratio habenda est eorum, quae Frankius ad Dem. adv. Phil. II. § 11. de discrimine τοῦ λέγειν et εἰπεῖν vere monuit, illud orationes ipsas et orandi actum ante oculos ponere (*λέγειν stelt die Handlung des Redens in ihrer Wirklichkeit, in ihrer Dauer dar.*) Multo minus pleonasmus est, ubi alterum verbum gravius et ornatius, aut magis definitum est, vel participio accusativus adiicitur; ut in οἴχεται ἰών, ἀλύξας ἔφυγεν (Pers. 101), πιφασκων εἶπε (Choeph. 277), ἐκβάξει λέγων (Ag. 484), de quibus egregie disputat Lob. Ai. p. 340. Add. Arist. Ach. 177, Stallb. ad Plat. Symp. p. 195. B.

1028. Τοῦ σοῦ δέ, B. ad 1026. Vulgata longe significantior est. In Schol. A. ad 1030, sub finem pro ἀνθαδίαν apud Faesium est ἀναίδειαν.

1059. Schol. Faehs. ad 1056. εἰ δ' εὐτυχῆ]-ἡ ἔννοια τοιαύτη· εἰ ταῦτα εὐτυχῆ δοκῶσι τῷ Προμηθεῖ, τί διαφέρει τοῦ μαινομένου; Ἄλλως· εἰ τὰ τοῦδ' εὐτυχῶς ἔχουσι, τί χαλῶ καὶ ἐνδίδωσι ταῖς μαρίαις. In Voss. 1. haec leguntur: τί γὰρ ἐλλείπει τοῦ [μὴ] παραφροεῖν αὐτὸν, ὧ Ὀκκεανίδες [ἢ διὰ τί]· (τί) χαλῶ καὶ ἐνδίδωσι τῶν μαριῶν, εἰ τὰ τοῦδε εὐτυχῶς ἔχουσιν. Verba ἢ διὰ τί

hic aliena sunt, quare uncis inclusi et τί addidi; quamquam ne vel sic quidem, quid velit interpret, satis apparet. Postremo in Faehsianis legitur: "Ἄλλως· εἰ τοῦδε εὐτυχεῖ, τί χαλᾶ μανίων; γράφεται καὶ εἰ τὰ τοῦδε εὐτυχῆ εἰσὶ σοι, τί χαλᾶ, ἐλλείπει, μανίων; Quae continent variam lectionem non in verbis poetae sed in scholio, quales saepius adscribuntur. Omnes autem hae explicationes ad duas lectiones referendae sunt; prior in scholiis Faehs. ad εἰ δ' εὐτυχῆ, altera, eaque, quae est in Voss. 1. ad εἰ τοῦδ' εὐτυχῆ; quae verba interpretari non poterant nisi τὰ in explicatione adderent. In optimo codice Mediceo posterior lectio est. Proxime accedit (ΕΙΓΟΥ-ΛΕΤΤΧΗ) εἰ γ' οὐδέ τυχη τι χαλᾶ μανίων, *si ne fortunae quidem cedens quidquam a furore remittit.* Soph. O. C. 590. ἀλλ' εἰ θέλοντάς γ' οὐδέ σοι φεύγειν καλόν; » quid autem si, quum te volunt recipere, ne tibi quidem decorum est eos fugere?" Eur. Med. 88, Soph. Ai. 1110. Χαλᾶν est idem fere quod εἰκειν. Soph. O. C. 203. ὅτε νῦν χαλᾶς, Schol. ὅτε νῦν εἰκεις, Hec. 403. γάλα τοκεῦσιν. Genitivus adiicitur ut in εἰκειν πολέμου, ἔδρας τινί. — Promethei *μανία* est obstinatus animus et pertinacia, qua nemini cedens in voluntate perseverabat. Cf. *μανικός* apud Plat. Symp. p. 173. D, Groen v. Prinsterer, Prosop. p. 205; de plur. *μανίαι*, Arist. Nub. 831, Schol. Pac. 63. Fortunae autem cedere sapientis habebatur. Soph. Phil. 1316, fr. 279. Ahrens. Aristonymus ap. Stob. Serm. III. p. 39. Gesn. Κυβερνήτου μὲν ἔργον ἀγαθοῦ εἰς τὰς τῶν πνευμάτων μεταβολάς ἀρμόσασθαι, ἀνδρός δὲ σοφοῦ πρὸς τὰς τῆς τύχης.

In Schol. A. ad 1058 et 1063 pro ὄχημα (τῆς βρον-
τῆς) in scholiis Faehs. et Voss. 1. recte legitur ἤχημα.

1072. Schol. A. (ad 1071, Faehs. 1070.) in lem-
mate ἀτ' ἐγὼ, vel propter metrum damnandum; pro eo
in Voss. 1. scribitur ἄτ' ἐγὼ.

Schol. A. ad 1080 (p. 132. l. 4), Faehs. et Voss. 1.
ἐλίσσουσι (non εἰλ.) καὶ συστρέφουσιν, eadem varietate,
quae supra est v. 138, in lem-
mate Schol. B. Sub fi-
nem pro τρίχωμα ex Voss. 1. substituendum est τρι-
κυμία (scribitur ibi τρυκυμία).

1092. Stephanus lectionem φόρον etiam in scholiis
exstare dicit, in quo tamen haud scio, an falsus sit.
Certe in editione scholiorum, ad quam annotationem
scripsit (Vict.) est φόβον (A ad 1080. s. f.), et sic
quoque Voss. 1. Recte utique monet Well. φόρον
contra sensum esse; sed supra v. 355, ubi Typhoeus
dicitur σμερδναῖσι γαμφυλῆσι συρίζειν φόρον, φόρον re-
tinendum puto, neque admittendam scholiastae lectio-
nem φόβον. Illud certe gravius. Contra Sept. 116.
κινίρονται φόρον χαλινοί, φόρον nimis turget; et cho-
rus non tam metum instantis mortis, quam horrorem
e belli tumultu ortum significat, quare lubenter
Schwenckio assentior scribenti φόβον.

SEPTEM CONTRA THEBAS.

13. Ὠραν et ὦραν affert Schol. A, ὦραν B. et Schol. Voss. 2. ἕκαστον καὶ πάντα ἔχοντα ὦραν καὶ φροντίδα ὑπὲρ τῆς πόλεως, ὡς καὶ καθὰ συμπρεπές ἐστι 1) καὶ ἀρμόδιον ὑπάρχει, καὶ τῇ πόλει ἀρήγειν καὶ βοηθεῖν καὶ τοῖς βώμοις, rell. — B. explicat ἕκαστον] μειράκιον (τὸν ἑλλ.-ἀκμ.), γέροντα (ἔξ. χρ.), νεανίσκον (βλ.-πολύν). Duo sunt, quae huic interpretationi mihi videntur ob stare. Prius cernitur in articuli, alterum in copulae ante ἀλδαινοντα illicita omissione, quorum illud etiam contra lectionem ὦραν ἔχοντα pugnat; ἕκαστον autem non ad eos tantum pertinet, quorum mentio proxime praecedit, sed refertur ad ὑμᾶς v. 10. Propterea omissa copula cum Dindorfio scribo ὦραν ἔχονθ' ἕκαστον. Ἐξηβος est qui virilem aetatem attigit; Hesych. ἔξω τῆς ἡβης, τριάκοντα πέντε ἐτών. Βλαστημὸν ἀλδαινοντα σώματος πολὺν, quod explicationis gratia adiectum, significat *qui magnum corporis incrementum alit*, h. e. qui corpus habet robustum, qui est in flore aetatis (cf. infra ad 604). Horum

1) Ms. κατὰ συμπρεπές τι.

» unum quemque decet ea qua par est cura urbi deorumque aris succurrere.»

18. Schol. A. explicat πάντα πόνον τῆς παιδικῆς ἡλικίας ὑποδεχομένη. B. in lemmate habet παιδίας, sed interpretatur παιδευσεως κακοπαθείαν. Etym. Gud. p. 447. 14 (cf. Etym. M. p. 657. 50) τὸ παιδεία πολλά σημαίνει· σημαίνει γὰρ τὴν παιδευσιν καὶ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν. — Τὸ γὰρ σημαῖνον παιγνίον διὰ τοῦ ι γράφεται, καὶ παρ' ἡμῶν ὀξύνεται, παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις βαρύνεται, οἷον παιδία. Schol. Arist. Plut. 1056 et Suid. i. v. παιδία· οὕτως οἱ Ἀττικοὶ βραχυκαταλήκτως καὶ παροξυτόνως ἐπὶ τοῦ παιγνίου — παιδεία δὲ ἡ παιδευσις διὰ διφθόγγου. Theogn. 1305. παιδείας πολυηράτου ἄνθος Ῥικντερον σταδίου, 1348. δαίμονα παιδείης ἄνθος ἔχοντ' ἔρατόν. Ex his primum apparet, Photii glossam p. 370. 1. παιδείαν, παιδικὴν ἡλικίαν non, quemadmodum existimat Schneiderus ad Plat. Rpbl. p. 537. B, ad corruptam lectionem pertinere; deinde antiquos grammaticos duo solum agnoscere vocabula παιδεία et παιδία, dialecti tantum proprietate a παιδία diversum, quorum illud significet tam *institutionem* quam *puerilem aetatem*, hoc *lusum*. Itaque dubitari posset, an iis locis, ubi codices fluctuant et significatio pueritiae requiritur, scribendum esset παιδεία, nisi duobus locis a Schneidero indicatis, Plat. Politic. p. 268. E, Hippocr. Προῤῥήτ. I. II. T. I. p. 231. Kühn (ἐν τῇ παιδίῃ τε καὶ νεότητι) codices sine varietate, ut videtur, vocabulum per litteram ι scriptum praeberent. Nam Politici loco οὐ πολλὰ ἐκφέγγεις παιδίας ἔτη, παιδιᾶς, quod dedit Stallbau-

mius, minus aptum est. Tenendum igitur, vocabula *παιδεία*, *παιδιά*, *παιδιά* ita esse diversa ut primum vulgo *institutionem*, alterum *pueritiam*, tertium *lulum* significet, interdum tamen pro *παιδιά παιδεία* esse dictum (cf. Theogn. l. 1.) Quare Schol. B. explicatio ad *παιδείας* tantum referri potest, Schol. A. etiam ad *παιδιάς*. *Παιδιάς* (sive *παιδείας*) ὄτλος esset *molestia pueritiae*, i. e. quam pueritia affert, similiter ut *νυμφεῖων ὄτλος*, Soph. Trach. 7. Hoc propterea potest placere, quod *παιδεία institutio* non ad corpus sed ad animum referri solet (Wytttenb. ad Plat. Phaed. p. 107. D, Stallb. ad Phil. p. 55. D, Boisson. ad Mar. Procl. c. 6), unde saepius Terrae τροφή, vix unquam *παιδεία* commemoratur: sic *κουροτρόφος* (Suid. i. v.) eiusdem cognomen est, eleganterque infra v. 459. Eteoclus dicitur *θανῶν τροφεῖα πλήρώσειν χθονί*; similiter cincinnus, quem adulti patriae fluviiis dedicabant *θρεπτήριος* dicitur. Cf. Eust. ad Il. II. p. 185, Bamberg. ad Choeph. 6. Add. Choeph. 126, fragm. 38. Hoc tamen loco quare *παιδείας* pro τροφῆς positum sit, consideranti vs. 16 (τροφῶ) et 19 (ἐθρέψατο) obscurum esse nequit. Itaque non esse videtur, quare a vulgata interpretatione recedamus. *Παιδεύειν* pro *τρέφειν* est in Soph. fragm. 425, Ahr. (Erot. p. 304). *Λευκὸν αὐτὴν ὠδ' ἐπαίδευσεν γάλα*.

20. *Γένησθε*, B (*ἵνα ὑπάρξητε*). Sed Schol. Voss. ὅπως γένοισθε πρὸς χρέος τοδε, ἤγουν ὅπως γένοισθε πρὸς βοηθείαν αὐτῆς, ubi altero loco Voss. 2. habet *γέννησθε*, a correctore, ut videtur, e textu illatum. In loco huic simili Eum. 640. *Καὶ τόνδ' ἔπεμψα* —

Ὅπως γένοιτο πιστός εἰς τὸ πᾶν χρόνου, *metrum con-
iunctivum non patitur.* Attractionis huius οἰκιστήρας
πιστοῦς ὅπως γένοιθε quamquam rarae geminum ta-
men exemplum exstat: Eur. Iph. T. 925. σιγῇ δ' ἐτε-
κτῆραντ' ἀπόφθεγκτὸν μ' ὅπως Δαιτός γενοίμην πώματός
τ' αὐτῶν δίχα, ubi cf. Herm.

35. Τελοῖ, A ad 30, sub f., quod ferri nequit,
quoniam verba εὐ τελεῖ θεός rationem continent dieti
proxime praegressi μηδ' ἐπηλύδων Ταρβεῖτ' ἄγαν ὄμιλον.

43. Μελάνδετον Schol. A. exponit τὸ μέλανθεν
τῷ ἀίματι; similiter Schol. ad Eur. Orest. 812. Ille
addit τὸ μέλανδετον καλῶς ἐπὶ ξίφους ῥηθείη, ἐπὶ
δὲ σάκουσ' παρέλκει τὸ δετον. Melius vocabuli sen-
sum perspexit is, qui postrema verba adscripsit: Ἡ
τὸ περιφέρειαν σιδηρᾶν ἔχον· μέλας γὰρ ὁ σίδηρος. Cf.
Eust. ad Il. XV. 713, p. 1039. 35 ed. Rom. Signi-
ficatur clypeus e corio confectus et margini ferreo in-
clusus. Teste Blomfieldio vocabulum alibi de clypeo
dictum non invenitur, sed χαλκόμετον σάκος est infra
v. 145, et alibi.

65. Τόνδε, B. Schol. Voss. καὶ τόνδε καιρὸν λαβέ]
τουτέστι μὴ ἀφήμης 1) τὸν προσηκόντα καιρὸν [παρέλ-
θειν] μηδὲ τοῦ προσηκόντος ἐκπέσης 2) χρόνου. In lem-
mate Voss. 1. correctum τοῦδε. Vulgatae sensus est:
atque haec perficiendi opportunitatem arripe, non
ut Ahrensi placet, *contra haec*; respicitur ad φρά-
σαι v. 63, nec pluralis numerus offensioni esse debet,

1) Voss. 1. ἀφήμης, 2. ἀφήμεις.

2) ἐκπεσεῖν, Voss. 1.

cf. infra v. 212, Pers. 226, Suppl. 428, et centies alibi; vid. Stallb. ad Plat. Gorg. init. Τόνδε tum demum recte legeretur, si non ὄστις, sed ὃς sequeretur; nam καιρόν ὄστις ὠκιστος λαβέ est *paratissimam quamque arripe occasionem*.

69. Schol. Voss. ὦ Ζεῦ καὶ Γῆ οἱ τὴν (f. θεοὶ τε τὴν) πόλιν συνέχοντες καὶ ἐδραιούντες, ἢ ἀρὰ τε τοῦ πατρὸς Οἰδίποδος ἢ μέγα δυναμένη, μὴ μοι τὴν πόλιν προμυνόθεν, ἤτοι ἐκ τῶν βάθρων αὐτῶν παντελῶς ὀλοτρευθεῖσαν ἐκκόψαιτε (sic) δηάλωτον (in 1. supra scriptum δορυ) καὶ ὑπὸ δηΐδος καὶ μάχης καὶ 1) πολέμου κρατηθεῖσαν. Hic interpretes omnino προμυνόθεν legit. Schol. B. προμυνόθεν] ῥιζόθεν. Eustath. ad Od. XVII, p. 1828. 32, ed. Rom. προμυνόθεν τομῆ, ἢ προῤῥιζός. Hesych. προμυναδε, προμυνόθεν, πᾶν γὰρ τὸ πρόζγειον [κάτωθεν] προμυνὸν λέγεται, quibus, nisi fallor, significat, scribendum esse προμυναδε, προμυνόθεν, non πρέμναδε, πρέμνοθεν. Idem προμυνά, τὰ πρέμνα. — Προμυνός et πρέμνον eiusdem procul dubio sunt originis, sed usu differunt; nam πρέμνον tantum pro *radice* dicitur, προμυνός habet latiore *extremi* significationem. Itaque τὸ προμυνὸν alicubi *radicem* significasse ubi genitivus facile ex proximis verbis suppleri posset, eoque alterum Hesychii locum esse referendum, a ratione non alienum est; quamquam exempla non afferuntur, neque in Homero, apud quem frequens est adiectivum προμυνός, ullum exstat. Itaque si poeta hic et infra v. 1048 ῥιζόθεν significare voluit, quod ex

1) δηΐδος κ. μ. καὶ om. Voss. I.

verbo *ἐκθαμνίσθητε* et similium locorum comparatione probabile videri debet, *πρέμνοθεν* cum Blomfieldio praefendum est. Hesychii verba (v. *πρήμναδε*) si supra recte interpretatus sum, non mirum *πρηνόθεν* alibi quoque a grammaticis pro *πρέμνοθεν* esse substitutum. Ceterum imago quae est hoc loco antiquis poetis familiaris est. Noster Eum. 379. *γῆν* — *Ἐννεμῶν ἀντόπρεμνον εἰς τὸ πᾶν ἐμοί*, Prom. 1048. *χθόνα δ' ἐκ πυθμῆων Ἀνταῖς ῥίζαις πνεῦμα κραδαίνοι*. Solon. fragm. 12. 9. *πλοῦτος δ', ὃν μὲν δῶσι θεοί, παραγίνεται ἀνδρὶ Ἐμπεδοῦ ἐκ νεάτου πυθμῆνος εἰς κορυφήν*. Callim. in Del. 35. *Καὶ τὰς μὲν (νήσους) κατὰ βένθος, ἐν' ἠπειροῖο λάθονται Πρεμνόθεν* (v. *πρηνόθεν*) *ἐρρίζωσε*. Soph. El. 755. *πρόρριζον, ὡς ἔοικεν, ἔφθαρται γένος*. Adde quae afferunt Valcken. ad Hipp. 683, Blomf. ad H. l.

79. Schol. A. ad 80 hunc locum explicat, quasi verba hoc ordine legisset: *Μεθεῖται στρατὸς πρόδρομος ἰππότας. Στρατόπεδον λιπὼν ῥεῖ πολὺς ὄδε λιώς*, vel *Ῥεῖ π. ὄδε λ. στρατόπ. λιπ.*, nam de verbis *στρατόπεδον λιπὼν* nihil in interpretatione. Cum Schol. A. consentit Schol. Voss. 1, nisi quod l. 2. recte *ὄρμων* pro *ὄρμῶ* ponitur. Voss. 2. *ὁ στρατὸς συγκεχώρηται καὶ ἀφίεται πρὸς τὴν πόλιν, καταλείψας τὸν τόπον, ἐνθα ἔκειτο. Ὡδε (MS. ὦδε; excidit ῥεῖ) πολὺς λαὸς ἰππότης πρόδρομος ἦτοι δρομαῖος ἢ προτρέγων τῶν ἄλλων, οἷονεῖ τῶν πεζῶν*, quae si cum Schol. A. ad vs. 80 comparantur, suspicio nascitur, eum, qui hunc librum scripserit, antiquam interpretationem secundum lectionem, quam ipse in textu invenisset, immutasse.

Cuius rei alibi quoque exempla mihi deprehendisse videor. Hoc loco illa Voss. 2. annotatione non tantum ordo vulgatus confirmatur, sed quum scholii editi verba lectionem πολὺς (explicatur enim τὸ τοῦ στρατοπέδου ὅλον) dubiam reddant, hic aperte ad πολὺς respicitur. Πολὺς optime se habet. Demosth. de Cor. § 136. τῷ Πύθωνι θρασυνομένῳ καὶ πολλῶ ῥέοντι οὐκ εἶξα, Horat. Sat. I. 7. 28. *salso multoque fluenti* — *regerit convicia*. Cf. Valck. ad Hipp. 443. — Πολὺς ᾧδε (δ' enim omittendum) est in lemmate Schol. A, de qua lectione recte iudicat Well. Eadem varietas est Prom. 937. ὁδ' οὖν ποιείτω (Soph. Ai. οἶδ' οὖν γελώντων). Cf. Wunder. ad Phil. 771, Ant. 522, infra 843, et alibi.

A. ad h. l. τὸ χ πρός τὴν διαφορὰν τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ στρατοπέδου, in quibus Voss. 2. inepte τὸ ῥεῖ πρός. In Aeschylō praeterea hoc signum appositum invenimus Choeph. 529 (527, Well.), ubi Schol. τὸ χ ὅτι ἀπὸ ὄψεως παρήγαγε τὸ ὄψανον; in Suppl. v. 874. χ fortasse lacunam indicat. Schol. ad Prom. 9. τὸ χ διὰ τὸ σφέ. Cf. Schol. ad Eur. Med. 33. (ὁ σφε νῦν ἀτιμάσας ἔχει) apud Casaub. ad Diog. Laërt. III. 65. τὸ χ, ὅτι κακῶς τῷ σφέ ἐγρήσατο, ἔδει γὰρ αὐτὴν εἰπεῖν. Wolf. *Prolegg. ad Hom.* p. CCXLVII, not. Sophoclis locos hac litera notatos affert Wolff, *de Scholl. Laurent.* p. 28. Vid. praeterea Schol. ad Pind. Ol. VI. 23, 78, VII. 159, VIII. 10, Isthm. V. 47, Aristoph. Av. 76, Eur. Med. 1343, Or. 81. In Platone χ apponebatur verbis et figuris huic propriis. Sic enim interpretandus Diog. Laërt. III. 65. Sed

cavendum, ne idem in tragicis factum esse putemus; nam eadem signa in aliis scriptoribus aliud significabant. Cf. Villoison. Prolegg. ad Scholia Veneta, p. LIX, et Hephaest. Ench. p. 74. (Pauw.) ibidem laud.; potius omnes tragicorum versus, qui quamcunque tandem ob causam memorabiles videbantur, sic notari solebant. Herm. ad. Ant. 1151, Schol. ad Med. 1343. *ὅτι δοκεῖ τὸν στίχον τοῦτον εἰπὼν Εὐριπίδης ἐκβεβλήσθαι, διὸ καὶ κελιάσαι.* Itaque poterat quidem χ versibus apponi, qui suspecti videbantur, non tamen continuo sequitur, ubi χ inveniatur, verum spurium a grammaticis esse iudicatum, videturque omnino aliud et peculiare signum *τῆς ἀθετήσεως*, fortasse obelus, fuisse, nam si notatio tam ambigua fuisset, non, ut nunc fit, sine ulla dubitatione interpretes *ἀθετεῖσθαι στίχον* retulissent. Vid. Schol. Or. 629, Rhes. 41, Or. 1352, Richter, l. l. p. 31. Alexandrinis grammaticis τὸ χ deberi, recte statuere videtur Wolff, l. l. p. 27; de eius origine cf. Etym. Gud. v. *κίβδηλος*, p. 321. 17. Sed ut illuc redeam, Stanleius h. l. non χ sed $\chi\rho$ i. e. *χρηστὸν* sive *χρήσιμον* appositum fuisse suspicatur; sed nescio, cur fidem negemus scholiastae, tradenti hunc locum propterea memorabilem visum esse, quia discrimen *τοῦ στρατοῦ* et *στρατοπέδου* hinc clare perspicui posset.

81, sqq. Plura ad hunc locum in utroque Vossiano exstant scholia, quae quamquam ad verba corrupta emendanda non sufficiunt, tamen fortasse viam ad verum inveniendum monstrare poterunt.

I. Schol. Voss. 2. *σαφῆς δέ] στικτέον εἰς τὸ δέ, ὡς*

ἀν ἢ σύνταξις ἤ 1) τοιαύτη ἢ κόνις φανεῖσα ἀθροία, ἡγουν ἐν τῷ ἀέρι, πείθει με τὴν ἔφοδον ὑπονοεῖν τοῦ στρατοῦ, ἀναυδος καὶ ἀφωνος οὔσα, σαφῆς δέ. — Τὸ δὲ ἔτυμος ἀγγελος οὕτως νοητέον καὶ συντακτέον· ὁ ἀγγελος ὁ ἐλεδεμνάς 2) ἡγουν ὁ ἐλάσας ἡμᾶς τῶν δερνίων (στικτέον γὰρ καὶ ἐν τούτῳ), ὁ πρὸ μικροῦ ἀπαγγείλας τῷ Ἐτεοκλεῖ τὴν τοῦ στρατοῦ πρὸς τὴν πόλιν ἐπίθεσιν, ἀληθῆς ἦν. Cum hoc scholio recte coniungentur quae leguntur apud A. ad 83, inde a verbo πεδιόπλ., quae, paucis mutatis, cum Mediceo consentiunt. Cf. Dindl. Praef. ad Annot. p. 16.

II. Schol. Voss. 1. ἐλεδεμνάς χρίμπτεται [βοή] χρίμπτεται, προσπελάζει ἡμῖν τι, [ἡμῖν προσπελάζει σέ] πεδιοπλόκτυπος 3) (βοή), ἡγουν ἐκ τῶν ἀρμάτων κτύπον ἐμποιοῦσα τῇ γῆ, ἐλεδεμνάς ἀντι τοῦ (τοῦ) δέμας καὶ τὸ σῶμα ἡμῶν τῷ φόβῳ λαμβάνουσα καὶ περιθλίβουσα. Τινές δὲ ὡτὶ χρίμπτεται γράφουσιν. — Ἐλεδεμνάς ὁ κατέγων καὶ δαμάζων· ἐλεδεμνάς δὲ ὁ κατέγων τὸ δέμας. Pro ἐλεδέμνας ὁ κατέγων καὶ δαμ. scribendum ἐλεδέμνας, quod supra alieno loco (I) in scholio Voss. 2. legebatur. In reliquis correctio ἐλέδεμας necessaria non est. Scholiastes enim literam *v* epicorum exemplo (Thiersch. § 173. 1.) insertam fuisse, credere potuit.

III. Schol. Voss. 2. Ἐλεδεμνάς 1) τε] καὶ ὁ ἐλασ-

1) Ms. εἶν. 2) Ms. ἐλεδαμνάς.

3) Sic, ut videtur; nam recentior manus correxit πεδιοπλόκτυπος βοῆ excidisse, quisque videt. Pro ἐλεδεμνάς in hoc scholio ubique malim ἐλεδ. (ab ἐλεῖν).

4) Ms. ἐλεδ.

νων καὶ διεγείρων ἀπὸ τῶν δεινίων πεδιοπλόκτυπος, ἤγουν ὁ κτύπος ὁ ἐκ συγκροτισμοῦ τῶν ὀπλων πρὸς λιγὰ καὶ (fort. ἢ) τῆς ἐν τῇ γῆ τῶν ἵππων ποδοκροτήσεως; 1) γινόμενος χροίμπτεται καὶ προσπελάζει ἡμῶν τοῖς ὤσιν. Male quis hinc efficeret, interpretem βοά non legisse; potius invenisse videtur βοά, ποτάται, βρέμει.

IV. Denique B. ad 84. ἐγχοίμπτεται; collatis librorum lectionibus ipsaque Scholiastae interpretatione probabile est, hunc ὡσι non habuisse.

Ex his hae existunt variae lectiones:

I. Αἰθερία κόμισ με πείθει φανεῖσ'

Ἄνανδος, σαφῆς δ' ἔτυμος ἄγγελος

Ἐλεδενάς· πεδί' ὀπλόκτυπ'

Ἵσσι χροίμπτεται βοάν.

quae sic explicantur: aetherius pulvis mihi persuadet sublatus, mutus, sed manifestus; verus (erat) nuncius, qui me e stratis excitabat; solum calcibus 2) pulsatum admovet (facit ut accedat) auribus clamorem." Quae quamvis scite excogitata, vera tamen esse nequeunt; coacervatio enim adiectivorum ante unum substantivum (ἄνανδος, σαφῆς, ἔτυμος) Aeschylō cum maxime propria est. Δὲ ex interpretatione natum. Cf. quae ad Prom. 1009. allata sunt, et A. ad 80, ubi qui posteriorem interpretationem scripsit magis ad

1) Ms. πεδοκρ.

2) Med. in Schol. A. pro τοῖς ὀπλοῖς habet τοῖς ποσὶ τῶν ἵππων καὶ τῶν ὀπλων, ubi leg. καὶ ταῖς ὀπλαῖς.

praegressa quam ad poëtae verba attendens a vera lectione aberravit. In reliquis *χρίμπεται* (non *ingruit* sed *facit ut ingruat*) factitiva significatione positum inauditum est, et sequentia *ποτάται*, *βρέμει* subiecto carent; ex qua difficultate ut se expediat, Schol. Med. interpretatur *ἔχει* (recte Vict. *ἔχει*) δέ, *φῆσι*, *τρόπον ποταμῶν τὰ πεδία τῆς γῆς μου*, — *βρέμει*, ut videtur, ad *πεδία* referens; sed sic pendet *ποτάται*. *Βοᾶν* pro *βοᾶ* positum est, ut *πεδί' ὀπλόκτυπ'* explicari posset.

II. *Ἐλεδεμνᾶς πεδιοπλόκτυπος*

Τι χρίμπεται βοᾶ,

cum var. lectt. *ἐλεδάμνας* et *ὠτι γο*. In his nihil est, quod probari possit, nisi forte *ἐλεδεμνᾶς* aut *ἐλέδεμας*, sed significatio illius vocabuli mihi huic loco minus congrua videtur. Cf. etiam Lob. Paralip. p. 226.

III. *Ἐλεδεμνᾶς τε πεδιοπλόκτυπος*

Ῥαὶ χρίμπεται βοᾶ, rell.

Πεδιοπλόκτυπος et *βοᾶ* ut coniungantur, suadet *ἀματόκτυπος ὄτοβος*, infra 186.

IV. [*Ῥαὶν*] *ἐγχρίμπεται βοᾶ*.

Restat, ut quae lectio vera vel vero proxima sit diiudicetur. Ut autem ab iis incipiam, quae in verbis *ἐλεδ. βοᾶ* reliquis minorem corruptelae suspicionem movent, *πεδιοπλόκτυπος βοᾶ* non dubito, quin Aeschyleo vindicari possit. *Πεδιοπλόκτυπος* enim cum Hermanno active dictum, compositumque puto ex vocabulis *πεδίον* et *ὀπλοκτυπεῖν*; unde intelligitur, verba *πεδιοπλόκτυπος* (vel, quod Hermanno placet, *πεδί' ὀπλοκτυπος*) *βοᾶ* significare *sonum, quem campi edunt*

equorum unguis pulsati, vel, si ad verbum vertis, *clamor campos unguis pulsans*. Traiectionis audacia defenditur locus, quos infra ad v. 332. afferam; *κτυπεῖν* autem in compositis interdum activam vim habere, demonstrat *ἀλίκτυπος* (sic vulgo accentus notatur), quod Ritschelium ap. Engerum l. l. p. 43, sq. praeteriisse videtur. Quod si *βοά* eum, quem nunc habet locum tenere debet (nec quidquam est in MSS. aut Scholiastarum interpretationibus, quod, ut contrarium statuamus, suadeat) alterius versus initium iambicum esse, probabile est. Totum locum sic emendandum esse conicio:

ἔ ἔ λεωδαμά; πεδιοπλοκτυπό; τ'

ἐγγρόμπτεται βοά, ποιᾶττει, βρέμει δ', κ. τ. λ.

Adiectivum *λεωδαμά;* a *δαμάω* formatum est, sicuti *φοιτά;* a *φοιτάω*, *συνοριά;*, *συνδρομά;*; alia, de quibus vid. Lob. Pathol. p. 440. *Λεωδαμά;* *βοά* est *clamor bellicus*; significatur igitur clamor bellatorum sonitusque terrae equorum unguis pulsatae. *Τ' ἐγγρόμπτεται* quare mihi probabile videretur, iam dixi; posse hinc reliquas lectiones explicari ostendendum est. *Ῥοά* prorsus verum non esse, quivis, opinor, inspecta scripturae varietate videbit. Permutari autem *τέ* et *τι*, satis notum (cf, si tanti est, supra v. 13); itaque facilis erat transitus a *τ' ἐγγρ.* ad *τι χρ.* Deinde glossema *ὦσι* quum semel in textum surrepsisset, *τι* cum hoc permixtum *ὦτι* peperisse videtur. In aliis libris illud *ὦσι* praegressi vocabuli exitum (*ο; τι*) simul absorpsit. — *Ποιᾶττει* est Viri Docti coniectura, quam lubenter recepi; requiritur enim, quod accedere

clariorem significet, *προσέσσω* autem optime hoc sensu dicitur. Prom. 134. *Κτίπου γὰρ ἀχὼ χαλυβος διήξεν ἀντρῶν Μυχόν.* De particula *τέ* epitheta, quae dicuntur, ornantia, iungente, vide quae vere monuit Engerius, I. I. p. 54.

88. Schol. Voss. 2 καὶ ὁ *Λυκόφρων* (v. 25) » ὑπὲρ *Καλυδνῶν* λευκά φαίνουσαι πτίλα,» ἤγουν τὰ ἰστία ὑπεράνω τῶν *Καλυδνῶν* φαίνουσαι νήσων, ἀντὶ τοῦ μικρὸν τι ταῦτα τῶν νήσων ἐξέχοντα. Τοιοῦτο οὖν ἐστὶ καὶ τὸ ὑπὲρ τὰ τείχεα, ubi apparet scribendum esse τῶν *τειχέων*. Explicatio non magis probanda quam Schutziana; nam verba, quo modo nunc leguntur, non aliud significare possunt quam exercitum pro muris, ad muros defendendos, prorumpere, quocum sequentia ἐπὶ πόλιν διώκων pugnant. Schol. B. βοᾷ (sic scrib.)] ἐστίν; hic igitur verba βοᾷ ὑπὲρ *τειχέων* a sequentibus seiungens interpretatus est: *clamor supra moenia oritur*, quod melius quam vulgata lectio, displicet tamen propterea quod oratio sic nimis distrahitur et dirimitur. Proxime ad vulg. accedit βοᾷ ὑπ' Ἀργείων (*ΥΠΕΡΤΕΙΧΩΝ, ΥΠΑΡΓΕΙΩΝ*), ex quo recepta lectio facile nasci potuit, *T* in *T* mutato. *X* autem perquam simile est compendio exitus *ων* composito cum accentu acuto penultima syllabae. Dativus βοᾷ quamvis defendi possit ex iis, quae affert Hemsterhusius ad Luc. I. p. 355, praefero tamen:

βοᾷν ἐπ' Ἀργείων
ὁ λευκασπίς ὄρνυται λαὸς ἐν-
τραπέης ἐπὶ πόλιν διώκειν,

splendidis peltis instructus Argivorum exercitus in pugnam irruit, paratus ad urbem aggredendam. Primus versus est ischiorrhogicus; in secundo finis dimetri dochmiaci in medium vocabulum incidit, ut infra v. 185, 401, 668, 674; in ultimo denique δῶκειν scripsi cum Hauptio, quod, omisso πόδα, absolute positum est (*accurrere*). Cf. Xen. Anab. VII. 2. 20, Hom. hymn. in Merc. 350, Eur. Heracl. 612, eodemque modo δῶκομαι, Soph. El. 859. Infinitivus adiicitur ut in εὐδρακῆς λίσσειν, Soph. Phil. 848. *Εὐτρεπῆς* autem habet Schol. B, *εὐπρεπῆς*, A, quod etiam in vulgata lectione priori postponendum, nam alienum est ab animi angore, in quo chorus versatur, armorum splendorem animadvertere. De confusione horum vocabulorum multi egerunt, quos recenset Blomf. ad h. l. Pro *εὐτρεπῆς* Mead. 1. *εὐτερεπῆς*; in contrariam partem peccatum est Prom. 31; unde explicanda glossa, quae alieno loco in Schol. A. ibid. legitur, *ἧς οὐ δυνήσῃ παρατραπήναι*, quod pertinet ad *ατρεπῆ*, male pro *ατερεπῆ* positum.

94. A. *ταῦτα δέ (ἀκμαζει-ἀγαστονοι) τινες τῶν τοῦ χοροῦ γυναικῶν πρὸς τὰς ἐτέρας φασίν.* Quod recte vidit; nam ut hos versus inter chorum divisos fuisse statuamus, suadet illud, quod similis sententia, quae exclamationis speciem habet, saepius sine copula ponitur, quam ne cum librariis intrudamus, summo-
pere cavendum est. Sic improbandum *βοᾷ δ'*, quod Blomf. v. 88 dedit; similiter v. 80 contra metrum *δ'* post *πολύς* insertum est. Manifestum hoc praeterea est ex vs. 96. *ἀκούει ἢ οὐκ ἀκούει ἀσπίδων χτυ-*

πον; ubi recte Schol. τοῦτο φασιν ἄρα φανταζόμεθα
 ἢ ἀληθῶς ἀκούομεν; illis apte respondet v. 99. κτῆπον δέ-
 δορκα, πάταγος οὐχ ἐνός δορός. Haec quum satis aperta
 videantur, perquam tamen difficile est statuere, in quot
 partes hi versus sint dividendi. Vss. 78-110 inter quin-
 decim choreutas divisit Haupt., 78-103 inter duodecim
 C. G. Müller (*de Aesch. Sept. c. Theb. Diss. inaug.*
 Gott. 1836, p. 69, sqq.), sed a singulorum deorum in-
 vocatione v. 94 vel 100 novam carminis partem inci-
 pere, probabile est; Hauptius praeterea separavit,
 quae commodius coniungantur. Sic v. 84. ποτάται
 est tertiū choreutae, βρέμει quartū; versus 104 et 105,
 ordine inverso, diversis adscripsit choreutis. Anti-
 strophica praeter hos restituere conati sunt Seidlerus
 et Lachmannus, singuli diversam rationem secuti. De-
 nique explicatius sententiam suam dixit Ritschelius
 apud Engerum l. l. p. 36, sqq. Hic igitur, speci-
 mine proposito, quomodo possint antistrophica restitui
 ostendit, ipse tamen, quae sententiae suae obstant,
 memorare non neglexit. Praecipuum responsionis
 argumentum petitur ex aequabilitate metri in ex-
 trema carminis parte, et vss. 111 - 119 comparatis
 cum 125 - 134. Ac respondere sibi versus 150 - 156
 et 157-163, propter unius syllabae defectum (v. 154)
 non in dubium vocandum est. Sed in reliquis, quos
 modo nominabam, duodeviginti versibus (111 - 119,
 125 - 134) tot sunt eiusdem mensurae, ut debile sit,
 quod ex metri similitudine petitur, argumentum.
 Sunt enim dochmiaci dimetri septem, antispastici
 sex, in reliquis duo tantum versus similes 112 et 126.

Itaque argumentis adhuc prolatis nondum adducor ut ea quae v. 150 praecedunt, antistrophica existimem. Tantum quidem apparet, tres esse huius carminis partes; in prima chorus in orchestram, fortasse, ut Muellero videtur, *σποράδην* intrat (78-93), et causam adventus sui metumque aperit; haec sic dividi potest, ut choregi sit v. 78, a binis deinceps choreutis canantur 97: *Μεθεῖται* —, 81: *Αἰθρία* —, 83: *Ἐλεδαινάς* —, 86: *Ἰὼ* —, 88: *Βοῶ* —, 90: *Τίς* —, 91: *Πότερα* —, unde chorego addito quindecim personarum chorum haberemus. Altera pars longe maior (93 - 149) continet singulorum deorum invocationes. Denique ultimis versibus (150 - 163) virgines ab universis diis incolumitatem urbis deprecantur.

97. A. *Πότε στέφη ἔψομεν ἢ πέπλους ἐπὶ γῆς*, *rell.*, quae pertinent ad vulgatam lectionem. Schol. Voss. *Τινές δέ· πότε τῶν πέπλων καὶ τῶν στεφάνων τῶν ἡμετέρων καὶ κεφαλοδεσμῶν ἀψόμεθα* (itaque *ἔψομεν* pro *ἔξομεθα* accepit, cf. Schol. B.), *καὶ ταῦτα ῥήξασαι καὶ πρὸς τὴν γῆν καταρῥίψασαι* 1) *ὀλοφυρμὸν αὐτοῖς περιθήσομεν, εἰ μὴ νῦν περὶ τὰς λιτάς* 2). Credebat hic interpretes, chorum vestes prae dolore scindere, coronas in terram proiicere velle. Iure hanc interpretationem improbat Schol. B, qui horum verborum sententiam bene exponit. Cum Seidlerio tamen scribendum *λίταν'*, ut iungantur *λίτανα πέπλων καὶ στε-*

1) Voss. 2. *κάτωθεν ῥίψ.*

2) V. 1. *τὰς λέοντας*, Voss. 2. *τὴν λιτήν.*

φείων, i. e. πέπλους καὶ στέφη λιτανευτικά. Soph. O.C. 923. ἄγοντα φωτῶν ἀθλίων ἰκτῆρια, Erf. ad Ant. 1194. ἄσημα βοῆς, Matth. Gr. § 442. 4. — Ἐχειν ἀμφὶ τι, *alicui rei intentum esse*. Luc. Nelyom. c. 7, sub f. τὸ λοιπὸν ἀμφὶ πλοῦν εἴχομεν, quem locum affert Schol. Bis Acc. 12, ἀμφὶ τὰς δίκας ἔχετε, Xen. Cyrop. V. 5. 44, VIII. 1. 13. Facilior erit loci intellectus, si cum amico, cuius iudicium magni facio, scribimus ἀμφὶ — ἔσσομεν pro ἔξομεν.

101. Voss. 1. in lemm. τὴν τεάν. Τεάν tam propter rariorem pronominis formam quam propter metrum recipiendum videtur; pro τὴν scribendum τάν.

105. Ἰθ' ἵτε πάντες, Schol. A, qui refert alios θ euphoniae causa positum existimasse, alios ἴθ' ad Martem, ἵτε ad omnes deos retulisse. Unde Hauptius efficit, hunc et praecedentem versum sedes mutasse, et olim lectum fuisse:

Ἦ χρυσοπήληξ δαῖμον - -

Ἰθ', ἵτε πάντες

Θεοὶ πολισσοῦχοι χθονός.

Sed sic antiqui interpretes non in hoc loco haesissent. Quare vulgatus ordo retinendus videtur; quum tamen in omnibus quos interpres nosset libris ἴθ' esset, θ autem et δ saepius permutentur, vera videri possit Turn. coniectura ἴδετε 1), quod praecipue propter repetitionem placet. Ita rectius quoque haec praecedentibus iunguntur; Tu, inquit chorus, haec adspice,

1) Philodem. de Rhet. l. IV (ex volumm. Herculani) c. 9. l. 25. διαφεύγειν pro διαφ. et similiter alibi.

Mars; vos *omnes* dii urbis praesides nos *adspicite*. — Ceterum versus antispasticus est, neque ὦδε, quod in fine addit Dind., necessarium est.

109. A. ad 108, ταῦτα τροπικῶς εἶπεν. Ἦτοι, ὀργή καὶ θυμὸς τῶν δοχολόφων ἀνδρῶν ταῖς πνοαῖς, ταῖς ἐκπεμπομέναις τοῦ στόματος αὐτῶν, καχλάζει καὶ τῶν ἑνῶν ἔξωθεν. Quidquid legit, interpretatio ridicula est et inepta. In libro ad quem haec annotatio scripta est, fortasse exstabat θύμα ¹⁾ pro κύμα, exciderat Ἄρειος ante ὀρόμενον. Sanissima est vulgata. In fine fabulae, ὁδε Καδμείων ἤρυσξε πόλιν. Μὴ ἄτραπήναι, μηδ' ἀλλοδαπῶν Κίματι φωτῶν Κατακλυσθήναι ταμίιστα, supra 80. ἑεῖ πολὺς, ὁδε λῶς, Pers. 404. Τὰ πρῶτα μὲν δὴ ῥεῦμα Περσικοῦ στρατοῦ Ἄντ-εἶγεν, Soph. Ant. 128. καὶ σφας ἐξιδῶν Πολλῶ ῥεῦματι προσερισσομένους, Χρυσοῦ καίγης ὑπεροπτιότερους (sic Wolff. l. l. p. 96). Add. quae affert Valck. ad Phoen. v. 248. Mediceus hoc habet scholion: ταῖς πνοαῖς τῶν ἀνδρῶν καχλάζει ὡςπερ (quasi: κύμα est subiectum) κύμα. Καχλάζει δὲ οὐ βορέου ἢ νότου πνοῆ, ἀλλὰ τοῦ ἄρειος. In quibus duae permixtae sunt interpretationes. A. πνοαῖς in priore pendet δοχμ. ἀνδρῶν, in altera Ἄρειος. Illa qui scripsit dixeris Ἄρειος non legisse.

114. Schol. Voss. φόβος δὲ ἡμῖν ὑπὸ τῶν πολεμικῶν ἀνδρῶν ἐγγίνεται. Legit ἀνδρῶν pro ὀπλων, vel ἀρείων omisso ὀπλων.

1) Non me fugit, hoc vocabulum illo sensu nunquam dictum esse, potuisse istum scholiasten ita interpretari, nemo negabit.

115. Voss. 1. Γράφεται και δεδιὰ δέ τοι (sic), και συντάσσεται ούτως: οί διὰ τῶν ἵππείων δέ τοι γεννύων 1) χαλινοί. Apparet corrigendum esse διὰ δέ τοι. Med. in margine adscriptum habet διάδε τοι, Paris. διὰ δέ τοι, quod Faehs. p. 92. nescio quare corrigit διὰ δετοί. Optime Dindorfius διάδετοι δέ τοι; plurimorum librorum lectio est διάδετοι γ. omissio δέ (sic etiam Schol. B.), quod librarii addiderunt; post illud vocabulum facile δέ τοι excidere potuit. Infra 162. Φιλοθύτων δέ τοι πόλεος ὀργίων Μνηστορες εστε μοι. Ag. 948. μέλοι δέ τοι σοί τῶν περ ἂν μέλλης τελεῖν, Ag. 1644. εἰ δέ τοι μόχθων γένοιτο τῶνδε ἄλις γ' ἐχοίμεθ' ἂν, Λαίμονος χηλῆ βαρεία δυστυχῶς πεπληγμένοι (nisi hic pro δέ τοι, τέλος legendum). Schol. Voss. 1. interpretatur: διάδετοι γ. ἵππ. (sic. omi. δέ) οί χαλινοί οί διάδετοι και κρεμάμενοι τῶν ἵππείων γεννύων και στομάτων κινύρονται 2) φόνον, ἤχον τινά φονικόν και φονεργάτην πέμπουσιν. Magis fortasse poeticeum fuerit διάδετοι activo sensu dictum, a quo pendeat genitivus γεν. ἵππ. Cf. ad Prom. 424, Matth. Gr. §344. 1. Δέδιὰ δέ τοι etiamsi propter metrum scribere liceret, tamen displiceret, quia iungendum foret χαλινοί γεννύων.

118. Voss. 2. γε. δορυσσοσαγεῖς 3), ἤχον ἀπλησμένοι, quod a librario adscriptum est; nam antiqui enarratores explicant vulgatam lectionem, quae vera

1) Ms. γεννύων.

2) Ms. κινύρονται.

3) Ms. δορυσσοσάγεις.

est. Pers. 236. φερίσπιδες σάγαι. Sed alia in hoc loco latet difficultas, quam interpretes intactam reliquerunt. Schutz vertit *septem duces exercitus*, cui recte obloquitur Blomfi, monens ἀγήνορες esse *fortes*; idem in Addendis, constructio est, inquit, ἑπτὰ δ' ἀγ. στρατοῦ, πρέπι δορ. σάγ. Vellem interpretationem addidisset, nam quid significet ἀγήνορες στρατοῦ, non intelligo. Fortasse scribendum: ἑπτὰ δ' ἀγήνορες πρέποντες στρατοῦ δορσοῖς σάγαις. Sic duo cretici dochmium praecedunt. Cf. infra 188, Eum. 258, et al. Πρέποντες, conspici, cum δορ. σάγ. est coniungendum. Choeph. 11. ὀμήγουρις φάρεσιν μέλαγχίμοις πρέπουσα, Suppl. 700, Wunder. ad Soph. El. 651. Στρατοῦ autem num cum πρέποντες, construatur eo modo, quo voluit Schol. Voss. 1. ἤτοι ἐπερέχοντες τοῦ στρατοῦ τῶν Ἀργείων, dubium videri potest. — Erunt fortasse, quibus cum Well. in Lex. ἀγήνορες, ab ἄγω ductum, *duces* significare videatur. Sed istiusmodi quid sibi Aeschylum permisisse, mihi persuadere non possum. Licet omnino poetae nova vocabula formare, usitata etiam nova significatione ponere, sed hoc iis tantum locis fieri debet, ubi quid significare velit, statim audenti liquet. Neque contra id valet Pers. vs. 963. ἀρόται στρατοῦ, quod significet *duces exercitus*, uti pote corruptum. Vocabulo ἐφέτης, quod ib. v. 79. legitur, quid notetur, nemini obscurum esse potest. Hic si noster consulto obscure loqui voluisset, aptius vocabulum eligere non potuisset. Solum exemplum,

quod iure comparari posse videatur, est Prom. vs. 2, ubi ἄβροτον recepit Blomf., quae lectio sane magnam habet auctoritatem; nam praeter eos grammaticos, quos laudat Well., ἄβροτον hodie etiam Scholiastae Aristoph. Ran. 827, ubi primi Promethei versus affleruntur, a Dindorfio ex cod. Veneto restitutum est; ad eandemque lectionem referendum, quod in Schol. *Γ.* ad Prom. l. l. legitur: καὶ Σοφοκλῆς τὸ αὐτὸ περὶ Φιλοκτήτου λέγει (cf. Soph. Phil. 2. βροτοῖς ἄσσειπτος οὐδ' οὐκουμένη): quae verba ex antiquiori commentario ducta videntur. Sed ἄβατον antiquitus praevaluisse inde intelligas, quod et omnes nostri libri illud habent, et iis locis, ubi vocis notatio non additur, libri aliquot idem praebent. Dubium praeterea, utrum poëta, si tamen vera illa lectio est, hoc vocabulo locum *desertum* significare voluerit, an *sanctam* solitudinem, quae sacrum quendam horrorem incuteret. Quare illo loco non moveor, ut hic ἀγήρορες proberim.

120. Schol. Voss. 1. σὺ δ' ὦ Διογενὲς κράτος, καὶ κράτος φιλόμαχον, ἦτοι ὦ Ἀθηναῖ, θεὰ φιλοπόλεμε 1) ἔσιδε τοῦτο. Παράφρασις, ἢ ἀπὸ τοῦ Διὸς γεννηθεῖσα ἐν γὰρ τῆς τοῦ Διὸς κεφαλῆς ἐγεννήθη ἡ Ἀθηναῖ. Γενοῦ ἑσπόλις] ἦτοι ἑυσαμένη (Voss. 2. ζῦσαι) τὴν πόλιν τὴν ἡμετέραν ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν. Verba ἔσιδε τοῦτο a librario, qui prius illud scholion supplere vellet, memoriter adiecta puto. In Voss. 2. haec coniuncta et sic mutata sunt, ut prorsus cum vulgatis conspirent, omissis verbis καὶ κράτος, θεὰ, ἔσιδε — παράφρασις,

1) Ms. Φιλοπολέμου.

ἐκ — Ἀθηναῖ. Recte quoque initio scribitur σὺ τ' ᾧ, non σὺ δ' ᾧ. Cf. v. 125, 133.

132. B. ad 133. στόνων αἰτάς] τῶν ἡμετέρων στεναγμάτων ἀκροατής. Legisse videtur αἰτάς (ut coni. Stanl.), *auditor*, ab αἰώ formatum ut μηνίτης a μηνίω. Exstat vocabulum αἰτής, apud Theocritum, Id. XII. 14. (Cf. Schol. ib. et Hesych. v. αἰταν; Etym. Gud. p. 22. 58), quod significat τὸν ἐρώμενον, et ducitur ab αῶ, αἰώ (Iliad. XV. 252); verum huic notationi quum correpta prima in αἰτής syllaba apud Theocritum obstat, rectius fortasse ducetur ab αἰώ, quod apud Homerum constanter primam corripit litteram, ut αἰτής sit qui amatoris preces *audit*. Ἀίτης si hoc loco probari potest, scribendum erit:

Καὶ σὺ Ἀλκιῖ ἄναξ, Ἀλκιεὺς γενεῶ,

Στρατῶ δαίω, στόνων δ' αἰτάς,

tuque, rex Lycee, Lyceus (terribilis) sis hostili exercitui, precumque exauditor.

160. Post scholion A. ad v. 161. in Voss. 1. leguntur haec: ἄλλοι δὲ οὕτως φασὶ μέλεσθε καὶ φροντίζετε, ᾧ θεοί, περὶ τῶν πολιτῶν ὑπὲρ τῶν ἱερῶν δημίων, ἧτοι ἐπὶ τῶν ἀπομοιραζομένων παρὰ τῶν πολιτῶν ἀπὸ τῆς περιουσίας αὐτῶν. Hic, nescio quare, in constructione verbi μέλεσθαι haerens, ad ἱερῶν δημίων intellexit ἔνεκα. Sensus: curate, ut publica sacrificia vobis perpetuo obtingant.

172. Schol. A. οὐχ ὀμιλητὸν θράσος] ἐν θορυβοῖς οὐ καθεκτόν (fort. οὐκ ἀνεκτόν). Illud ἐν θορυβοῖς adhaesisse videtur ex initio scholii ad vs. 175: διὰ τοῦ θορυβῶν ἐμβεβλήκατε.

176. Ὑπ' αὐτῶν, Schol. A, quod explicat ὑφ' ἡμῶν τῶν γυναικῶν δεικτικῶς. Male; sic enim αὐτοὶ abundaret. Verum est, quod tanquam variam lectionem affert ὑφ' αὐτῶν i. e. ἡμῶν αὐτῶν. Nam Elmsleium, qui ad Heracl. 144. in prima et secunda persona ubique leni spiritu utendum esse putabat, refutavit Hermannus ad Trach. 451, monens tamen iis locis ubi pronomem possessivum praecedat, αὐτοῦ scribendum esse, ut Ag. 1295.

Ἄπαξ ἔτ' εἰπεῖν ῥῆσιν ἢ θρήνον θέλω 1)

Ἐμὸν τὸν αὐτῆς.

Male igitur Blomf. (ad Agam. 809) in fragmento Aeschyli (123), quod est apud Schol. Aristoph. Av. 808.

ὦ; δ' ἐστὶ μίθων τῶν Διβυστικῶν λόγος,

Πληγέντ' ἀτράκτω τοξικῶ τὸν αἰετὸν

Εἰπεῖν ἰδόντα μηχανὴν πτερώματος

Τὰδ' οὐχ ὑπ' ἀλλῶν, ἀλλὰ τοῖς αὐτῶν πτεροῖς

Ἀλισκόμεσθα,

αὐτῶν scribendum putabat. Vid. Herm. Opusc. vol. V. p. 149. Reliqua huius generis exempla in Aeschylo obvia recenset idem ad Trach. l. l. Homerus autem et Hesiodus, ut videtur (quamquam de Theog. 126 nondum liquet), neque αὐτοῦ neque ἑαυτοῦ dixerunt. Cf. Lennep. ad Hes. l. l, Goettl. ad vs. 469, ubi legitur: λιτάνευε τοκῆας τοῦς αὐτῆς, Hom. Il. IX. 341. ὅστις ἀνήρ ἀγαθός· καὶ ἐχέφρων τῆν αὐτοῦ φιλέει. Cf. etiam

1) Hic versus merito viris doctis suspectus fuit. Vide num scribendum: Ἄπαξ ἔτ' εἰπεῖν ῥῆσιν ἐνθρήνον θέλω Μόρον τὸν αὐτῆς. Cf. ib. 1164, 1270.

Pflugk. ad Eur. I. I. — Ceterum ad fragmentum, quod modo excripsi, spectare videtur Schol. ad Ag. 831, unde sua hausit Suidas v. πάγας. Versu primo nuper Dubnerus (in edit. Scholiorum Aristoph. Paris. 1842) ex Suida dedit ὁδε pro ὡς δ', minus recte, ut opinor; nam quum proprie post ὡς sequi deberet πληγῆς εἶπεν, ab instituta constructione deflexit poëta, quasi praecessisset ἔστι λόγος, cuius anacoluthiae multa exempla affert Erf. ad Ant. 736, cui assentitur Herm. ad Vig. p. 745. Cf. Well. ad Pers. 185.

188. Διὰ στόμα legit Schol. B. ad 190 et supra ad 51, quod, reliquis non mutatis, locum suum tueri nequit, nisi statuas iungendum esse ἀκούσασα ὄτοβον, ὅτι τ' ἐκλαγξαν σφριγγες, πηδαλίων τε, i. e. ἀκ. ὄτοβον, καὶ σφριγγῶν κλαγγήν, καὶ πηδάλια; sed hoc durum est, nec defenditur Eur. Suppl. 87. τίρων γῶων ἤκουσα καὶ στέρων κτύπον νεκρῶν τε θρηήρους allisque, quae affert Lob. ad Ai. p. 332. Verba ὅτι — ἐλίτροχοι (pro parenthesi habet Schol. Voss. 2: ἀκούσασα τὸν ἤχον τὸν ἐκ τοῦ κτύπου τῶν ἀρμάτων γινόμενόν, καὶ τῶν διὰ στόμα τουτέστι τῶν εἰς τὸ στόμα τῶν ἵππων ὄντων ἵππιζον πηδαλίον, τῶν αὐτῶν καὶ τῶν μὴ ἰώντων ἐμὲ ἠρεμεῖν ἐν ὑπνῳ, τῶν χαλινῶν λέγῳ τῶν πυριγενετῶν, ἦτοι τῶν ἐν τῷ πυρὶ χαλκευθέντων, καὶ ὅτι αἱ σφριγγες αἱ ἐλίτροχοι περὶ αὐτῶν ἐλίσσονται αἱ τροχοὶ ἐκλαγξαν. Ad πηδαλίον similiter ex praecedentibus ὄτοβον intelligit Ahrensius, quo τε post ὅτε (sic enim scribit) contra metrum omittere coactus est. Ad versus postremi integritatem una deest syllaba, quam recte supplavit Schutz. στόμα in στόμια mutan-

do, quod tamén nolim cum prægresso *διά* in unum vocabulum coniungere. Pro *ἀθύρων* acute Lachmannus *ἀπυρον*; probabilius tamen, librarios duas eiusdem significationis formas *ἀγροπυρων* et *ἀθύρων* permutasse. *Ὅτι* autem non sollicitandum; etenim loco sic, ut dixi, scripto:

Ὅτι τε σύριγγες ἐκλαγξαν ἐλίτροχοι,
 Ἰππικῶν τ' ἀγροπυρων πηδαλίων διά
 στόμα πυριγενεῶν χαλινῶν,

hic sensus est: timui, audito curruum strepitu, quodque modiolī sonabant rotas volventes, frenaque habennarum igne fabricatarum (i. e. ferrearum int. sonabant) remigiis equorum nunquam quiescentibus. Apertum est, constructionem in his liberiore esse; dicere etiam poterat *ἔδεις' ὅτι ἤκουσα καὶ ἐκλαγξαν*. *Ferreae* (cf. infra 924) dicuntur habennae minimis metalli instructae. Cf. Blomf. gloss. ad v. 382 infra, Rhesi v. 568. *δεσμὰ πολικῶν ἐξ ἀντιγῶν Κλάζει σιδήρου*. De significatione voc. *ἀγροπυρων* v. id. Prom. 358. *Ζηρός ἀγροπυρον βέλος*. Digna autem quae notetur est rarior dochmii forma *ὅτι τε σύριγγες* (cf.

198. B. ad 201. *στέγειν*] *ὑπομένειν*. Alter interpres, qui procul dubio *στέγειν* legit, explicat *μένειν ἀσφαλῶς καὶ στέγειν*. Hesych. *στέγειν*] *κρύπτει*, *συνέχει*, *βαστάζει*, *ὑπομένει*. Recte, cf. Schoem. ad Prom. 428. *Στέγειν* interpretari licet *sustinere*. *Διαμένειν* (A sub finem) et *μένειν ἀσφαλῶς*, si illam significationem vocabulum admittit, ab hoc loco apparet aliena esse.

Sequenti versu (199) schol. A. *σικκῶν*; idem tres

continuos versus Eteocli adscribit, procul dubio recte, nam inter chori carmina tres ubique senarios interponit Eteocles. Ex verbis οὐκ οὖν (sive οὐκ οὖν, quod perinde est) apparet, praecedens εὐχεσθε non esse imperantis. De ἀλλ' οὖν pro quo plerumque Attici ἀλλ' οὖν — γέ cf. Hoogev. Particc. p. 48, sqq. Elmsl. ad Prom. 1070, in ed. Blomf. Lips. p. 194, Pflugk. ad Eur. Heracl. 689; latine plerumque interpretari licet *at-certe*. Hoc loco ἀλλ' οὖν non ad θεούς tantum, sed ad verba θεούς τοὺς τῆς ἀλοῦσης πόλεος referendum est. Itaque hic sensus est: *precamini, ut murus arceat hostilem impetum. Hoc ergo non penes deos erit, at deos captae quidem urbis deficere, fama fert*. Quod si scribitur οὐκ οὖν τὰδ' ἔσται πρὸς θεῶν; vertendum: *hoccine ergo penes deos erit, vos penes deos esse putatis? (Minime) sed* —. Fatendum tamen idem magis perspicue enunciari potuisse, ut si scriptum esset εἰ γοῦν τὰδ' ἔσται πρὸς θεῶν· ἀλλ' οὐ θεούς τοὺς τῆς ἀλοῦσης πόλεος ἐκλείπειν λόγος; *precandum est, ut murus hostes arceat, si modo hoc penes deos erit; sed nonne deos* —? De constructione verbi ἐκλείπειν cf. Pers. 126. πᾶς — λείος, σμῆνος ὡς ἐκλείπειν μελισσῶν, Soph. El. 1138; de usu articuli post θεούς Ant. 199. θεούς τοὺς ἐγγεγείς, ubi cf. Musgr. Ag. 329. τοὺς πολισσούχους θεούς τοὺς τῆς ἀλοῦσης γῆς. 203. Schol. B. ad 206. ἀστυδρομουμένην] ἐπὶ τῶν ἀστῶν περιερχομένην. Legit, ut Blomf. vidit, ἀστυδρομουμένην; sine sensu. Ἀστυδρομεῖν nihil hic aliud significat nisi *oppugnare*; quiescente, ut aiunt, priore compositionis parte. Cf. Homerica αἰπόλι' αἰγῶν, συ-

βόσια συν (Il. II. 474, XI, 679), σάρκας σαρκοφα-
 γεῖν, Diod. V. 39, πολιισούχοι χθονός, supra v. 104,
 Ag. 329; infra v. 711. κτεάντων χρηματοδαίτας, Eum.
 875. πόλις ἀστυνικός, Valcken. ad Herod. III, 78,
 Schwenck. ad Eum. 839, Lob. ad Ai. p. 192, sq.

204. A. ad 237. ἀπτόμενον] γράφεται τυφόμενον.
 Quod verbum non tantum fumo suffocandi sed etiam
 incendendi notionem habet. Eur. Hec. 473. ὦ μοι χθονός
 πατροφας, Ἄ. καπνώ κατερείπεται Τυφόμενα, Tro. 146.
 Τυφεται Ἴλιον, Bacch. 8. Quum vs. praecedenti
 στρατὸν in nullo sit libro, lectionem illam e librarii
 correctione natam putem, qui melius crederet popu-
 lum suffocari quam comburi; quod nimis ineptum
 videretur, nisi esset in recentioribus interpretibus,
 qui idem protulisset. Vulgatum etiam antiquitus fuis-
 se ἀπτόμενον apparet ex annotatione schol. B. ad
 v. 206. ἄπτορον ἄπτορον ἄπτορον ἄπτορον ἄπτορον
 Scholion A. ad 210, delete lemmate, cum praee-
 denti esse coniungendum vidit Abresch; Γυνή σωτήρας]
 λέγει Διός, ἵνα ἦ γυνή Διός σωτήρας, ἀκείως ἔχουσα
 πρὸς τὸ σώζεσθαι.

209. Schol. A. ad 211: πολλάκις δὲ ἢ τῶν [θεῶν
 ἰσχὸς τὴν ἀμήχανον νεφέλην καὶ (hoc om. Voss. 1) ἐκ
 χαλεπῆς δύης κρημαμένην ὑπερθεῖν τῶν ὀμμάτων ὄρθαι
 καὶ ἀποσοβεῖ αὐτήν. Manifestum est, interpretem le-
 gisse τὰν, κρημαμένηαν νεφέλαν; minus liquet, utrum
 in scholio καὶ sit omittendum, nec ne. Ἐκ confir-
 matur lemmate schol. B. ad 213; quod an metrum
 ferat, est quod dubites. Eum. 804, 835. πνέωται
 μένος ἅπαντά τε κότον, et miror, contra sentire

Wellauerum, qui in coniectura ad vs. 83, supra dochmii syllabam finalem brevem admisit. Verum quum τάν, ut metrum indicat, pro τόν a librariis substitutum sit, multo magis huius mutationis causa intelligitur, si κὰκ quam si ἐκ ab iis lectum fuit. Fatendum praeterea, illam, quam modo dicebam dochmii formam perraram esse. Καί iungit ἐν κακοῖσι et κρηναμενᾶν νεφελᾶν: saepe in moerore, et quum propter invisum dolorem supra oculos nebulae expanduntur, consilii inopem erigit. Soph. El. 939. ἔως μὲν τὸν κασίγνητον βίῳ, θάλλοντά τ' εἰσηκονον, i. e. ζῶντα θάλλοντά τε, Ai. 826. καί σφας κακοῖς κάκιστα καὶ παρωλέθρου; Ξυναρπάσειαν, ubi si παρωλέθρου; (quod tamen recte repudiatur) scriberetur, sensus idem esset; Eum. 492. Ἔσθ' ὅπου τὸ δεινὸν εἶ, καὶ φρενῶν ἐπίσκοπον Δειμανεῖ καθήμενον, quod sic construendum: ἔσθ' ὅπου τὸ δεινὸν, καθήμενον εἶ καὶ ἐπίσκοπον φρενῶν, δειμανεῖ, est, ubi horrenda metum incutiant; sensus postulat bene metum incutiant, est ubi metus salutaris sit; itaque alterum εἶ necessarium erat. Quare omnino amplectendam censeo egregiam Bergkii (de Reliquiis Com. Att., p. 134) coniecturam pro δειμαίνει (sic enim libri) δεῖ μένει reponentis. — Agam. 296. Πέμπουσι δ' ἄνδαιοντες ἀφθόνῳ μένει φλογὸς μέγαν πάγονα, καὶ Σαρωνικοῦ Πορθμοῦ κάτοπτον πρῶν' ὑπερβάλλειν, i. e. μέγαν καὶ τοσοῦτον, ὥστε ὑπερβάλλειν. Ad sententiam illustrandam cf. Archil. fr. 51. (Stob. Flor. CV. 24).
 — Τοῖς θεοῖς τιθεῖν ἅπαντα· πολλάκις μὲν ἐκ κακῶν
 εἴ' Ἄνδρας ὀρθοῦσιν μελαίην κειμένους ἐπὶ χθονί,

Πολλὰ κίς δ' ἀνατρέπουσι καὶ μάλ' εὖ βεβηκότας
 Ὑπτίους κλήρου· ἔπειτα πολλὰ γίνεταί κακά,
 Καὶ βίου χροίη πλάναι τε καὶ νόος παρήγορος.

Postremus versus a Schoem. emendatus est; Bergk.
 καὶ βίου χροίη πλάναι τε καὶ νόου παρήγορος.

229. Ἐκκῆλος, B. ad 223. Schol. A. ad 223: Ἐκκῆ-
 λος, ἴσθι] γράφεται καὶ ἔκκῆλος. Τὸ γὰρ ὃ μέτρον ἐνε-
 κώποτε παραλαμβάνεται — Voss. 2. τὸ δὲ ἔκκῆλος
 γράφεται καὶ ἔκκῆλος, quae cum sequentibus, quae
 ibi quoque adduntur, pugnant; in textu ille li-
 ber habet ἔκκῆλος, quod novum indicium est, li-
 brarium Voss. 2. interdum scholia vel propter lectio-
 nem, quam ipse haberet, vel ob alias causas inter-
 polasse. Clarum eiusdem rei exemplum est initio
 Promethei, ubi Schol. A. (ad v. 1) Ἰστέον δὲ ὅτι οὐ
 κατὰ τὸν κοινὸν λόγον ἐν Κανκάσῳ φησὶ δεδέσθαι τὸν
 Προμηθέα, ἀλλὰ πρὸς τοῖς Ἐυρωπαίοις τέμασι τοῦ
 Ὀκεανού, ὡς ἀπὸ τῶν πρὸς τὴν Ἰῶ λεγομένων ἐστὶ
 συμβαλεῖν. Hic Voss. 2. (cf. Faclise) ἰστέον, ὅτι ἐν
 τῷ Κανκάσῳ φησὶ (sic pro φασὶ corrig.) δεδέσθαι τὸν
 Προμηθέα, πρὸς τοῖς Ἐυρωπαίοις μέρεσι δὲ τοῦ Ὀκεα-
 νού (Κανκάσου coni. Herm. de Prom. Sol. p. 10)
 καὶ οὐκ ἀλλαγῶ, ὡς, rell. Interpolata haec esse, ar-
 guunt tam illa καὶ οὐκ ἀλλαγῶ, quae sunt asseveran-
 tis et contrariam opinionem impugnantis, quam pos-
 trema verba, quibus spectatur ad eum locum, unde
 non in Caucaso fuisse scenam intelligitur, versum 721:
 πρὶν ἂν πρὸς αὐτὸν Κανκάσον μόλῃς. Itaque non ad
 hanc annotationem provocandum erat iis, qui in Cau-
 caso vinctum Prometheus existimabant, habemusque

in vulgatis testimonium grammatici, qui solus inter antiquos, quos novimus, verum vidit: de quo pluribus exponere, non est huius loci. Ut illuc redeam, in verbis Schol. A. ad 221, l. ult. uterque Voss. habet *εὐκηλος*, unde conicias inepta illa de metro a diversa esse manu, et interpretem qui annotationem ad 221 scripsit, legisse *εὐκηλος*. Sed cf. Herm. ad Philoct. 769, Spanh. ad h. l. ap. Haupt. p. 205.

Schol. A. ad 224. sic corrigendus est: *ὁ χορὸς πάλιν ἀνελθεῖν εἰς τὸ τεῖχος τῆς πόλεως φησί. Νεωστὶ, rell. Chorus iterum (cf. v. 193) dicit, se venisse. Sequitur deinceps explicatio.*

224. *Τετραμμένους*, A. ad 227 (*ἠττημένους*), et var. lect. ap. Faehs. p. 93, quod vulgato non praeferendum. Vs. 226. *φόνω*, Schol. B, cuius annotatio (ad 229) sic est corrigenda: *δέον οὐτῶ εἰπεῖν, τοῦτῳ εἶπεν πρὸς τὸ φόνω —. Ἡ μὴ σὺναπτε τὸ τοῦτῳ πρὸς τὸ φόνω, ἀλλ' οὐτῶ λέγε· ἐν τοῦτῳ γὰρ τῷ κωνυτοῖσιν ἀρπαλίζειν βίσκεται ὁ Ἄρης, ἐν τῷ φόνω τῶν βροτῶν. Fortasse tamen hic legendum φόβω. Nam si τοῦτῳ significat τὸ κωνυτοῖσιν ἀρπαλίζειν, φόνω huius epegesis esse nequit. Alter quoque interpres habet φόβω, quod Wellauerus necessarium putat, quia respiciatur ad formidinem chori, de qua in praecedentibus rex locutus esset; sed praecessit item mentio caedis. Maioris momenti est, τοῦτῳ ante vocem φόνω languere; sufficebat enim dixisse τῷ φόνω vel φόνω. Itaque scribendum φόβω, quod hic significat *id quod metuitur* i. e. *ipsa pugna*. Similiter *δείμα* saepissime *terrifica*, *quodcunque terrorem iniicit*; ἔρω;*

id, quod amamus. Sic Choeph, 579. πολλά μὲν γὰρ
 τρέφει δεινὰ δειμάτων ἄγη (vel ἄγη), Pers. 206. ταῦτ'
 ἔμοιγε δείματ' ἔστ' ἰδεῖν, Suppl. 856 ὁ (δ') ἔρωσ γὰρ,
 ὁ μέγας Νεῖλος, si vera est haec Scaligeri (ap. Valc-
 ken. Diatr. p. 53) coniectura pro ὁ; ἐρωτᾶς; a Latī-
 nis eodem sensu *amor* usurpatur; cf. Ruhnk. ad Ter.
 Eun. V. 4. 4. Eleganter nostrum locum vertit H.
 Grotius:

Si vulneratos fama, si raptos nece
 Mox nunciabit, temperate a fletibus,
 Lamenta cessent: has amat Mavors vices.

228. Schol. Voss. 1. μὴ νῦν ἄκουε ἄγαν, ἐμφανῶς
 ἀκούσασα, ἦτοι κἀν ἀκούσασα (l. ἀκούσης cf. A. ad 231)
 ἐμφανῶς, προσποιῶ μὴ ἀκούειν. Legit fortasse ἀκού-
 σασ', quod tamen vulgatae non est praefendum.
 Bene Blomf. monuit ἐμφανῶς ἄγαν cum ἀκουε esse con-
 iungendum, unde hic sensus efficitur: *ne nunc* (hanc
 enim significationem *νυν* productum habet, sive cum
 Dindorfio μὴ νυν, sive, quod malim, μὴ νῦν scriba-
 tur. Cf. Herm. ad Soph. El. 1488) *audiens, nimis*
perspicue audias, i. e. ne prae metu nimis attente
 auscultes, quaecunque aures tangant.

242. Schol. A. τέλος] γράφεται λόγον. Idem in Me-
 diceo invenitur; om. Voss. 1. Non ad poëtae sed ad
 Scholiastae verba εἰ παράσχοις τέλος hoc referendum
 puto. Nihil autem est, quod cogat scholiastae explica-
 tionem εἰ δοίης καὶ παράσχοις τέλος τῇ αἰτήσει, ἀβαρέ-
 σοι ἐστίν ad lectionem αἰτουμένῳ σοι referre; potius sic
 interpretatus est: κοῦφόν (σοι ἐστίν) εἰ μοι αἰτουμένῳ
 δοίης τέλος. Similiter Victorius κοῦφον distinctione a
 reliquis separavit, non intelligens, εἰ hic optando in-

servire, nec satis attendens ad optativum *δοίης*. *Κοῦρον τέλος*, quod tam ad *αἰτουμένω* quam ad verbum *δοίης* referendum, non est *exiguum munus*, sed *facilis perfectio*. Nam *τέλος* quotiescunque *donum* significat, est *donum diis oblatum*, quo pertinent omnia exempla, quae congesserunt Haupt. ad Aesch. Suppl. p. 150, Blomf. ad h. l., Musgr. ad Soph. Ant. 143. Verto: utinam mihi roganti facilem praebes perfectionem, i. e. utinam mihi exiguum roganti (rem roganti, cuius facilis est perfectio) satis facias.

259. Schol. A. ad 262. Ἐσθήματα ἀναθήσω πρὸ τῶν ναῶν, τὰ λάφυρα. Apparere hinc dicit Dind., interpretem verba *στέψω πρὸ ναῶν πολεμίων ἐσθήματα*, quae post v. 260 addunt Med. et Par. B, partim Par. A., in libro suo habuisse. Certum est, totum illud scholion partim ad lectionem *τροπαῖα*, partim ad *πρὸ ναῶν* esse referendum, de verbo *στέψω* nihil affirmare licet. *Στέψω πρὸ ναῶν* vel e varia scriptura natum, vel pars est versus, qui excidit. Itaque scribendum aut *στήσειν πρὸ ναῶν*, ut verba hunc in modum sint coniungenda: *ἐπειχόμεαι, στήσειν ὧδε (hic) πρὸ ναῶν αἰμάσσοντας — ταυροκτονοῦντας* (obiect.), ante *ἐσθήματα* autem per zeugma intelligatur *ἀναθήσειν*; aut

Θήσειν τροπαῖα * * * * *
Στέψω πρὸ ναῶν πολεμίων ἐσθήματα, ut exciderit subiectum verbi *θήσειν* (*στρατόν, τοὺς λαοὺς*, aut sim.), ad quod pertinuerint participia *αἰμάσσοντας, ταυροκτονοῦντας*, et ante *στέψω* nominativus (*αὐτό; δ' ἐγώ*). In priore lectione *ὧδε* significat *hic*, quod defenditur Trach. 401. βλέψ' ὧδε, Aesch. Suppl. 725. In altera *ὧδε* orationem par-

τίσις ξυντυχόντων, σεισασμένης, αϊμάσσοντας, ταυ-
ροκτονοντας aliquamdiu suspensam resumit. Prom.
511. μυρίαϊς δὲ πημοναῖς Ἀνάϊς τε καμφθεῖς, ὧδε
δεσμὰ φυγγάνω. Τίθημι τροπαῖον recte dici, ostendit
Blomf. ad h. l. Utrum praestet, docti iudicent. Din-
dorfium autem satis mirari nequeo, qui eiectis ver-
sibus 257 et 258, reliqua sic scribit:

ἐξ ξυντυχόντων καὶ πόλεως σεισασμένης
λάφυρα δάων δουρίπηχθ' ἀγροῖς δόμοις
στέψω πρὸ γαῶν, πολεμίων ἐσθήματα.
Τοιαῦτ' ἐπέχου μὴ φιλοστόνωσθεοῖς.

Nam neque versus illi, quos spurios iudicat, eum
Aeschilo indigni sint, perspicio, et quod in altero
(258) est verbum ἐπεύχομαι in votis nuncupandis so-
lenne, hic post dativos θεοῖς, πηγαῖς, rell. prope-
modum necessarium duco.

264. Schol. A. ad 267. l. 7. ἐγὼ δὲ σὺν ξυμάντῳ
ἄλλοις ἐξ (ὥστε ἐστὶν αὐτὸς ἑβδομος) ἀντιπύκτας τοῖς
πολεμίοις ποιησομαι ταῖς ἐπτὰ πύλαις, καὶ σπένδω ἐγὼ
τάξαι λοχαγοῖς πρὶν ἢ τὰ πράγματα κατεπέειξῃ, ὥστε
δι' ἀγγέλων συγχῶν ἐξάγειν τὸ στράτευμα. Haec qui
scripsit, magis ad priorem interpretationem quam ad
loci sententiam attendens, illamque planiorem reddere
studens, a verbis poëtae aliquantum aberravit, id
quod alibi quoque factum videmus. Cf. A. ad 297,
p. 174, l. 4; ad 318, l. 12; 480, l. 6. — Pro σπερ-
χνοῖς τε καὶ ταχυρόθους λόγους A, l. 6. dedit συνε-
χεῖς καὶ κατεπέιγοντας; sub finem legitur δι' ἀγγέλων
συγχῶν. Hesych. Συχνά] συνεχεῖς, Συχροῖς] συνέχεδι,
unde crediderim interpretem συχροῖς legisse. — In con-

structione horum versuum haesit iam Schol. A, quicum, quod ad verba τὸν μέγαν τρόπον, conferendus est alter interpres; quorum sententiam non vereor ne quisquam sit probaturus. Τὸν μέγαν τρόπον, iungendum cum ἀντηρέτας, similiter dictum est, ut infra 447. ἐσχημάτισται δ' ἀσπίς οὐ μικρὸν τρόπον, 445. φιμοὶ δὲ συρίζουσι βάρβαρον τρόπον. Articulus hic adicitur, quia ἀντηρέτας non proprio sensu intelligit poeta, sed adversarios in bello, quod dicit τὸν μέγαν τρόπον, i. e. τὸν δεινόν. Pers. 711. μέγας τις ἦλθε δαίμων, Choeph. 475. τοιάνδε σου χρεῖαν ἔχω, Φυγῆν, μέγαν προσθεῖσαν Αἰγίσθω (μόρον), vel, quod cum Klausenio paene praeferam, (βόλον). Cf. Well. ad illum locum, Wunder. ad Soph. Ai. 172, 914.

272. Post annotationem ad 276. Voss. 1. τὸν ἀμφιτειγῆ λειῶν, ἦτοι τῶν ἀμφοτέρωθεν τῶν τειχῶν λαῶν. Plenius dixisset τάρβος τὸν — ἦτοι τάρβος τῶν —. Voss. 2. αἱ γείτονες δὲ τῆς καρδίας μέριμναι φόβον ἀνάπτουσι τῶν ἀμφὶ τειχεῖ (sic) λειῶν. Fortasse legendum τὸν ἀμφιτειγῆ λειῶν, ut accentus in τειχεῖ suadet. De accusativo cf. Well.

273. Schol. Voss. ὡςπερ δὲ τις¹⁾ πάντροφος πελειὰς δέδοικε τὸν δράκοντα ὑπὲρ τῶν ἑαυτῆς τέκνων. ἢ δυσενήτειρα τῶν λεχέων²⁾, ἦτοι ἢ διὰ (τὸν φόβον)³⁾ τῶν ἑαυτῆς νεοσσῶν προσκαθημένη τῇ καλίᾳ αὐτῆς (l. αὐτῶν) ἄγρυπνον. Πάντροφος δὲ ἢ διηνεκῶς ἐκ-

1) Voss. 1. ὅτι (depravatum ex ὡς τις) καὶ ὡςπερ ἢ.

2) Voss. 1. τειχέων, corruptum ex τέκνων.

3) τὸν φόβον addidi; in Voss. 1. litterae tempore deletae erant: Voss. 2. om. ἢ δυσ. - διὰ.

τρέφουσα τὰ τέκνα, ἐπειδὴ πάντα τὰ ὄρνια, rell, ut A. ad 277 (p. 172. l. 3). His lectio vulg. ad verbum confirmatur, in qua δέ, ne nunc de metro dicam, ferri nequit. Quod sentiens Schutzius in ed. a 1808. dedit δράκοντα δ' ὡς τις τέκνων Ἵπερ δέδοικα λεχέων δυσεννάτορα Πάντροφος πελειάς, quod non aliter potest explicari, quam sic, ut chorus dicat se, pavidam columbam, liberis suis timere. Plus proficimus ex hac Schol. A. annotatione: λεχέων δυσεννήτορας πάντροφος πελειάς] λεχέων, τοῦτ' ἔστι, νεμομένων ἐπὶ τῆς καλίας· ταύτην γὰρ λέχος εἶπεν. — Δυσεννήτορας δὲ δυσεννήτους διὰ τὸν φόβον τοῦ δράκοντος. In his vel λεχέων corrigendum est, vel scholiastes, ipse corruptam lectionem habens, aliorum interpretationem secutus est, non animadvertens, eam ad λεχάϊων vel λεχείων pertinere. Λεχείων propius ad librorum lectionem accedit, sed nusquam invenitur; pro altera forma analogiae, ut videtur, contraria, affertur tamen Apoll. Rhod. I. 1183 (λεχάϊη φυλλάς), Theophr. de Caus. Plant. III. 26, 29, ubi tamen nunc legitur λογαῖος, denique, nescio quo iure, nomen navalis Corinthiorum Λεγαῖον, apud Hesych. Suid. et alios. In iis, quae paulo post in scholio leguntur, Stephanus et Abreschius, p. 101 coniiciunt δυσεννήτειρα, δυσεννήτος; nihil mutandum est praeter v. δυσεννήτους pro quo δυσεννήτος scribendum. Ineptam lectionem (δράκοντα τέκνων Ἵπερδέδοικε δυσεννήτορας πελειάς) non mirum est, inepte a Scholiasta explicari. — Πάντροφος, inquit Dind., si recte legeretur, nihil aliud significaret, quam columbam nu-

trimenta ubique invenientem." Sed πάντροφος significare potest πάντως τροφός, quae prorsus nutritrix est, quae omni cura et studio pullos alit. Sic παναίτιος, παμμήτωρ et multa alia. — Δυσευνάτορας et λεγαίων (λεχείων?) vera esse quum metrum arguat, pro δράκοντα δ' recipiendum cum Burneio δράκοντας, et post v. 272 (λεών) minor distinctio ponenda 1).

315. Ἄρτιδρόποις, var. lect. apud A. ad 318, l. 9, sqq. ad quam referenda est prima, quae ibi legitur explicatio. Praeunte Scholiasta Blomf. ἀρτιδρόποις vertit *vixdum maturis*. Sed quum τρέπειν βίον vel ἡλικίαν, *flexere aetatem* pro *ab una in alteram aetatem transire* non dicatur, parum probabile, poetam vocabulo ἀρτιδρόποις, quod nihil aliud notat, quam *quae modo flexerunt*, illud significasse. Κάμπτειν βίον nihil contra id probat; dicitur enim de vitae exitu. Cf. Blomf. ad Ag. gl. 335, Pflugk. ad Eur. Hel. 1666, a quo aliquantum diversum *flexus vitae* apud Cic. de Orat. I. init. Praestat cum Passovio de virginibus *bene moratis* et *pudicis* (voc. comp. ex ἄρτι, bene, ut in ἀρτίκολλος, ἀρτίφρων, aliis, et τρόπος) cogitare. Τὰ νόμιμα ὠμοδρόπα sunt *sollennia viridem virginitatis florem decerpentia*, i. e. legitimum matrimonium; vocabulum enim ὠμός hic non significat quod *crudum* et *im-*

1) Singularis numerus δράκοντα-δυσευνάτορα collatis locis, quos affert Blomf. et Peerlk. ad Hor. Epod. 1. p. 443, magis poetarum consuetudini convenire videri potest. Sed neque δράκονδ' ὄσον, aut δράκονδ' οἶα, neque δράκοντα τῶς satis placet.

sequitur ut, quod paulo ante legitur *βλαγαὶ αἱματώεσσα* maiore audacia dictum sit; recte tamen plerique interpretes eo non sunt offensi. Locum Sophoclis (Phil. 696) contulit Well., sed is propter metrum suspectus est. Pers. 272. ἕζ' ἄποτμον βοῶν, nec dissimile est quod Geelius, Bibl. Crit. Nov. vol. V. p. 79. in Nostri Suppl. v. 191 restituit ζάχρει' ἔπη. Caecipes si *τυφλὸς* dicitur (veluti Phoen. 1619, sim. χεῖρ, ib. 1702), hoc fit propterea, quod caecus viam pede praetentat; sed audacius rursus Hec. 1021. *τυφλῶ στείχοντα παραπόρῳ ποδί*, Aesch. Ag. 881. *τὸν σὸν ποδ'* (Agamemnonis) *ῶ 'ναξ' Ἰλίου πορθήτορα*, ubi Valcken. ad Phoen. 854 malebat *πορθήτορος*, sed prius non abhorret a fucata et grandiloqua Clytaemnestrae oratione. Soph. El. 846. *ἐλπίδων κοινοτόκων ἄρωγαί*, i. e. spei in cognatis positae, Eur. Phoen. 795. *ψαλίσις τετραβάμοσι*, Iph. T. 216 *ἰστοῖς ἐν καλλιφθόγοις — Παλλάδος εἰκὼ ποικίλλουσα*, ubi cf. Herm. His similibusque locis lectionem *ἀρτιβρεφεῖς* satis defendi existimo. Ut autem accurate ostendatur, quam rationem tragici in hac constructione secuti et quousque progressi sint, prius omnia huius traiectionis exempla colligenda, et ad genera quaedam revocanda erunt. Intelligo autem non ea tantum exempla, in quibus rebus corporeis adscribitur quod est aliarum rerum vel personarum, sed etiam locos illos multo crebriores, ubi abstractis impropria adiiciuntur adiectiva. In Aeschylo haec animadverti. Ag. 1031. *φράζε καρβάνῳ χερί*, ib. 79. *Τὸ θ' ὑπέρογγρων — τρίποδας ὁδοῦς στείχει*, i. e. *βάσεις τρισὶ ποσὶ*

γιγνομένας, 542 παρηξίεις (*descensus in terram*) κα-
 κόστρωτους, 989. νῆστιν ὤλεσε νόσον i. e. νόσον τῆς
 νηστείας, sive τὴν νηστείαν: proinde recte Schol.
 τὸν λιμὸν διεσκέδασεν, neque audiendi, qui νῆστις
 hic activa vi accipiunt; Pers. 225. νόστιμον φάος,
 infra 617. ἀλώσιμος παιάν, Ag. 10. ἄλ. βάξις. His
 igitur locis adiectivum affectionem quandam rei,
 quam definit, indicat; in sequentibus res tanquam
 agentes proponuntur. Sept. 181. λευστήρ μορος, Eum.
 177. καρανιστήρες ὀφθαλμώρουχοι δίκαι, Ag. 1598. δη-
 μοῦρῳφεῖς λείψιμοι ἀραι, quod, si sana lectio est,
 neque in δημοῦρῳφεῖς mutanda, significare videtur
 λευσοὶ διὰ τῆς τοῦ δήμου ἀρᾶς ἰσχυρότεροι; Ag. 1424.
 δεμιοτήρης μοῦρα, 53. δ. πόνος, 894. χαμαιτετές βόα-
 μα, 863. ἐν ὀψιχοίτοις δ' ὄμμασιν βλάβας ἔχω. Eum.
 424. οὐδ' ἔχει μίσος Πρὸς χεῖρὶ τῇ ᾗ τὸ σὸν ἐφημένη
 βρέτας; sic Porsonus pro ἐφεζομένη (cf. frgm. 149,
 ap. Hesych. v. ἐπώζειν), quod minus durum est,
 quam Sept. 547. πλόκαμος ἴσταται κλύων, quae lectio
 collato versu antistrophico dubia est; probabile, κλύ-
 ων hic non minus quam εἰσιδοῦσι Prom. 146, ad
 ὄσσοις relatum, commentum esse male seduli gram-
 matici, et cum Herm. κλονόσα, in versu antistrophico
 (610) γᾶς ἐς [πρὸς] esse corrigendum. Ag. 393 ναν-
 βάται ὀπλισμοί, 148. (Ἄρτεμις) σπενδομένα θυσίαν
 ἐτέραν (*Iphigeniae immolationem*) — νεϊκέων τέκτονα
 σῆμφυτον οὐ δεισηγόρα i. e. ν. σῆμφυτων οὐ δεισηγόρων
 (σῆμφυτων hic reponere volebat Voss. *Cur. Aesch.*
 p. 16, sed cf. Soph. Ant. 789. νεῖχος ἀνδρῶν ξιναί-
 μον, Prom. 90, Eum. 43); itaque adiectivum δειση-

νωρ a rixae auctore Clytaemnestra ad ipsum νεῖκος transfertur. Γάμος φουξάνωρ, Suppl. 10 Wellauero significare videtur *connubium cum viris quos fugimus*; sed *connubium viros fugiens* vereor, ne nihil sit; Bambergerus pro librorum lectione αὐτογενῆ τὸν φουξάνωρα γίμον — ὀνοταζομέναι coniecit αὐτογενεῖ (malim fere αὐτοθελεῖ) φουξανορία γ. ὄν. Huc quoque referenda καθαρμοὶ χοιροκτόνοι, Eum. 273; cf. Ag. 1141, frgm. 54. 8 (Strab. X. p. 470): πόλεμοι πυρροδάκτοι, Pers. 105, πόθος φιλάνωρ, ib. 133, i. e. πόθος ἀνδρός; Ag. 796. ἐπειδὴ καὶ πάγας ὑπερκότους Ἐπραξάμεσθα, ubi Dind. ex Heathii et Tyrwhitti coniecturis scribendum putat ἐπειδὴ χάραγας ὑπερκότους ἐπρ. (*exegimus raptum, poenam propter raptum*), recte ut puto; nam neque παγας πρόσσεσθαι simpliciter *laqueos tendere* significare potest, neque Helenae abductio fuerat dolus aut insidiae ab iratis Troianis Graecis structae. Vide tamen, num praestet ἐπ. καὶ παγας-ἐπραξάμεσθα (cf. v. 1349, Sept. 780), quo modo ὑπερκότους teneri potest, quod significat (*insidias gravi ira structas*). Paulum ab iis, quae adhuc recensui, differunt Ag. 1556. μανίαι ἀλληλοφόνοι, i. e. τῆς ἀλληλοφονίας, Suppl. 582. νόσοι ἐπίβουλοι, *curido insidiandi*, Ag. 1457. ἔρω; αἱματολοιγός, quibus locis nullo sensus discrimine genitivus infinitivi poni poterat. Ac fortasse huc pertinet Eum. 92, ubi ἐκνόμως, valde pro ἐκ νόμων cum Herm. substituto, legitur:

σέβει τοι Ζεὺς τὸδ' ἐκνόμως σέβας
ὀρμώμενον βροτοῖσιν εὐτόμπω τέγγη,

i. e. *σέβας τοῦ ὀρμάσθαι*, (*tuum*) *hoc munus, quo homines comitatis*. Huc quoque referenda est circumscriptio, quae fit vocabulis *τύχη* et *μοῖρα*, de qua cf. Well. ad Eum. I. I., Ag. 1570, Eum. 454. Denique succedant his loci, ubi adiectivum verbale originem indicat, in quibus perquam dubium, utrum adiectivum active an passive sumendum sit. Cf. Lob. Ai. p. 228, sqq. Suppl. 558. *οδύνας κεντροδαλήτοις*, *doloribus ex vulnere flagelli ortis*, Eum. 473. *παιδοτρότα πάθεια*, Prom. 581. *οίστηλάτον δεῖμα*, Choeph. 1064. *μόχθοι παιδοβοροί* (sic accentus in libris); sed Agam. 49. *ἐκπατίους ἄλγεσι παίδων*, in quo *ἐκπατίως* significat *immensum, ingens*, huc non pertinet. In Prom. vs. 860. sqq. haec leguntur: "*Ἡξουσι* (Aegypti filii) *θηρεύοντες οὐ θηρασίμους γάμους* (cum Danaidibus),

φθόνον δὲ σωμάτων ἕξει θεός.

Πελασγία δὲ δέξεται θηλυκτόνω

Ἄρει δαμέντων νυκτιφρορητῶ θράσει,

quod vulgo sic interpretantur: deus corpora virginum invidet filiis Aegypti; Argos autem recipiet virgines, illis (Aegypti filiis) nocturno furore interfectis." Sed Argos recepit Danaides, Aegyptiadis nondum interentis; itaque participium praeteriti temporis (*δαμέντων*) hic poni non poterat. In Voss. 1. scribitur *θηλυκτόνον* cum gll. *ἄρος* et *τὰ σώματα αὐτῶν*. Hinc legendum esse conicio:

Πελασγία δὲ δέξεται θηλυκτόνον

Ἄρος δαμέντων νυκτιφρορητῶ θράσει.

Θεός exponitur in Voss. 2. glossa *ἄρος*, quod verae

lectionis locum occupasse videtur. *Θηλυκτονον ἄγος* ex iis, quae supra allata sunt et Lob. l. l., quid sit, satis apparet. Prima verba *φθόρον-θειός* recte explicata sunt; nam non tantum *φθόρος ἔχει με*, sed etiam *ἔχω φθόρον* probum est. Cf. Phoen. 548.

343. Schol. A. annotatio ad v. 345 et ad 346 coniungenda, et sic e Vossianis scribenda *οὐτιδανοῖς] ἀχρείοις, ἦτοι ἀνευφράντοις, οὔτι δάνος καὶ ἠδονὴν ἐμποιοῦσιν· οἱ γὰρ Δωριεῖς τὸ γάνος [τὸ] δάνος λέγουσι*, rell., quibus refellitur Abresch. p. 103, putans Schol. δα; legisse.

346. Festinanter inspexit scholia Blomfieldius, qui putat Schol. B. legisse *τλήμων' ἔς*. Nam priori explanationi l. 6. addit: *καὶ οὕτω μὲν εἴποις λαμβάνων τὴν εἰς ἔξωθεν εἰς τὸ εὐνήν*. Omnia, quae hic ab antiquis interpretibus afferuntur, ad vulg. lect. pertinent.

356. Schol. Voss. 2: *καὶ τοῦδε καὶ τοῦτου τοῦ ἀγγέλου (male) ἢ σπουδὴ οὐκ ἀπαρτίζει καὶ ἐδράζει καὶ ἴστησι τὸν οἰκεῖον πόδα, ἀλλ' ἐκκρεμὴ τοῦτον ἐπιφέρει καὶ ἄστατον*. Quae spectant vulg. lectionem; cf. B. ad 359. Suid. (v. ἀπαρτῆσαι): ἀπαρτίσαι τὸ τελειῶσαι; Schol. Arist. Plut. 388 (cf. Suid. v. ἀπαρτί): ἀπαρτίαντι τοῦ ἀπηρτισμένως — παρὰ τὸ ἀπηρτισμένον καὶ πλήρες. Hesych. ἀπαρτί, ἀπηρτισμένως, ἀκριβῶς; cf. eundem v. ἀπαρτῆσαι, et Erotianum p. 13, ibi ab intpr. laudatum: Ἀπαρτίαντι τοῦ ἀπηρτισμένως καὶ παρτελείως καὶ ὀλοκλήρως. Denique Hesych. ἀπαρτίζει, πληροῖ. Ἀπαρτίζειν igitur interpretantur *complere, perficere, ad quietem adducere*. Rectius Schol. dedisset *ἢ σπουδὴ τὴν τοῦτου βάσιν οὐ πρόπουσαν καὶ*

εὐσχημόνα ποιῆ. Ἄρτι affine τῷ ἄρῳ significat quod *aptum* est; id ad tempus relatum est *modo*, *hoc ipso tempore* 1), ad rationem, qua quid fit, *rei congruenter, decenter*. Utriusque notionis in compositis vocabulis multa sunt exempla. Cf. Homericā ἄρτια βάζειν (II. XIV. 92), ἄρτια ἦδη (II. V. 326), Solon frgm. 3. 32 (Demosth. de Fals. Leg. § 255) εὐνομίῃ δ' εὐκοσμία καὶ ἄρτια πάντ' ἀποφαίνει. Cursum incitatum indecorum habitum esse, ostendit Sinten. ad Plut. Pericl. c. 5 (p. 79); cf. Aristoph. Nub. 965.

376. Ex annotatione Schol. A. I. 3, sqq., ceterum satis obscura, hoc tamen apparet, interpretationem ὀρμαίνει κλύων legisse, quod recipiendum. Nam tertium comparationis quod dicitur est ardor et auiditas pugnae. Si μένων scribitur, plura quidem sunt similia, sed comparatio minus venusta est; maior est enim equi classicum audientis, quam praestolantis ferocia. Praeterea μένων post ὀρμαίνει friget, similitumque vocabulorum (μένων, μένει) repetitio, ut alibi in trimetris, sic hoc loco mihi quidem perquam ingrata videtur, neque ea res alibi virorum doctorum offensione caruit. Sic Oed. T. 1280.

Τὰδ' ἐκ δυοῖν ἐρήωγεν οὐ μόνου κακὰ,
Ἄλλ' ἀνδρὶ καὶ γυναικὶ συμμιγῆ κακὰ,
geminatum κακὰ ferri non posse, interpretum tantum non omnium sententia est. Quum ἀνδρὶ καὶ γυναικὶ συμμιγῆ κακὰ non sint mala aequae ab utroque coniuge

1) Similiter ἄρμοσι, Prom. 618, ad ἀρμόζω referendum, quocum ex nostra lingua conferri potest vocabulum *pas*.

perpetrata (sic enim inepta foret tautologia), sed *utrique noxia*, in praegressi versus fine aliquid legi debere, quod significet *non noxia Oedipò tantum*, ex oppositione facile apparet. Iam sive scribitur *οὐχ ἐκός μόνου* (Pors.), sive *χείρου μόνου* (olim Herm.), sive *ἀνδρός μόνου* (Arndt, *Quaestiones Crit. de locis quibusdam Soph.* Brandenb. 1844, p. 24), genitivus ille, quum praepositio praecedat a qua pendere possit, quo referendus sit, ambiguum est. Itaque praeferam Hermannii coniecturam *οὐ μονοζυγῆ*. Similiter ut hic *κακά* ex sequenti versu adhæsit, in loco, de quo nunc ago, *μένων* librariis deberi videtur, oculo in finem praecedentis versus aberrante, cuius corruptionis aliud exemplum p. 3. attuli. *Μένει* est dativus substantivi.

390. B. ad 393: *προστατεῖν*] *προστατήν*. Haec varia lectio ex Arundeliano sumta, a Stanleio scholiis addita est; in eo enim libro est *προστατεῖν* correctum in *προστατήν*. Illud quum perpaucorum MSS. lectio sit, suspicor ex vs. 378i irrepsisse.

397. Schol. Voss. 1. *δίκη δ'ὸ δαίμων*] *ἐν δίκῃ δέητοι δικάωσ' ὁ δαίμων καὶ ὁ θεός πάρα καὶ λίαν αὐτὸν προστέλλεται*. Schol. B. ad 400. affert duas alias lectiones *δίκη δ'ὸ δαίμων*, et *δίκη δ'ὀμαίμων*. Scribendum *Δίκη δ'ὀμαίμων*. Recte Haupt. ad Aesch. Suppl. 351 (397. Well. *Ἀμφοτέρων ὀμαίμων τάδ' ἐπισκοπεῖ Ζεὺς*) Dii, inquit, qui cognatorum curam agebant, dicebantur *ὀμαίμονες* et *ὀμόγνιοι*. Cf. Ruhnck. ad Tim. p. 192, sqq.

411. *Ἐμποδῶν*, B. ad 414. in lemm., A. ad 413,

I. 4, sed ἐκποδῶν est initio eiusdem scholii. Ἐμποδῶν ἔχειν est ἔχειν ἐμπόδιον (*offendere*, Gell. Noct. Att. IX. 1); itaque significarent haec verba: *neque Iovis fulmen se inimicum nacturum*, quod affirmare non poterat Capaneus, atque hoc sensu ἔχειν aptius esset, quam σχεθεῖν, *retinere, sistere*. Quare non audiendus Abreschius, qui neutram lectionem a sensu alienam dicit.

430. Αἶθων τέτακται, λῆμα Πολυφόντου, βία, A ad 432, l. 3; αἶθων τέτακται λ., II. βία, ib. l. 7; αἶθων τετ. λῆμα, II. βία, l. 11. Αἶθων Blomfieldio probatum, verum esse nequit, quia ἀνήρ sic otiosum est. Vocab. στόμαργος fuit, qui ad Polyphonten referret, noveque dictum putaret pro στόμ' ἀργός, *lingua seignis*, quod propter oppositum αἶθων λῆμα placere posset. Sed vereor, ne poëta hoc modo iusto obscurius locutus esset; neque argutius quaerendum, num iactatoribus minus bene fortes viri opponi possint, quam aliis. Apparet enim, Eteoclem ad v. 423, sqq. respicere, adeoque hanc esse verborum sententiam: Capaneo, quamvis gloriatur, fortem virum pugnaque parem (quod latet in φερέγγυον φρ.) opponam." Recte Schol. B. αἶθων, διάπυρος. Rhes. v. 122. αἶθων γὰρ ἀνήρ, καὶ πεπύργωται χειρὶ. Cf. Eustath. p. 862. 10, laudatus Wundero ad Aiac. 220. Similiter θερμοῦς, bono et malo sensu. Infra 585. ραδιησι θερμοῖς; καὶ παρουργία τιρὶ, in quo θερμοῦς est fere ἀνόσιος. Eum. 530. γελᾷ δὲ δαίμων ἐπ' ἀνδρὶ θερμοσεργῶ. Xenophon Mem. I. 3. 9. τὸν θερμοσεργὸν καὶ λεωργὸν opponit τῷ σωφρονικῷ καὶ προνοητικῷ. Choeph. 998. πολλοὺς ἀναιρῶν

πολλά θερμοαίνοι (egregie Dind. θερμῶταίνοι) φρονί, ib. 620. Τίω δ' ἀθερμικαντον ἑστίαν δόμων, i. e. οὐ θερμοῖς βου-
 λήμασι φλέγουσαν. Cf. etiam Soph. Ai. 474, Suid. in
 voce. Ex quibus facile apparet, corruptum esse, quod
 ap. Plat. Rpb. II. p. 287. C. legitur: μὴ ἐκ τῆς τοι-
 αῖτης φρίκης θερμότεροι καὶ μαλακώτεροι τοῦ δέοντος
 γένονται ἡμῶν, ubi pro θερμότεροι amicus corrigebat
 ἐαθερμότεροι.

434. Voss, 2. in lemm. ὄλοιθ' ὡς πόλει, lectio non
 spernenda. Choeph. 106. λέγοις ἄν, ὡς περ ἠθέσω
 τάρον πατρός, Soph. Oed. T. 276. ὡς περ μ' ἀραῖον
 ἐλαβεῖς, ὦδ', ἀναξ, ἐρῶ, 80. εἰ γὰρ ἐν πύλλῃ γέτω σα-
 τήρι βαίη, λαμπρός ὡς περ ὄμματι, supra 399. τὸν αἰὼν
 νῦν ἀντίπαλον, εὐτυχεῖν θεοὶ δοῖεν, ὡς δικαίως πόλεως
 πρόμαχος ὀρνυται. Sed auctoritas lectionis ὡς exigua
 est, et potuit facile illud vocabulum substitui a librario,
 qui meminisset versuum 400. et 465. Similiter supra
 v. 65, ὅστις ὠχιστος var. lect. ap. Faehs. p. 91. ὡς τις.
 Schol. B. ad 441. ποτ' ἄρα. Scribendum ἄρα, quo
 verbo interpres horum versuum argumentum indicare
 voluit.
 442. Νηῖταισι, B. ad 445 et 471, de quo cf. Un-
 ger. Parad. Theb. p. 311, qui ubique scribendum
 esse putat Νηῖταισιν ἢ Νηῖταισιν non Νηῖται.
 Assentitur Hermannus ad Phoen. 1112 (Klotz). Et
 favet huic sententiae potissimum producta penultima
 apud Statium, Theb. VIII. 343, et duorum librorum
 lectio Neiste et Neistae. Quod in Pausan. IX. 25. 4
 nonnulla MSS. habent νηιστών, si solitarium staret,
 minoris foret momenti, siquidem constat in νηῖτης et

ἀλλ' ἐγὼ; similiter literam σ a librariis interdum male esse insertam (cf. Ung. p. 312). Notatio tamen vocabuli (p. 304, sqq. et 343) incertior est, quam ut hic contra librorum auctoritatem quidquam mutare audeam. Fieri certe potest, ut poëtae cyclici, eorumque exemplo tragici Νηϊτεα; portas dixerint, quas Boeoti Νηϊτεα; (cf. Herm. l. l.), vera autem nominis notatione deinde a grammaticis inventa, ea forma, quae in Statii est MS. a poëtis usurpari coepta sit.

449. Schol. A. ad 452: οὐκ εἶπε πρὸς ποῖον πύργον. Μεγάλως οὖν φησὶ πρὸς πάντα πύργον. In huius interpretis libro ἐχθρῶν non lectum fuisse videtur. Schol. Voss. ἔχει δὲ ἐσχηματισμένον ἄνδρα ὀπλήτην πρὸς ἀναβάσεις κλίμακος (Ms. κλίμακα;); βαδίζοντα, καὶ ἀνερχόμενον πρὸς τὸν πύργον τῶν ἐχθρῶν. Sed κλίμακος πρὸς ἀναβάσεις (ut *adscendat*) στείχει πρὸς ἐχθρῶν πύργον ferri nequit. Hinc Blomfieldii opinio nata, στείχειν hic activo sensu esse usurpatum. Quod, quousiam cum linguae usu pugnat, verba προ;αμβάσει; στείχειν apparet significare *scalas scandit*. Cf. Eur. Iphl. T. 97. δωμάτων προ;αμβάσει; ἐκβησόμεσθα. Sed sic incommoda sunt verba πρὸς ἐχθρῶν πύργον. Nam quae exempla affert Wellauerus in Lex. p. 203. b. in quibus πρὸς significet *iuxta*, sunt ab hoc loco aliena. Ag. 1027. ἔστημεν ἤδη μῆλα πρὸς σφαγὰ; πυρὸς; ut igne cremantur, Choeph. 891. πρὸς αὐτὸν τόνδε σε σπτάζει θεῖλος; ut *una cum eo sis*, ib. 913. εἰκα θρηνεῖν ζῶσα πρὸς τυμβὸν μάτην, ubi θρηνεῖν πρὸς τυμβὸν coniungenda; Eum. 959. πρὸς φῶ; ἱερόν τῶνδε προπόμων similiter dictum est, ut v. 238, ib. πρὸς αἶμα

καὶ σταλαγμὸν ἐλάσσειόμεν, i. e. πρὸς σταλαγμὸν αἵματος, *vestigia guttarum insequentes*. Non improbabile est, pro ἔχθρόν, quod, ut vidimus, non agnoscit Schol. A, hic olim participium lectum fuisse, a quo penderent verba κλίμακος προσαμβάσεις, veluti κλ. πρ. σταίχει προσηρμῶν πύργον. Sed nullum succurrit, quod ad literarum ductus prope accedit. Cf. Eur. Phoen. 1180. μακροαύχνο; γὰρ κλίμακος προσαμβάσεις ἔχων ἐχώρει; similiter ib. 492. πηκτῶν κλιμάκων προσαμβ. sunt *scalae*. Pers. 174. Ἰαόνων γῆν οὔχεται, πέρσαι θέλων.

463. Scholiastae A. annotatio ad v. 466. in Vossianis sic exstat: ἐπειχομαι δὴ¹⁾ κατὰ ταῦτα²⁾ εὐτυχεῖν σε ὦ πρόμαχε³⁾ τῶν ἐμῶν (δόμων excidit), προπολεμῶν τῆς οἰκίας ἡμῶν, rell. Voss. 2. addit: ἢ στικτέον εἰς τὸ εὐτυχεῖν ἴν' (ἦ) ἢ σύνταξις οὕτως: ἐπειχομαι δὴ τάδε μὲν, ἤγουν τὰ παρ' ἡμῶν γινόμενα εὐτυχεῖν καὶ εὐτυχῶς ἔχειν, τοῖσι δὲ καὶ του...⁴⁾ οὕτως: ἐπειχομαι⁵⁾ τῷδε μὲν καὶ τούτῳ τῷ Ἐτεοκλεῖ ὥστε εὐτυχεῖν, τοῖσι δὲ καὶ τούτοι; ἤγουν τοῖς πολεμίοις ἐπειχομαι ὥστε δυστυχεῖν. Τὸ δὲ ἰὼ πρόμαχ' ἐμῶν δόμων διὰ μέσον. Prima et secunda interpretatio pertinet ad lectionem τάδε, tertia ad τῷδε, quod profectum est ab aliquo, qui desideraret, quod τοῖσι δὲ opponi posset. Eandem

1) Voss. 1. δέ. 2) Voss. 2. πάντα.

3) Verba ὦ πρόμ. in Voss. 1. male sequuntur post δὴ.

4) Lacunae indicia in MS. desunt. Excidit (τού)τοις δυστυχεῖν.
H.

5) MS. hic et infra ἐπεύχομεν.

ob causam primus interpres σέ addidit, quod tamen ab illo lectum esse non certum puto, neque satis constat, particulas δὴ et μέν omnes in libris suis invenisse. Emendatio huius loci ex ἀνίστροφα petenda, in qua legitur *πέποιθα τὸν Διὸς ἀντίτυπον* (δὴ omnes codd. et Schol.), qui versus dochmiacus est praemisso amphibracho, ut Pers. 261. Cum hoc si noster versus comparatur, apparet δὴ scribis deberi. Μέν inde natum, quod μ' a librariis pro compendio habitum est; quare scribendum videtur:

ἐπέχομαι τάδε μ' εὐτυχεῖν,

ἰὸν πρόμαχ' ἐμῶν δόμων, τοῖσι δὲ δευτυχεῖν
 » precor, haec ut mihi bene cedant (*κατὰ τάδε εἶμι με*), o domus meae propugnator, illis autem ut damno sint," in quibus liberior constructio facile agnoscitur. Similiter subiectum mutatur Eum. 254. Ἄλλ' ἀντιδοῦναι δεῖ σ', ἀπὸ ζῶντος ἰσοφεῖν Ἐρευθρὸν ἐκ μελέων πέλαγον, ubi ante ἰσοφεῖν intelligitur μέ, Ib. 166. Καμοί τε λυγρὸς, καὶ τὸν οὐκ ἐλευθεύεται; Ὑπὸ τε γὰρ φυγῶν, οὐ ποτ' ἐλευθεροῦται verbum ἐλευθεύεται ad Apollinem, ἐλευθεροῦται ad Orestem referendum. Priorem versum Wellauerus, si recte intelligo, interpretatur: mihi et ille (Apollo) odio est, et is, quem non liberabit (Orestes)." Sed subiectum ante λυγρὸς omissum nescio quomodo offendit: fortasse leg. δὲ λ. κείνον οὐκ ἐκλ. Verba illa καὶ τὸν duobus praeterea locis in Aeschylō leguntur, qui aequae emendatione egent. Choeph. 716. χθόνιον δ' Ἐρμῆν καὶ τὸν νύχιον τοῖσι δ' ἐφοδεῦσαι ξιφοδηλήτοισιν ἀγῶσιν, ubi cum Bothio κοῖτον νύχιον malim, quod de morte intelligendum. Supra 295. τοῖσι μὲν ἔξω

*Πύργων ἀδρολέτειραν. Καὶ τὰν ζίφοπλον ἄταν. Ἐμβύ-
 λόντες, ubi καὶ πέν supplementum est librarii. Scri-
 bendum, nisi fallor, ἀνδρ. Ἔρον, quod facile ante
 ζίφοπλον excidere potuit. 495. Voss. 2. Εἰ μὲν γράφεται φλέγων ἢ διὰ ἀντι-
 τῆς ἀπὸ ληφθείη, εἰ δὲ φέρων ἢ διὰ ἀντι τῆς ἐπι-
 Lectione φέρων omnis orationis elegantia tollitur. Recte
 iam Stephanus explicuit: φέρων βέλος; ὁ φλέγει. Oed.
 T. 742. γροάζων ἄστι λευκανθέ; κάρα, i. e. ἄστι ἔγων
 γροάζων κάρα, 153. ἐπέταμαι, φοβερὰν φρένα δείματι
 παίλων. Plura dabit Wunder. ad Oed. Col. 1606.
 Minus apte comparatur vs. 268, supra, ubi φλέγειν
 vere activum est. Βέλος, fulmen illustrat Valek.
 ad Hipp. 530. 499. Schol. Voss. 2. εἰ Ζεὺς γε Τυφῶν] εἰ ὁ Ζεὺς,
 φησὶν, ἰσχυρότερός ἐστιν ἐν τῇ μάχῃ τοῦ Τυφῶνος.
 Ἔστι δὲ εἶκος τοῦ μὴ φιλοῦντα; τοῦτον (int. Iovem)
 πράξειν κακῶς καὶ τὰ (leg. κατὰ τὰ) ἐγγεγραμμένα ταῖς
 ἀσπίδι αὐτῶν ὄργανα; σηματα; (κατὰ-σηματα; de suo
 addidit interpres). Πάντως καὶ τῷ Τυφῶνι, πρὸς τὸν
 λόγον τοῦ ἐν τῇ ἀσπίδι αὐτοῦ σηματο;, ἀναντιρρήτως
 (Ζεὺς) σωτήρ; γένηται; ἐπὶ [δέ] τῆς ἀσπίδος; αὐτοῦ τυ-
 χῶν ἐξωγραφημένος. Eodem ordine, quo versus a Scho-
 liaste explicantur, leguntur in textu libri, in quo
 haec inveniuntur, et in Reg. A. (500, 499, 501,
 502). In Mediceo, teste Dindorfio, qui versus 497-502
 spurios iudicat, ita illi se excipiunt: 500, 501, 499,
 502, quod praescriptis literis β, γ, α, δ, sic correctum:
 499, 500, 501, 502; unde intelligitur versus 499
 sedem incertam esse, reliquorum vero stabilem. Ipse*

ille versus 499. εἰκός δὲ πρόξενον ἀνδράσιν ὄδ' ἀντιστά-
 τας, suspitione non vacat; nam verba εἰκός δέ, *veris-
 simile est*, frigent; ὄδε necessario referri debet ad
 πρόξενον non ad ἀντιστάτας, unde sequitur ἀνδράσιν ἀν-
 τιστάτας definite dictum esse hos *adversarios*. Sed
 quamvis ante vocabulum ἀνήρ saepe omittitur articu-
 lus; in his tamen quae attulerunt Wyttenb. ad Phaed.
 p. 98 B; Herm. ad Oed. C. 32; Stallb. in exc. ad
 Plat. Phaedr. p. 267. A. (add. Aristoph. Ach. 405)
 nullum est exemplum huic simile; atque sic de-
 mum posset hic locus defendi, si explicare liceret:
 εἰκός δὲ αὐτοῖς (saepe ἀνήρ pro ἐκείνους) οὕτω πράξεν,
 ὅταν εἰς ταῦτο ἔλθωσι, ut ἀντιστάτας appositio esset
 ad ἀνδράσιν. Sed hoc minus etiam probandum est quam
 interpretis graeci explicatio: aequum est viros Iovi infen-
 sos hanc sortem pati. In reliquis animadvertendum, eun-
 dem vs. 500 non εἰ-τε sed εἰ-γε, *si modo* (cf. Hoeg-
 gen. Partic. p. 339, sq.) et vs. 501 post Περσβίω
 fortius aliquod vocabulum quam τε legisse, quod ar-
 guunt verba πάντως, ἀναντιόρητος; denique ultimum
 ultimo versu ἂν post γέροιτο inveniret; nec ne, dubi-
 um est; ἂν tamen genuinum puto; supra 386: (Σ)
 Τῶι τοι φέροντι σῆμα' ἐπέρμομπον τόδε
 γέροιτ' ἂν ὀρθῶς ἐνδίκως; τί ἐπώνυμον ἔστι
 Unde legendum putō: γέροιτ' εἰ μὴ ἂν τε
 Τοιάδε μέντοι πρόσφιλα δαιμόνων
 Πρὸς τῶν κοιτομένων ἔοιεν, οἱ δ' ἠσσομένων
 Εἰ Ζεὺς γε Τυφῶ κατρώτερος μάχηι
 Περσβίω τοι πρὸς λόγον τοῦ σήματος
 Σωτήρ γέροιτ' ἂν Ζεὺς ἐπ' ἀσπίδος τυχόν.

Eteocles, quum tales patronos sibi veri elegerint, fore dicit, ut Thebani vincant, Hyperbium certe a Iove, cuius imaginem in scuto gerat, servatum iri. Dindorfium ut haec Aeschulo abiudicaret potissimum movit tautologia, quae insit in his versibus, si cum praegressis comparentur; sed aliquid certe requiri videtur, quo illa, quae de adversariis diis in clypeis conspicuis dixit poeta, ad ipsorum virorum contentionem accommodentur. Similis abundantia est Ag. 935, sq., 1233, sqq. et, qui locus apprime cum nostro convenit, Choeph. 140, sqq., praecipue 145.

505. Δαίμοσιν, B. ad 508; Schol. Voss. haec habet: πέποιθα τὸν Διὸς ἀντίτυπον ἔχοντα] . . . πέποιθα καὶ θαρζῶ τὸν ἐν τῷ σάκει καὶ τῇ ἀσπίδι ἔχοντα καὶ βαστάζοντα τὸ δέμας καὶ τὸ σῶμα, τὸ ἀντίτυπον καὶ ἐνάντιον καὶ ἐχθρὸν τοῦ Διὸς, ἤτοι περιφραστικῶς, αὐτὸν τὸν Τεγεῶνα, τὸν ἄφιλον καὶ μισητὸν ἀνθρώποις καὶ ἀθανάτοις θεοῖς; λάμπειν καὶ πέμπειν (1. πέμφειν) πρόσθε πυλῶν, ἀντὶ τοῦ ἔμπροσθεν πυλῶν τὴν ἑαυτοῦ κεφαλὴν. Δαίμοσιν ἐχθρῶν εἴκασμα] εἰς ἵνδαλμα καὶ εἰς τύπον καὶ εἰκόνα τῶν ἐχθρῶν τοῖς θεοῖς, τουτέστι σημεῖον καὶ παράδειγμα τῶν ὧν πάσχουσι τῶν θεῶν ἐχθροί. Priora ad lectionem hodie receptam pertinent. Ad alteram lectionem explicandam, verba sic erant ordinanda; εἴκασμα βροτοῖς ἐχθρῶν δαίμοσι τε καὶ δαροβίοισι θεοῖσι; sic vero divelluntur, quae necessario cohaerent βροτοῖς τε καὶ δαρ. θεοῖς.

550. Schol. Voss. λέγοιμ' ἂν καὶ τὸν ἕκτον ἄνδρα σωφρονέστερον τῶν προειρημένων, κατὰ δυνάμιν τε ἄριστον, Ἀμφιαρέω βίαν. Voss. 2. σωφρονέστατον; sed

in Scholiaste legendum esse *σωφρονέστερον* demonstrant verba τῶν προειρημένων; in poëtae verbis utrum sit praeferendum, non tam apertum est. Infra v. 639. μή καὶ τεκνώθῃ δυσφορώτερος γόος, Schol. B, cum aliquot libris δυσφορώτατος, recte ab editoribus spre- tum. Eur. *Androm.* 640. pro κῆδιον non melius li- brarii κῆδιστον substituerunt. Infra v. 580 pro δυσ- σεβεστέροις, aliquot codices δυσσεβεστάτοις, quod prae- ferunt Schutz. et Dind., quamvis illud confirmetur a Schol. A. ad 582, et Thom. Mag. v. ὄρνιθες. In- telligitur hinc, quod, etiam si exempla non docerent, non improbable esset, librarios saepius superlativum, cuius maiorem esse vim putabant, substituisse. Quare hoc quoque loco comparativum verum habeo, recte a Schol. explicatum. Vs. sequente μάντιν Ἀμφιάρω βίαν coniungenda videntur. Μάντις κόρα, Pind. *Pyth.* XI. 33, ἡ πρόμαντις Δίκα, Soph. *El.* 467. Cf. Brunck. ad Soph. *Oed. T.* 80, Valck. *Phoen.* 103, Herm. *Ai.* 163. Adiectivum cum βίαν, construitur. Vide ad *Prom.* 15.

558. Schol. Voss. καὶ τὸν σὸν αὐθις 1)], καὶ τὸν σὸν ἀδελφόν, δηλαδή τὸν Πολυνείκη τὸν πλησιοθάνατον, ἢ τὸν ἀξιοθάνατον, ἢ τὸν συμπράκτορα τοῦ Τυδείως, κακοῖσι βάζει ἀπὸ κοινοῦ ἐξυπτιάζων καὶ ἐξαπλών καὶ οἶον ὑπείων καὶ ἀνατεταμένον τιθεῖς τῇ διαλύσει τὸ τοῦκου.

1) Καὶ τὸν σὸν αὐθις πρόσμερον ἀδελφὸν Πολυνείκου βίαν, Voss. 1, in quo hoc scholion mutilum et, ut videtur, brevius existat, quare in sequentibus Voss. 2. secutus sum.

ὄνομα, λέγω δὴ τὸ Πολυνείκης· δις δ' ἐνδατοιόμενος, ἦτοι εἰς δύο μερίζων καὶ διακόπτων αὐτὸ εἰς τὸ πολὺ καὶ τὸ νεῖκος, τὸ ἐν τελευτῇ (int. ὄνομα) καλεῖ καὶ τοῖς ἑαυτοῦ περιφέρει χεῖλεσιν, τὸ νεῖκος δηλαδὴ, λέγων ὡς (Ms. ὁ₂) πολλὰ νεῖκη τῆδε θήσεται. Γρ. καὶ τὸν σὸν αὐθις πρόσπορον, ἀντὶ τοῦ ἐκ τοῦ αὐτοῦ σπόρου. Huic igitur interpreti verba sic cohaerere visa sunt: κακοῖσι βάζει Τυδέως βίαν (vs. 553), καὶ τὸν σὸν αὐθις ἀδελφείον, ἐξυπτιάζων ὄνομα Πολυνείκου₂ [βίαν], καὶ δις ἐνδατοιόμενος τὸ ὄνομα, καλεῖ (τὸ) ἐν τελευτῇ (ὄνομα). Pro βίαν in libro suo habuisse videtur λέγω, ex interpretatione natum. Cf. Var. Lect. ad Prom. 6. Porro in scholio legitur δις δ' non δις τ', sed huic non multum tribuo. Denique verba, quae sunt initio ἢ τὸν συμπράκτορα τοῦ Τυδέως (cf. A. ad 561), si quid video, pertinent ad lectionem πρόσπορον, ex vs. 556, ut videtur, male huc translata. Itaque habemus vulgatam lectionem πρόσμορον ἀδελφείον, cum var. lect. πρόσπορον, quod nihili est. Schol. explicat ἐκ τοῦ αὐτοῦ σπόρου, quae quid aliud, quam faciunt ut cogitemus de vocabulo ὁμόσπορον? Huius lectionis locum occupavit ἀδελφείον, forma a trimetris aliena, quam vel metrum falsam esse docet. Verae lectionis vestigia remanserunt tam in vulgata-μορον, quam in altera lectione -σπορον. Illo vocabulo in locum τοῦ ἀδελφείον substituto, duae desunt syllabae, quas Blomf. supplet addendo participio μολῶν (προσμολῶν); propius ad librorum lectionem accedemus scribendo προσθροῶν; nam Θ et Ο vix differunt, literas ο et ω saepius permutari, nota

est res. Verbum *προσθροεῖν* habet Noster Prom. 598. *Τίς ἄρα μ' ὦδ' ἐτήτυμα προσθροεῖς;* Totum locum sic scribendum putem :

*Καὶ τὸν σὸν αὐθις προσθροῶν ὀμόσπορον ,
Ἐξυπτιάζων ὄμμα, Πολυνείκου; βίαν,
Δί; ἐν τελευτῇ τοῦνομ' ἐνδατούμενο;,
Καλεῖ,*

in quibus *Πολυνείκου; βίαν*, positum *διὰ μέσον*, aequè ad *προσθροῶν* atque ad *καλεῖ* pertinet. *Ἐξυπτιάζων* ad *προσθροῶν* referendum, *ἐνδατούμενο;* ad *καλεῖ*. Versu 2. *ἐξυπτιάζων ὄμμα* pro *ὄνομα* debetur Schutzio: *resuripans vultum, torvo oculo adspiciens*. Vs. 3. *ἐν τελευτῇ* significare potest et in fine opprobrii et *tandem*, postquam diu frustra vocaverat, quod praefero. Iratus Amphiarus exclamabat *Πολυνεῖκε; πολυνεῖκε;* vel *πολὺ νεῖκεῖ;*. De verbo *ἐνδατεῖσθαι* cf. Blomf. ad h. l., Stallb. ad Plat. Rpbl. p. 383. B; de confusis vocc. *ὄνομα* et *ὄμμα* Valcken. ad Phoen. 415 (iam a Blomf. laudatus), Herm. ad Hec. 433, Plat. Phaed. p. 99. B. — Ceterum Voss. 2. ad v. 560 hoc scholion habet: *δί; τ' ἐν τελευτῇ] ἀντὶ τοῦ δῖνο τέλη ποιῶν τοῦ ἐνό; ὀνόματο; τὸ πολὺ καὶ τὸ νεῖκο;.*

569. B. ad 572. *πιανῶ] δοξάσω, κοσμήσω*; idem ad 602: *Ἀμφιάραο; εἶπεν ὅτι ἐπὶ γῆν κρυβήσεται καὶ ταυτην δοξάσει*. Utroquo loco *δοξάζειν* posuit pro *conspicuum reddere, gloria augere*. Cf. *Bretschneider. Lex. in N. T.* i. v.

589. *Ἐνδίκω;*, A. ad 592, *ἐκδίκω;*, B. Prius retinuit Herm. Opuscc. I. p. 107. Stephanus, *ἐνδίκω;*, inquit, ferri potest, quia non debebat Amphiarao

quidquam esse commercii cum improbis." Sed quum Eteocles conqueratur sortis iniquitatem, quae probos improbosque eodem loco habeat, Amphiarai igitur infortunium miseratione dignum putet, ἐκδίκω; sensui aptius videtur. Ad sententiam cf. Theogn. 377, sqq.

595. A. ad 598: πομπήν τήν μακράν] ἐπὶ τήν εἰς ἄδην ἀποικίαν ἐλκυσθήσεται μολεῖν τήν ἐναντίαν τῇ εἰς Ἄργος, Haud scio an duo hic habeamus scholia, quorum prius (usque ad ἐλκ.) pertineat ad lectionem πόλιν, alterum ad πάλιν. Πόλιν habet Schol. B. cum Ar. De vocabulis πάλιν et πόλιν confusis vid. Valcken. ad Phoen. 732, Unger. Parad. p. 150, sq. Πάλιν si scribitur, construendum est: τείνουσι πομπήν μακράν (οὔσαν) πάλιν μολεῖν, *viam longam reditu h. e. irremeabilem*. Sic Soph. Oed. Col. 662. μακρὸν πέλαγος, *quod nemo facile emetiri potest*, nec dissimilia, quae affert Musgr. ad Soph. Oed. T. 1249. Significat *viam ad inferos*. Male autem Blomf. aliique φρενῶν βία interpretantur *invito animo*; significat *stulte*; βία τινός enim dicitur quod *invito aliquo fit* (Blomf. *in spite of*, nos: *in weerwil van*), itaque βία φρενῶν significare potest *contra sanam mentem*, eaque notio hic propter verborum collocationem paene necessaria est. Τείνειν πομπήν ornate et graviter dictum pro τείνειν πορείαν, ὁδόν, *tendere sive ingredi iter*. Quare sensus est: iustus cum improbis mixtus viam letalem ingressis, eodem fato, sic volente Iove, auferetur." Itaque non vi-
deo, quare versus hic a Dindorfio spurius sit iu-

dicatus; ino gravis mihi videtur et acerba Eteoclis oratio, qua hostilis expeditio comparatur cum pompa, quae ad inferos tendit.

604. *Φέρει*, Var. Lect. ap. Schol. B. ad 607; in lemmate est *φύσει*, cui additur glossa *λίαν*. Hesych. *φύσει*] *βλαστήσει, ἀληθῶς φέει*. Non vereor, ne quisquam cum Blomf. *φύσει* tueatur, quae lectio non aliter explicari potest quam sic, ut credamus, Lasthenem ipsum *σάρκα* dici. Contra *φύει*, quod proposuit Well., optime se habet. Cf. Lob. ad Ai. p. 90. n. 8, Wunder. ad Soph. Oed. C. v. 801, Aristoph. Ran. 418. Illud *φύει* in *φυῆ* abiisse videtur, vocabulo *φύσει* explicatum. *Φέρει* ex correctione natum; vid. supra v. 495. Similiter *ἔχει* pro *ἔφν* substitutum esse videtur Xen. Mem. I. 1. 11. *οὐ διελέγετο, σκοπῶν, ὅπως ὁ καλούμενος ὑπὸ τῶν σοφιστῶν κόσμος ἔχει, καὶ τίσιν ἀνάγκαις ἕκαστα γίγνεται τῶν οὐρανίων*, ubi aliquot libri *ἔφν*. Praecipuam industriam posuerant philosophi in explicanda *origine* universae rerum naturae, tamque arduam quaestionem hic a Xenophonte non omitti, consentaneum est. *Τὰ οὐράνια* sunt *τὰ μετέωρα*, ut ex praesenti tempore *γίγνεται* apparet.

624. Varia lectio in fine scholii A. ad 627: *γρ. δὲ καὶ εὐθετον σάκος* est etiam in utroque Voss. In priori legitur: *εὐθετον σάκος*] *γράφεται εὐθετον, ἀντὶ τοῦ εὐάστακτον* (leg. *εὐβάστακτον*) *εἶναι*, in altero, postremo vocabulo omissio, additur: *Θεῖναι γὰρ τὸ ἀναλαβεῖν*, rell. sicut in editis. Unde apparet, interpretes *εὐθετον* non intellexisse, quo magis *εὐκνυκλον* tanquam

glossema eiiciendum est. Hom. Iliad. II. 382. εὖ δ' ἀσπίδα θέσθω.

632. Voss. 2: γρ. δοκεῖς ἤγουν νομίζεις. In textu est δοκεῖ. Rarior usus verbi personalis δοκεῖν pro *consentaneum* sive *e re putare* librariis hic fraudi fuit. Ag. 1634. ἀλλ' ἐπεὶ δοκεῖς τάδ' ἔρδειν, ib. 16. ὅταν δ' αἰδεῖν ἢ μινύρεσθαι δοκῶ, — κλαίω τὸτ' οἴκου τοῦδε συμφορὰν στένων, *quum animus canere iubet, deploro (cantilenis) huius domus calamitatem*. Cf. Well. ad utrumque locum, Plat. Phaedr. p. 230. E. ἐγὼ μοι δοκῶ κατακεῖσθαι. Sensus: iam ipse decernas, quos mittere veis.

649. A. ad 652. εἶδεν αὐτὸν καὶ ἐφίλησεν. Legit igitur προσεῖδε, quod propter verba *φυγόντα μητρόθεν σκότον* verum puto. Hes. Theog. 82. Ὅντινα τιμήσσοι Λιὸς κούραι μεγάλοιο, Γεινόμενον τ' ἐξίδωσι διοτρεφέων βασιλῆων, Τῷ μὲν, rell. Callim. Epigr. 22. Μοῦσαι γὰρ ὄσους ἴδον ὄμματι παῖδας Μῆ λῶξω πολιοῦς οὐκ ἀπέθεντο φίλους, Horat. Od. IV. 3, Theocr. IX. 36, quos locos affert Valck. ad Hipp. 1339. Cf. Lennep. ad Hes. Theog. l. l., Prom. 215. οὐκ ἠξίωσαν οὐδέ προσβλέψαι τὸ πᾶν, quem versum iam indicavit Blomf.

658. Πτερῶν et πετρῶν affert Schol. B. ad 661. Προβλήματα πτερῶν, *munimenta contra sagittas*, minus aptum est, quam πετρῶν, quia Eteocles de pugna singulari cogitat. Cf. Valck. ad Phoen. 786. Idem Schol. habet αἰγμῆς. Schol. Voss. 2: γρ. αἰγμῆν, ἔν' ἢ οὕτως· φέρε ὡς τάχος καὶ ταχέως τὰς κρημῖδας καὶ

τὴν αἰχμὴν καὶ ἔνεκα τῶν πετρῶν τὰ προβλήματα ἦτοι τὰ σκουτάρια. — Αἰχμῆς καὶ πετρῶν προβλήματα forent munimenta contra hastam et saxa. Cf. Soph. Ai. 1191, 1198, Hom. Il. XV. 645. Atque sic apte ocreae vocarentur. Alcaeus apud Athen. XIV. p. 627. A. (Valckenaerio laudatus) λάμπραι κνάμιδες, ἄρκος ἰσχυρῶ βέλεως. Sed etsi in armis principem fere locum te-teant ocreae (Hom. Il. III. 330, XI. 17, et passim), mirum tamen has solas postulari. Vulgata igitur praeferenda. Raro, quemadmodum hoc loco, apud poetas tria substantiva sic coniunguntur, ut postremo particula καὶ praemittatur; idque in simplici enumeratione, veluti supra 45, Pers. 304, minus mirum est, quam hic, ubi tertium membrum reliquis longe ornatus est. Neque Suppl. 520. apte comparari potest, ubi καὶ membra accurate adaequata coniungit. Hic positum videtur, quia tria, quae commemorantur, totum constituunt. Προβλήματα πετρῶν significat loricam et clypeum.

666. Κέρδος ἐν, Schol. A. ad 669, quod tum demum ferri posset, si deinceps explicaretur, quodnam esset illud lucrum. Blomfieldius igitur, qui illud recepit, lacunae signum post hunc versum posuit, inductus verbosiore eiusdem interpretis ad v. 668. explicatione. Sed cf. A. ad 682, ad Prom. 887, B. ad Pers. 213. Nihil excidisse confirmat etiam aequalis versuum sibi respondentium numerus v. 671, 676, 684, 691. In annotatione illa ad 668. verbis τοῦτό φησι τὸ εὐκλεῶς ἀποθανεῖν praeponi debebat lemma μόνον γὰρ κέρδος. Wellauerus ἔστω ad verba proxime

praegressa referens interpretatur: si quis malum aliquod (i. e. mortem) sine dedecore suscipit, esto, (suscipiat).” Potest vero ἔστω etiam ad chori verba pertinere: si quis malum aliquod tolerat sine dedecore, esto, nulla sit oblivio.” Utrumvis probaveris, sequentium sententia est: *merum est enim hoc* (fortis viri memoriam relinquere) *mortuis* (in inferis, Eum. 97. ἐν φθιτοῖσι) *lucrum*. Etsi igitur vulgata lectio possit explicari, non displiceret tamen μένον (ἔστι) vel μένει γὰρ κέρδος εὔ τεθνηκόσι, *si quis mortem gloriose obit, esto (obeat); remanet enim lucrum fortiter occumbentibus.*

668. In lemmate Schol. A. ad 671. Voss. 2. habet τέκος, quod ibi in textu etiam legitur; interpolatum, ut videtur, ex v. 659. — In Schol. B. ad 672. et 680 aliena sunt lemmata. Scribendum ἐρωτος] τοῦ πολέμου, *amoris belli* (Brunck ad Soph. Oed. C. 363.) Τέλει] ποταπή, quo indicare voluit, τέλει⁹ adiectivum esse, non verbum. Cf. Pauw. *Praeterrmm. in Scholiis* ad Prom. 955. (vol. II. p. 1114. sq.)

679. Schol. A. ad 682. κέρδος μοι ὑποτιθεμένη τὸ προτερῆσαι ἀποκτείναντα, ἢ ὑστερῆσαι. Legisse videtur λέγουσα κέρδος πρότερον ὑστερον μῦρον, quod sic interpretatur λέγουσα κέρδος μείζον τὸν πρότερον μῦρον ἢ τὸν ὑστερον, *maius lucrum dicens priorem quam posteriorem mortem*; sed quum in vocabulo κέρδος nulla sit comparationis significatio, μείζον non videtur omitti posse. Veruntamen illa lectio non prorsus spernenda; nam una litera adiecta sensus non incommodus est:

λέγουσα κέρδους πρότερον υστέρου μόρον ,
mortem potiore[m] dicens, quam insecuturum lu-
crum, i. e. mortem magis gloriosam dicens, quam
 longiorem vitam et regni paterni possessionem. Exi-
 tus-ος et-ους permutantur etiam supra v. 367. τρεῖς
 κατασπίουζ λόφουζ Σείει, κράνουζ χαιτώμα, ubi alter
 interpres — ἦν χαιτώμα καλεῖ, ἐπειδὴ καὶ κράνος (leg.
 κρατός) εἶπε, χαιτή γὰρ τῆς κεφαλῆς ἢ θρίξ. Apud
 Sophoclem, Oed. T. 1279. αἵματος pro αἵματοῦς sub-
 stitutum videtur.

688. Schol. A. ad 690: ἐπεὶ ὁ θυμός χρονίως καὶ βρα-
 δέως ποτὲ ἴσως ἂν ἔλθοι ἐν ἀνατροπῇ καὶ μεταλλοῖσει
 τοῦ φρονήματος ἐν θαλερωτέρῳ — πνεύματι. Pro θυ-
 μόζ lubenter substituerem θεός, nisi Schol. B. hanc
 vocem confirmaret, ad verba prioris interpretis, ut
 saepius facit, respiciens. Δαίμων a Schol. B. explica-
 tur vocabulo τύχη, quod uno tantum literae ductu
 a ψυχῇ discrepans cum hoc saepius permutari, nemo
 nescit. Τύχη si a poëta profectum esse posset, res
 foret salva; nunc nihil ausim statuere. In sequentibus
 Schol. A. habuit: λήματος ἀντροπαία χρόνια. Χρόνια
 (χρονίως) restituendum quoque Schol. B. ad 691, non
 magis verum quam ἀντροπαία, quod vocabulum non
mutationem sed *eversionem* significat. Τροπαία na-
 тура sua adiectivum esse, docet Lobeckius, Paralip.
 p. 314; sed προῆ neque hic neque Choeph. 764. τρο-
 παίαν Ζεὺς κακῶν θήσει ποτέ, intelligi potest; potius
 crebra substantivi omissionem factum est, ut τροπαία
 pro τροπή a poëta usurpari potuerit, sicut ἡ ἡμερία

pro *ἡμέρα*, *νυκτερινή* pro *νύξ*. Cf. Lob. ad Ai. 208, p. 158. *Ἐν τροπαίᾳ χρονία* interpretor *ἐν τροπῇ χρόνου, ἐν χρόνῳ*. Nihil antiquis poetis frequentius est, quam tempusvolvendo labi. Iam apud Homer. est *περιτροπέων* (Il. II. 295) et *περιτελλόμενος ἐνιαυτός*; similiter Virgilius, Aen. I. 234, *volventibus annis*; Pind. Ol. IV. init. *ὦραι ἐλισσόμεναι*, Soph. Oed. Tr. 156: *περιτελλόμεναις ὥραις*. Cf. I. H. Voss. ad Virg. Georg. II. 295. *Ἀήματος* pendet a *μεταλλακτός*, de qua constructione cf. Matth. Gr. § 339.

692. *Φασμάτων ἐνυπνίων*, B. in lemm. ad 695. Aeschyli fragmentum apud Athen. XI. p. 491 (fr. 285) *νυκτέρων φάντασματων*, laudatum Porsono ad Orest. 401. nihil contra hoc probat; eodem iure pro altera lectione afferre licet Ag. 265. *ὄνειρων φάσματα*. Vocabulum *φάσμα* ab antiquis interdum altero (*φάντασμα*) explicitum esse, ostendit Hesychius; et versus *ἀγαν δ' ἀληθεῖς φασμάτων ἐνυπνίων*, ideo elegantior videtur, quia solennis caesura ante tertiam arsin sic magis sentitur.

698 (701). *Δίκην*, var. Lect. ap. Schol. A, cuius explicatio improbanda. Nam *τιμᾶν* non esse *τιμωρεῖν* particula *καὶ* satis probat; et interrogationem hoc versu non posse contineri, demonstravit Blomfieldius. Potius interpretandum erat, *etiam imbellem iustitiam honorat deus*, i. e. si tu, etiamsi ignavus, iustus tamen sis, a deo honore dignus habebis." Sed Eteoclem obviam fratri euntem iniuste agere, nusquam alibi significat chorus. *Νίκην* si scribitur, hoc dicere videtur chorus: *victoriam etiam dolo partam amat*

deus. Quam sententiam consulto obscurius eloquitur. Aesch. fragm. 273 (Stob. IX. 23):

Ἀπάτης δικαίας οὐκ ἀποστατεῖ θεός,

cui versui alium addit Sextus in Fabricii Biblioth. vol. XII. p. 626:

Ψευδῶν δὲ καιρὸν ἔσθ' ὅπου τιμᾶ θεός.

Ἀπάτην δικαίαν Aeschylus dixisse videtur fraudem, quae ob iustam causam committitur. Eustathius ubi priorem versum affert (p. 188. 44) laudat Herod. III. 72: ἔνθα γὰρ τι δεῖ ψεύδος λέγεσθαι, λέγεσθω. de quo cf. A. de Jongh, *de Herodoti Philosophia*, p. 89, sq. Plat. Rpubl. III. p. 389. — Voss. 1, qui habet idem scholion verba δίκην ἢ omittit.

716. Schol. Voss: ἐπειδὴν αὐτοὶ κτάνωσιν] ὅταν μὲν 1) οἷν φορεῖσσι καὶ κτάνωσιν, αὐτοὶ 2) ἑαυτοῦς διακόμακτες καὶ ἢ πατροφᾶ γῆ πῆν τὸ ἐκ τοῦ φόρου ἀπὸν κενωθέν (ἐνωθέν?) μέλαν αἶμα, τίς ἂν αὐτοῖς κάθαρσις παράσχοιτο, τίς ἂν αὐτοῦς λούσειεν, ὡς κόμος ποιεῖν 3) νεκροῦς. Schol. A. ad 712, p. 216: ὅταν μὲν τοὶ αὐτοῦς κτάνωσι, quibus quoniam verba ἐπειδὴν αὐτοὶ κτάνωσιν, αὐτοδαῖκτοι θάνωσι explicantur, idque interpretatione parum accurata, de lectione quam secutus sit, nihil definiri potest. In vulgata αὐτοὶ prorsus otiosum est; αὐτοκτόνωσι, quod proposuit Well., soloecum est. Itaque verum puto αὐτοκτόνωσ, quod habet etiam B. ad 719. Quod in antistropha est πα-

1) μὲν om. Voss. 2.

2) Φον. αὐτοὶ om. Voss. 1. Pro κτάνωσιν fort. θάνωσι legendum.

3) εἰς addit Voss. 2; ποιεῖ, Voss. 1; eadem littera sequente in a. librario omissum est.

ραιβασίαν¹⁾ lectius est, quam ut librariis deberi possit; unde apparet, hic syllabam post *αὐτοκτόνος*, desiderari. Fortasse legendum: *Ἐπειδὴν αὐτοκτόνος*; *ἴσα γὰρ ἕμῃ*; *ἴσως δ' αὐτοδαίκτοι θάνωσι*.
 Supra 663. *Ἄνδρῶν δ' ὁμαίμοιιν θάνατος ἴσδ' αὐτοκτόνος*, 708. *παιδολέτωρ ἔρις ἄδ' ὀτρύνει*. Versus alter est choriambico-troch. cum anacr. — Vs. sequenti *χθονία* explicari quidem poterat vocabulo *πατρῶα*, (cf. infra 986. *κακά δώμασι καὶ χθονί*), sed quum Scholiastes Voss. habeat *πατρῶα*, editus ad v. 712. bis *πατρία* (p. 216. l. 3, 6), et neuter commemoret *χθονία*, *πατρία*, ab iis lectum esse, non improbable est.

721. *Λύσειεν*, A. ad 723: *τίς αὐτοῦς ἐκλύσει τοῦ τοιοῦτου μιάσματος*; Sed genitivus hic supprimi nequit; neque comparari potest Choeph. 793. *Λύσασθ' αἷμα προσηάτοις δίκαις*, ubi ne quis coniciat *λύσασθ'*, cf. ib. 47. *τί γὰρ λυτρον πεσόντος αἵματος πέδα*; — *Λύειν αἷμα*, φόρον est *caedis culpam solvere, a caedis culpa liberare*. Cf. Wunder. ad Soph. El. 439. Non magis Ant. vs. 40. *λύειν* et *λύειν* permutata videntur. Vulgata illius loci scriptura est *τί δ' ὦν ταλαίφραυ, ἐδ' αὐδ' ἐμ ταυτοῖς, ἐγὼ Λύουσ' ἐν ἡ θάπτουσα* *προσθείμην πλέον*; — Hermannus: *λύουσ' ἐν ἡ θάπτουσα*; sed etiamsi haec verba non tam ipsam actionem, quam consilium et voluntatem significare possunt, tamen ex iis, quae paulo post Ismene dicit, apparet eam ne cogitare quidem de sepulturae honore,

— il e ... (271 ...)

¹⁾ Sic etiam Voss. l.

Itaque cum Brunckio scribendum *λίτους' ἂν ἢ ᾿φάπτουσα. ᾿Εφάπτειν, annectere*, similiter ut alibi *ἄπτειν*, hic translate de rixa et contentione dicitur. Sensus: *quid ego vel solvendo vel nectendo lites (h. e. vel obsequio vel rixa) proficerem? Νείκος*, ut in proverbiali locutione, omittitur. Cf. quae post Boeckhium monuit Wunderus.

735. In Lemmate Schol. A. ad 738. cum Voss. 1. scribendum *μὴ πρὸς. Μὴ πρὸς ἀγνάν* idem est, quod *πρὸς ἀναγνον*, nisi quod negatio eximia cum vi praepōnitur. Plat. Gorg. p. 461 B. *καὶ ἐὰν μὴ ἔλθῃ ταῦτα εἰδὼς παρ' αὐτόν, αὐτὸς διδάξειν ἔπειτα*; ubi coniungenda *μὴ* et *εἰδὼς*. — In eadem annotatione l. 7. legitur: *Ἐτλη δὲ ἀγνοία συναγαγεῖν τοὺς γάμους ὁ τὰς φρένας βλαβεῖς*. Haec pertinent ad lectionem *ἔτλα παρανοία συναγαγεῖν νυμφίους φρενωλῆς*, in quibus nihil esse, quod probari possit, nisi forte *φρενωλῆς*, metrum arguit. Mihi tamen *φρενωλεῖς* multo magis placet, quo vocabulo cum emphasi in fine orationis posito, graviter chorus iudicium suum de Oedipode et Jocaste pronunciat. *Συναγαγεῖν* natum est ex *συνάγαγε*; nam quum *ν* adhaesisset ex initio sequentis vocabuli (*νυμφίους*), librarii literam *ι* addiderunt, non intelligentes, *σπεῖρας* pro *σπεῖραι* positum ab *ἔτλα* pendere, de quo vid. Matth. Gr. § 550. b. *Συνάγαγε* autem ut retineri posset in antistropha v. 746 scribendum foret *Δέδοικα δὲ σὺ βασιλεύσει μὴ Καὶ πόλις δαμάσθη*, in quibus *καὶ* post *μὴ* non displiceret (cf. supra 639, Pers. 523, Eum. 172); sed quum coniunctio illa, quae facilius a librariis addi quam omitti potuit, in paucis sit MSS., et ne in Scholiaste quidem ad 749, l. 2, ubi a Voss.

1. abest, satis certa, praestat pro *συνάγαγε* scribere *συνᾶγε* (non *συνναγε*), quod librorum auctoritate non caret. Cf. Well.

768. Schol. A. ad 771. *ἐπιβλαβεῖς δὲ ἐντολάς περι τροφῶν ἐφήκεν αὐτοῖς.* De voce *ἀραίας* nihil apparet; cetera ad vulgatam lectionem referenda sunt. Glossa Voss. 2. (cf. Faehs. p. 98) *ἐφ. ἐπικ. τροφᾶς, μανικᾶς, ἐπιβλαβεῖς.* In eodem libro: γρ. *ἀφήκεν ἐπικότους τροφᾶς. . . ἔνεκα δὲ τῆς τροφῆς καὶ ἀνακροφῆς ἀφήκε καὶ ἐπέμπε τοῖς τέκνοις ἀραίας καὶ κατάρας ἐπικότους καὶ ὀργίλους καὶ μανικᾶς, ἀράς πικροτόμους ἢ πικρογλώσσους. Τὸ δὲ αἰ̄, αἰ̄ διὰ μέσον.* — *Ἀραία* per paragogen Ionicam ab *ἀρά* ductum putabat, de qua disputavit Lobeckius, Paralip. 297, sqq. Sed etiamsi admitti posset *ἀραία* et *ἀρά* significatione non differre, tamen quem sensum *τέκνοις ἀφήκεν ἀραίας* (*ἐπικότους τροφᾶς*) habere possent, non liqueret. Corruptum esse priorem versum, metrum indicio est, cui vereor ut satis consuluerit Wellauerus scribendo *τέκνοις δ' ἀραίας*; nam illa dochmiorum responsio, qua sibi in fine opponuntur iambus et spondeus, nisi illicita, certe minus usitata est. Cf. Enger, l. l. p. 24, sqq. Quin illa forma, quae molossum in fine habet, etiam extra responsionem tam rara est, ut eo quod *ἀρτίφρων* secundam syllabam producere potest, hoc argumentum non prorsus infringatur. Praeterea post exclamationem illam (*αἰ̄, αἰ̄*) sequi debere epexegesis, Non omnia tamen huius responsionis exempla corrupta esse, alibi ostendam.

est, rem in qua exponenda supra iam trecenti versus consumti sunt, hic v. 779, sq. in brevi narratione exitus pugnae denuo commemorari. Recte, credo, illis verbis virginum pavorem sedasset, qui nihil de pugna compertum haberet, nunc vero vix satis commoda videntur. — Versum 86, spurium iudicarunt plerique recentiores interpretes; quatuor versus 800-803 Aeschylo abiudicat Dindorfius, duos postremos Butlerus quoque. Certo definire, quae in toto hoc loco librariorum culpa sint tribuenda, eo lubentius sagacioribus relinquo, quia ipsum poëtam non prorsus ab istiusmodi repetitionibus abhorere existimo. Cf. ad v. 499.

782. Scholiastae A. ad 785. notatio *ὁ τῆ ἐβδόμη ἡμέρα γεννηθεὶς* referri tantum potest ad *ἐβδομαγένης*. Itaque in scholio corrigendum est *ἐβδομαγένης*. Aliam notationem addit alter interpretes *ὁ ἐν ταῖς ἐβδόμαις πύλαις ἡγεμονεύων*. Vulgata lectio omnino retinenda est; nam etiamsi notatio Scholiastae vera non videatur, poëtam tamen lusu quodam ad verbum *ἄγειν* respexisse, non improbable est. Ceterum cf. Lobeck. Aglaoph. p. 434, not., ubi qui affertur Procli locus (in Tim. III. 200): *Ἀπόλλωνι τὴν ἐπτάδα ἀνεῖσαν ὡς συνέχοντι πάσας τὰς συμφωνίας-καὶ ἐβδομαγέταν ἐκάλουν, καὶ τὴν ἐβδόμην τοῦ θεοῦ ἱεράν ἔλεγον. Τῆ γὰρ Ἀπόλλωνα χρυσάορα γείνατο Αἰτῶ* — hic igitur locus non probat, in Scholiaste priore *ἐβδομαγέτης* tenendum esse; nam Hesiodi versum non affert Proclus, ut cognomen dei quomodo compositum sit, demonstret, sed doceat, unde factum sit, ut *septimus* dies Apollini sit sacer.

808. *Ἀσινεῖ σωτηρία*, B. ad 811, et, ut videtur, A. ad 807, l. 4. (*παιανίσω ἐπὶ τῆ ὑπόλειω σωτηρία, ἢ ὄρηνησώ*). Scholiastes metricus ad v. 807 (p. 250) quum nostrum versum dimetrum anapaesticum acatalecticum dicat *σωτηρία* legisse videtur. Tanta est enim illius hominis inscitia, ut saepe non tam metiatur syllabas quam numeret 1). *Σωτηρία* nec metrum nec sensus patitur. Neque ultima in *σωτηρία* correpta ferri potest; nam Agam. 347. *ὦ Ζεῦ βασιλεῦ, καὶ νύξ φιλία, Μεγάλων κόσμων κτεά- τερα, Ἢε' ἐπὶ*, rell. similiter ut hic v. 806. brevis syllaba et hiatus ab allocutione excusationem habent; Eum. 301. *ὦ ἐπινοῶ στάσις ἁμὰ, Εὐθυ- δικά θ' ἠδόμεθ' εἶναι* vere fortasse Dindorfius statuit legendum esse: *Εὐθυδίκαιοι δ' ἠδόμεθ' εἶναι*.

1) Temere ne iudicasse videar, quaedam specimina apponam. Vs. 204. *ἀπτόμενον πυρὶ δαίω*, et 211. similiter ac postremi versus liquorum canticorum, v. 463, 503, et rell. ei sunt *ἀντισπαστικά ἡμισλία*, hos qui praecedunt omnes *ἀντισπαστικά τρίαετρα βρα- χυκάτ' ἄληκτα*, velut *τὸν ἁμόν νυν ἀντίπαλον εὐτύχεϊν* (v. 399), *πρῶμαχος ὄρνυται τρέμω δ' αἱματη-* (401). Carminis, quod legitur inde a vs. 702. quatuordecim primi versus ei sunt anapaestici; alibi quatenam sint in choris metra, promiscue recenset (vide ad 72), ut etiamsi certam metricam normam secutus esset, nihil proficeremus. Accuratius in carmine, quod incipit vs. 814. versatur, quod si ad eius mentem descripseris, videbis versus 816. et 817. ab eo nominari *κᾶλα τροχαϊκὰ ἐφθημιμέρη*, aequae ac v. 823; v. 832. iambicum dimetrum; v. 842. paroemiacum, quibus plura addere taedet. His consideratis, nemo, spero, mirabitur, tam raro me ad istum scholiasten provocare. Abest in utroque MS.

Suspecta enim sunt duo deinceps paroemiaci, et adiectivum *ἐνθυδίαι*. Itaque glossemate eiectō vide, num ferri possit *πόλεως ἀσινεῖς*. Hoc expositum vocabulo *σωτήρας* ultimam amisit literam, unde *σωτήρι*, hisque permixtis *σωτηρία* natum. Choeph. 930. Ἐπολολιξάτ' ὦ δεσποσύνων δόμων ἀναφυγὰς κακῶν καὶ κτεάων τριβᾶς (male Well. τριβᾶς) i. e. *clamore celebratis*. Ἀσινῆς pro substantivo positum genitivum habet. Soph. El. 1379. μετὰδρομοὶ κακῶν πανουργημάτων, Ag. 1413. κεῖται γυναικὸς τῆςδε λυμαντήριος, ib. 632. σωτηρίων δὲ πραγμάτων εὐάγγελον ἦγοντα. Ἀσινῆς activam vim habet Agam. 1314. ἀσινεῖ δαίμονι φῦναι. Si tamen iota productum in ἀσινῆς ferri possit, praestet fortasse *πόλεως σωτήρας ἀσινεῖς*.

816. A. ad 817 (cf. ad 819): ἡ φόβος κακοῦ, ἀντὶ τοῦ κινδύνου. Nescio, an κακοῦ sit varia lectio; hoc si in nonnullis libris scriptum fuit, correctori debetur. Recte idem interpres φόβος κακός καὶ χαλεπός. Supra 210. ἐκ χαλεπᾶς δυας, infra 851. ἐχθρὸς παιᾶν, 901. γόος δαιμόφων et multa alia. — Ex verbis Schol. B. ad 819. ὅλον καὶ μέρος apertum est, eum in libro suo habuisse με καρδίαν, quae paucorum codicum, sed procul dubio vera lectio est. Cf. Matth. Gr. § 421, n. 3.

819. Δυσμόρως bis legitur in schol. A. ad 820, l. 4 et 5. Posterior scholii pars inde ab ἄλλως abest ab utroque Vossiano; linea 4. Voss. 1. habet *δυσμόρους*. Sed adverbium ut retineatur suadet explicatio ἐπὶ δορὸς ἀλλήλων post θανόντας posita. Wellauerus *δυσμόρους* (positum pro adverbio) magis poeticum iudicat; mihi illud post

praegressos accusativos obscurius videtur. Similis scripturae discrepantia est Pers. 264. *πληθουσι νεκρῶν δυζπότμωζ ἐφθαρμέων*, ubi aliquot libri et lemma Schol. B. habent *δυζπότμων*, quod nemo probaverit. Ceterum nostro loco post *κλύουσα* minor distinctio ponenda videtur, ut sequentia verba praecedentium *αίμ. νεκρ.* epexegesin contineant.

836. *Γόον* habet A. in lemm., *γόων* B. ad 840. cum Ar. (Seld.). Perversum illud *γόον* libri paene omnes tuentur, de quo genere corruptelae insignis locus est in Schol. ad Phoen. 688, quem Valckenaerius sic emendat: *γένονε δὲ περὶ τὴν ἀρχ(αίαν γραφ)ὴν ἀμάσθημα. Ἔωζ ἄρχοντος γὰρ Ἀθηνησιν Εὐκλείδου [μήπω τῶν μακρῶν ἐσθραμένων] τοῖς βραχέσιν ἀντὶ μακρῶν ἐχρῶντο, τῷ E ἀντὶ τοῦ H, καὶ τῷ O ἀντὶ τοῦ Ω. Ἐγραφοῦ οὖν τὸ δῆμω μετὰ τοῦ I δῆμοι.* Cf. etiam Wolf. *Prolegg.* p. LXIII, n. 29. Plura huius permutationis exempla iam supra habuimus, velut v. 65. *τόνδε, ὡςτις*, 434. *ὡς* pro *ὄς*, aliaque, quae partim tamen serioris sunt originis. Hac tantum observatione defendi potest Dindorfii sententia (ad Prom. 749) ubique in Aeschylō *πέδοι* pro *πέδω* (*ἐς πέδον*) restituendum putantis (Prom. 751, ubi *πεδοσκήψ.* margino MS. ap. Morell., Sept. 411, Choeph. 47, Eum. 253, ubi *πέδον* Reg. L, 457, 623). Sed qui primi post Euclidem tragicorum fabulas descripserunt et egerunt, profecto *πέδω* non tulissent, nisi utraque exstitisset forma. Quod si utraque forma Attica est, *ΠΕΛΟΙ* autem aequae *πέδω* ac *πέδοι* significare potuit, utrum Aeschylus voluerit, non liquet, sed simul

nihil est, quod cogat, ubique eandem restituere formam. Hic quidem γόων prorsus necessarium est; nam contorta foret constructio ἀλλὰ γόων ἐρέσσετε καὶ οὔρον χερσῶν πόμπιμον ἀμφὶ κρατὶ, quo modo verba ordinavit Schol. Voss. 2, in quo haec explicatio est: ἀλλὰ θρηνον ἐρέσσετε καὶ κινεῖτε (ἐκ μεταφορᾶς τῶν πλεόντων) σὺν τῇ προοδευούσῃ κρούσει τῶν χειρῶν τῶν ἐπὶ τῆς κρατὸς καὶ τῆς κεφαλῆς. Ad sequentes versus Schol. Voss. πίτυλον ὡς αἰὲν] ὅστις ὁ γόος αἰὲν, διὰ παντός, διέρχεται τὸν Ἀχέροντα, ὅς ἐστι πόταμος τοῦ Ἰδίου 1) κατὰ τὴν πολύστονον 2) ναύστολον θεωρίδα τὴν τοῦ νεκροῦ 3) διάγουσαν πρὸς τὸν Ἰδην, τὴν ἀστιβῆ Ἀπόλλωνι, εἰς ἣν οὐ στιβεῖ 4) ὁ Ἀπόλλων, ἀλλ' ὁ Χάρων, ἣν οὐδ' ὁ ἥλιος ὄρα, τὴν πάντας δεχομένην τοῦς ἀποθνήσκοντας εἰς ἀφανῆ τε χέρσον ἀμείβεται ἀπὸ κοινοῦ. Voss. 2. paulo post scholion habet ab hoc parum diversum, in quo haec leguntur κατὰ τὴν ἄστονον καὶ πολύστονον θεωρίδα καὶ νῆα, τὴν μελάχροκον καὶ μέλαιναν, τὴν ναύστολον, ἣγουν τὴν τοῦ νεκροῦ διάγουσαν πρὸς τὸν Ἰδην. Rectius ἄστονον interpretatur Schol. B. ad 841: κακοστένακτον. Ἄστολον (var. lect. ap. B.) originem debere videtur sequenti ναύστολον, pro quo cum Butlero legendum puto νεκροστόλον; nam non tantum interpretationes, quas modo attuli, sed etiam Schol.

1) Pro his Voss. 2. ὡς αἰὲν δι' Ἀχέροντα, ὅστις ἐστὶ πόταμος τοῦ Ἰδίου, ἀμείβεται καὶ διέρχεται.

2) πολύστολον, Voss. 2. 3) θ. καὶ τὴν ν. Voss. 1.

4) στιβεῖ, Voss. 2.

A. ad 842. habet τὴν διάγουσαν τοὺς νεκρούς. Vera lectio facile obliterari potuit glossa sequentis vocabuli (θεωρίδα) ναῦν. Itaque scribo:

Τὰν ἄστονον μελάγκροκον

Νεκροστόλον θεωρίδα.

triste resonantem, nigro velo instructam, mortuos deducentem navem. Ἀμείβεται Schutzius vertit *comitatur*, Blomf. *deducit*; melius Ahrensius *reciprocatur*, i. e. ἀμοιβαίως πέμπει, vel *in reciproca navigatione comitatur*. Versu ultimo verba cohaerent: εἰς πάνδοκον καὶ ἀφανῆ χέρσον. Cf. Matth. § 595. 4, et qui ibi laudantur, Well. ad Eum. 673. οὔτε Σκῦθησιν οὔτε Πέλοπος ἐν τόποις, infra 1022, Δεινὸν τὸ κοινὸν σπλάγγρον, οὐ πέφκαμεν, Μητρὸς ταλαίρης κάπὸ δυστήρου πατρὸς, ubi brevius sed plane quod sentit, eloquitur Antigone; posterioris versus, qui alteri explicando inservit, sententiam exprimas sic: καὶ τὸ γεγονέναι ἀπὸ μητρὸς ταλαίρης καὶ δυστήρου πατρὸς. Ceterum non audiendus Stanleius, qui versus 839. et 840. coniunctos unum iambicum a Scholiaste metrico dici contendit, et inde liquere putat ναῦστολον esse glossema. Potius, si hariolari licet, inde argumentum petas pro lectione νεκροστόλον. Versus enim 836 (ubi γόνον legit) et quinque sequentes iambicos trimetros quinque vocat; itaque sic eos distribuit 1. Ἀλλὰ —, 2. φὶ κρατὶ —, 3. ἐν δι' —, 4. μελάγκροκον νεκροστ. —, 5. τὰν ἀστιβῆ-ἀνάλιον. Inepte; versus 836. et 842. antispastici sunt formae perquam usitatae. Ad cumulationem epithetorum defendendam conferri possunt Ag. 145, 186, Suppl. 105, 665, 775, Eur. Iph. T. 220.

843. Schol. Voss. 2: ἀλλὰ γὰρ ἤκουσι καὶ ἔρχονται αἶδε καὶ αὐταὶ ἢ Ἀντιγόνη καὶ ἢ Ἰσμήνη ἐπὶ τὸ πικρὸν πρᾶγος¹⁾ ἀδελφοῖν καὶ τῶν ἀδελφῶν, ὥστε δοῦναι ἐκείνοις θρήνον. Ἡ γρ. ἀδελφῶν (ab ἀδελφῆ), καὶ ἐστὶν οὕτως ἢ σύνταξις· ἀλλὰ γὰρ ἤκουσιν αἶδε καὶ αὐταὶ ἢ Ἀντιγόνη καὶ ἢ Ἰσμήνη ἐπὶ τὸ πρᾶγος τῶν ἀδελφῶν· τί δέ ἐστι τὸ πρᾶγος ἀδελφῶν; εἰς πικρὸν θρήνον. Ἡ ἀλλὰ γὰρ ἤκουσιν αἶδε καὶ αὐταὶ ἐπὶ τὸν θρήνον τὸν ἀδελφόν καὶ τὸν ἀδελφικόν, ἔν' ἢ τὸ φόδιον οὐκ ἀπὸ τοῦ γραφομένου, πρᾶγος καὶ πρᾶγμα πικρὸν καὶ χαλεπόν. — Ἀδελφῶν et ἀδελφόν correctiones videntur eius, qui hoc scholion scripsit. Revocanda antiqua interpunctio post ἀδελφοῖν.

851. Schol. B. et Voss. infra apponendus legerunt genitivum Ἄιδου, vel quod probabilius, Ἄιδα. Hanc formam usurpavit Euripides Iph. T. 167. ἀλλ' ἔνδοξοι μοι πάγχρυσον Τεύχος καὶ λοιβάν Ἄιδα. Saepius Orci dicuntur, quae sunt perniciose et mortifera, aut quae ad exsequias pertinent. Herm. ad Ant. p. 136, Eur. Hec. 1047. τέκν' ἔρημα λιπὼν βάρχαις Ἄιδου (feminis Troianis in furorem actis) διαμοιρᾶσαι, Cycl. 396. τῷ θεοστρυγῆ Ἄιδου μαγείρῳ (Polyphemo), Ag. 1086. ἢ δίκτυον τί γ' Ἄιδου. Alia suppeditabit exempla Lobeckius ad Ai. p. 352, e quo numero tamen eximendus locus, qui est Ag. 1208. θύουσαν Ἄιδου μητέρα, ubi, ut recte monet Wellauerus sensus requirit Ἄιδου δάμαρτα. Fortasse scribendum est θύουσαν ἀναιδοῦς μητέρα, impudentis furoris (tam in Aegistho quam in

1) Illic et infra MS. πρᾶγος.

se ipsa) matrem. Cf. ib. 1383. Hoc tamen loco dative praefereendus mihi videtur, cum ἐπιμέλπειν coniungendus. Blomfieldius laudat Eur. Alc. 423. ἀντηχρήσατε παιᾶνα τῷ κάτωθεν ἀσπόνδῳ θεῷ. Trisyllabum Ἄιδης rarius esse in Tragicorum senariis, monet Erf. ad Soph. Ant. 1226; in anapaesto illam formam habet Aeschylus Prom. 152. νέρθεν τ' Ἄιδου, ubi non video, quare contra librorum auctoritatem cum Blomf. νέρθεν θ' Ἄιδου sit corrigendum. Dindorfius hic quoque Ἄιδᾶ praefert.

Schol. Voss. ἡμᾶς δὲ δίκη] ἡμᾶς δὲ δίκαιον πρότερον τῶν παρθένων κατάρχεσθαι τοῦ γόου ἕνεκα τῆς φημισθείσης φήμης τοῦ θανάτου τῶν βασιλέων, λαγεῖν τε καὶ βοᾶν τὸν δυσκέλαδον καὶ κακόηχον ὕμνον¹⁾ τῆς ἐριννῆος, ἐπιμάττειν τε καὶ λέγειν τὸν μισητὸν παιᾶνα καὶ ὕμνον τοῦ Ἰδου, ἤγουν, τῶν (leg. τὸν) ἐπὶ τῷ θανάτῳ τῶν βασιλέων γινόμενον. Illud ἐπιμάττειν in Voss. 2. in ἐπιμέλπειν mutatum est, adscripta tamen var. lect. ἐπιμάπτειν, pro quo Faehs. coniicit ἐπιμάρπτειν (p. 99). Nullam corruptelae suspicionem movet ἐπιμέλπειν; mirum tamen, tam vulgare vocabulum sic explicari potuisse.

865. In Schol. A. ad 866. legendum videtur καλή διαλλαγή pro κακή δ. »pulchra, certa est reconciliatio quae morte facta est; mortui enim non amplius pugna congressuri estis.» — Schol. B. postquam explicavit verba διηλλαχθε σιδάρω, addit φεῦ τοιοῦτου διαλλάκτου; unde non improbabile, eum pro ὄν, quod

1) ἦχον Voss. 1.

aliquot libri et Schol. A. ad 870. omittunt, φεῦ λε-
 γισσε. Manifesto sibi respondent versus 856-859 et
 862-865, neque ulla mutatione opus est, modo δό-
 μου; (v. 858) et ἤδη (864) initio versus ponantur,
 qui sic constat ex duplici penthemimere iambico (cf.
 Grotefend. *Zeitschr. f. die Alterthumsw.* 1842, p. 688).
 Itaque σύν, quod in stropha et antistropha eundem
 fere tenet locum, non est sollicitandum. Sequentes
 duo versus unde nati sint, apparet ex Schol. A. ad
 870, qui, ut nominativum τετυμμένοι explicet, haec
 affert. τὸ ἐξῆς τοῦ λόγου οὕτως νοητέον ἤδη διαλλαχθε
 σιδηρῶ, οὐκέτ' ἐπὶ φιλίᾳ ἀλλ' ἐπὶ φόβῳ διεκρίθητε,
 τετυμμένοι καὶ τετραμμένοι δι' εὐνομίῶν, in quibus ver-
 ba οὐκέτ' — διεκρ. explicationis gratia addita putem.
 Recentior tamen Schol. (ad 866) illos versus legit.

868. Κατεύγματα multi codices contra metrum post
 Οἰδιπόδα addunt. Schol. A: κάρτα δὲ καὶ λίαν ἀληθῆ
 ἐπέκρανε καὶ ἐπλήρωσε τὰ κατεύγματα τοῦ πατρὸς Οἰ-
 δίποδος ἢ σεβασμῖα — Ἐριννύς ἐκείνου. Nescio an κα-
 τέγματα ad explicandum ἀληθῆ addiderit, adeoque ex
 Schol. illud verbum a librariis sumtum sit. Sed omissione
 voc. κατεύγματα nondum satis loci integritati prospectum
 esse videtur. Ahrensius vertit: *certe imprecationem po-
 tens patris Oedipi Furia ratam fecit*, quod quomodo ex
 verbis elici possit, non video. Quum verba πότνη Ἐριν-
 νύς manifesto personam Erinnyos significant, his ge-
 nitivum πατρὸς addi, mirum est; ἀληθῆ autem simpliciter
 pro ἀληθῶς accipi, nemo, credo, probabit; nec magis
 probandum ἀληθῆ interpretari *veras imprecationes*.
 Quare pro πατρὸς Οἰδιπόδα coniicio legendum esse τὰ

πρός Οιδιπόδα, i. e. τὰ πρὸς Οιδ. λεχθέντα. *Nimis veras Oedipi imprecationes veneranda Erinnys ratas fecit.* Sic κραίνειν λόγον, Suppl. 603.

874. A. ad 877. habet *ισοφόνων*, quod ex interpretatione fluxit; ne in Scholiaste quidem illa lectio certa, quum Voss. 1. habeat *ἀντιφόνων*. Similiter Choeph, 317. *σκότω φάος ἀντίμοιρον*, olim legebatur *ισόμοιρον*. Veram lectionem post Erfurdt. recepit Bambergerus ex Schol. et libris nonnullis, qui habent *ισοτίμοιρον*. Eum. 753 (775): *ἀντιπενθῆ* (haec plurimorum librorum lectio est) *μεθεῖσα κραδίας σταλαγμόν*. Schol. *ισοπενθῆ*, ὁμοια δρώντα οἷς πέπονθα, non prorsus recte, *ἀντιπενθῆ* est enim *pro moerore, quo affecta sum*. Schwenckius praeterea affert Soph. Oed. Col. 192. *ἀντιπέτρον βήματος*, ubi Schol. *ισοπέτρον*.

Versus 874, 875, 877, 878 uni Hemichorio tribuit Schol. A, (ad 877), alteri v. 876. Idem interpretes ad 871. *τετυμμένοι δῆθ' ἐν τῷ μέσῳ ἔφη τὸ ἔτερον ἡμιχόριον*. Accuratam et perpetuam in ea carminis parte, quae Wellauero stropha est et antistropha β', fuisse olim metrorum responsionem, pro certo quidem affirmare non ausim, verum magnam habet illa res probabilitatem ex similitudine metrorum in versibus praegressis et sequentibus, in quibus parva mutatione stropha et antistropha possunt exaequari. Responsio si restituenda est, Dindorfii sententiam amplectendam puto, qui Elmsleii potissimum rationem secutus post v. 872. unum versum, v. 875. ante *θανάτων* longam syllabam (supplet *ἐκ*, contra sensum,

ut mihi videtur; si ἀντιφόνων substantivum esse potest, καὶ malim) excidisse putat, versus autem 876-878 sic exhibet διανταίαν λέγεις δόμοισι καὶ Σώμασιν πεπλαγμένους. Quocumque autem modo antistrophica restituantur, non potest ferri illa Scholiastae descriptio hemichoriorum, quum in antistropha respondeant, quae non possunt similiter distribui.

885. Schol. A, l. 6: τὰ κτέανα ταῦτα, οἶονεὶ τὰ ὄνειδη, διήξουσι μεχρὶ τῶν ἐπιγόνων. Κτέανα δὲ εἶπεν ὧς ἐπὶ οὐσίας, οἶονεὶ κληρονόμοι τῶν παθῶν ἐκείνων καὶ τῶν ὄνειδῶν οἱ παῖδες γενήσονται, ὄνειδιζόμενοι τὴν τῶν προγόνων ἀπώλειαν. Similia sunt in Schol. B. Utrumque vulgatam lectionem habuisse, non est quod moneam; sed tam mira est haec interpretatio, ut suspicor, scholiasten hanc mutuatum esse ab alio interprete, qui pro μενεῖ (malim μένει) κτέανα corruptam lectionem μενεῖ νείκεα invenerat.

891. B: ἐν διαλλακτῆρι — βαρεῖ μὲν τοῖς φίλοις καὶ δυσχερεῖ ἅτε φίλοις, οἱ δὲ ἐχθροὶ τὴν αὐτῶν φησὶν ἠσπῆσαντο, οὐ γὰρ ἐπίχαρις αὐτοῖς ἔδοξεν. Legisisse eum dixeris διαλλακτῆρι δ' οὐκ Ἄμεμφεῖ, ἀφίλοις οὐδ' ἐπίχαρις, om. Ἄρης (int. ὁ διαλλακτῆρ). Sed quum sic non appareat, unde verba τοῖς φίλοις in interpretatione profecta sint, probabilius est scholion hoc modo esse corrigendam: βάρεῖ μὲν καὶ δυσχερεῖα τοῖς φίλοις, unde intelligitur, sic locum scriptum fuisse: ἀμεμφεῖ φίλοις, Οὐδ' ἐπίχαρις Ἄρει. Subsequitur glossa (l. 5) οὐκ ἀμεμφεῖ] ἀλλ' ἐπὶ φόρῳ, quod nemo probabit. Magnam difficultatem habet hoc loco duplex datus διαλλακτῆρι, φίλοις, quae auferetur etiam, si paulum

mutata Scholiastae lectione scriberetur οὐδ' ἐπι χάρις ἀρετῆ (non gratiam Marti habent amici). Affirmare ausim in omnibus locis, quibus substantivis verbalibus adiungatur casus verborum, nullum esse similem. Exempla collegerunt Herm. ad Vig. p. 714. (47) et qui ibi laudantur, idem ad Ant. 1204, Valcken. ad Phoen. 941, Wyttenb. ad Plat. Phaed. p. 99. B, Lob. ad Ai. p. 428, Abresch. ad Aesch. vol. I. p. 55, sqq., qui tamen multa aliena miscet, veluti εἰς ἔριν ἦλθεν Ἀπόλλωνι, εἰς ἀμιλλαν ἰούσα γυναιξίν, βρονταῖς εἰς ἔριν κευπῶν (Cycl. 328), in quibus dativus non a substantivo pendet sed a notione, quam verbum et substantivum coniuncta habent. Non magis huc pertinere credo v. 270, supra μέριμναι ζωπυροῦσι τάρβος τὸν ἀμφιτειχῆ λέων, i. e. ποιούσι με ταρβεῖν τ. ἀ. λ., Soph. El. 122. τίς' αἰεὶ τάκεις ὧδ' ἀκόρεστον ὀμμαγὰν τὸν — Ἀγαμέμνονα, Demosth. κατὰ Φιλ. I. § 45. οἱ δὲ σίμμαχοι τεθνῶσι τῷ δέει τοῖς τοιοῦτοις ἀποστόλους (τοῦ θανάτου μᾶλλον φοβοῦνται), quae potius ad anacoluthiam referenda videntur. Ab his quantum differant χάς προπομπός, Choeph. 21, μύρια πεμπαστής, Pers. 942, (στέγην) πολλὰ συνίστορα Ἀυτοφόνα κακά, Ag. 1061, quisque sentit. Sed quoniam in talibus genitivus nullo sensus discrimine poni potest, accusativus rarior est; frequentior dativus. Prom. 615. πυρός βροτοῖς δοτῆρ, Plat. Phaed. p. 88. C. ἀπιστία τοῖς προειρημένοις, Legg. I. p. 633. C. ἄνευ θεραπόντων αὐτοῖς αὐτῶν διακονήσεις, si vere coniecit Astius pro αὐτοῖς ἑαυτῶν (an αὐτῶν ἑαυτοῖς?), ib. B. ἔν τε ταῖς πρὸς ἀλλήλους ταῖς χερσὶ μάχαις, ubi dativus est instrumenti,

similiter ut Agam. 1120, Aesch. Suppl. 308; Phoen.
 941. Κάδμω (sic Valcken. pro Κάδμου) παλαιῶν Ἀχαιοῦν
 ἐκ μνημάτων, infra 981. δορός γε τῶδ' ἀντηρέτας.
 Itaque, ut redeam unde digressus sum, apparet recte
 dici διαλλακτῆρι ἀμεμφία, item dativum et genitivum
 eidem nomini posse iungi, sed duplicem dativum esse
 inauditum. Neque cuius rei causa latet; istiusmodi
 enim constructio semper fore ambigua foret; sic no-
 stro loco sensus aequae esse possit ὁ διαλλακτῆρ μέμφε-
 ται τοῖς φίλοις, atque οἱ φίλοι μέμφονται τῷ διαλλα-
 κτῆρι. Loci intellectum paulum iuvabimus, distin-
 ctione ante φίλοις posita; nihilominus tamen de scri-
 ptura dubito. Grotendus I. I. dedit διαλλακτῆρι δ'
 οὐκ ἀμεμφεῖ παρ' φίλοις οὐδ' ἐπιχόρητ' Ἀχαιῶν, in quo
 non probari potest iota dativi elisum. πρῶτον
 τοῦ 905. Voss. 2. πᾶρα δ' εἰπεῖν] παρέσταν εἰπεῖν ἐπ'
 ἀμφοτέρων τοῦ τῶν Ἐπειῶν καὶ τοῦ Πολυδαίμου τὸ
 ἄναξ, ὡς τοῦ μὲν βασιλικῶς τὸν ἀδελφὸν ἐμβαλόντος
 (MS. ἐμβάλλ.), τοῦ δὲ βασιλικῶς ἐπιστρατεύσαντος, ὅτι
 πολλὰ κακὰ ἐπραξαν τοῖς πολίταις καὶ τοῖς Ἀχαιοῖς.
 Ineptum hoc scholion, quod in Voss. 1. omittitur,
 recentioris est originis. Ab eodem qui hoc scripsit,
 vocabulum ἄναξ in textu ad εἰπεῖν adscriptum est;
 ἄναξ istud hic cogitatione e praecedenti ἀνάκτων re-
 petendum putabat, neque intelligebat ὡς vs. sq. ab
 εἰπεῖν pendere. Post ἀθλίωσιν minor distinctio po-
 nenda; prioris hemichorii sententia ab altero se-
 quentibus verbis absolvitur. Nam quominus quatuor
 continuos versus (905-908) ab iisdem choreutis pro-
 ferri putem, prohibet stropha, in qua praeter metri

aequabilitatem soni similitudo indicare videtur, versus 894. et 895. inter hemichoria esse distribuendos. Choeph. 484, sq. Or. Μέμνησο λουτρῶν οἷς ἐνοσφίσθης, πάτερ. El. Μέμνησο δ' ἀμφίβληστρον ᾧ σ' ἐκαίνισαν, ib. 488. Ἄρ' ἐξεγείρη, Ἄρ' ὀρθὸν αἶρευσ, Ag. 1182. Chor. Ἦδη τέχναίσιν ἐνθέοις ἤρημέρη, Cassi. Ἦδη πολίταις πάντ' ἐθέσπιζον πάθη, supra 793, Pers. 963, 969, et infra passim. Cf. Arist. Ach. 1065, sqq. Porro si versus 895 et 897. σιδαρόπλακτοι δὲ τοὺς μένουσι — τάφων πατρῶων λαχαί eiusdem sunt personae, incommodum est, quod interponitur τάχ' ἂν τις εἴποι τίνες. Quare teneo Wellaueri divisionem. Hemichorium quum dicit σιδαρόπλακτοι δὲ τοὺς μένουσι iam sepulchrum in animo habet, sed hoc palam pronunciaré veretur; itaque abrupta oratione addit τάχ' ἂν τις εἴποι τίνες, facile quis dicat, quinam. Altera chori pars diserte profert ominosa illa verba τάφων πατρῶων λαχαί. Schol. Voss. 2: τάχ' ἂν τις εἴποι, τίνες αὐτοὺς περιμένουσι σιδαρόπλακτοι. τοῦτου δὲ τοῦ ἐνὸς ἡμιχοροῦ εἰπόντος ἀποκρίνεται τὸ ἕτερον καὶ φησιν ὅτι αἱ λαχαί καὶ αἱ διορυξίαι, ἀπὸ τοῦ λαχαίνω, τὸ ὀρύσσω, τῶν τάφων τῶν πατρῶων ἦτοι τῶν ὀμμάτων τῶν τοῦ πατρὸς. Τάφοι γὰρ ἀντικρὺ τῷ πατρὶ ἢ στέρησις τῶν ὀμμάτων. In vocabulo λαχαί ad λαχαίνω respicere poetam, recte vidit, reliqua quanti sint aestimanda, quisque animadvertit. 906. Πολίταις, Voss. 2. (cf. supra ad 905), B. ad 904. Quum et dativus et accusativus recte usurpari possit (Matth. § 415, an. 1.) πολίταις revocandum

est; neque obest acc. *στίχας*. Cf. Well. ad Ag. 645, Choeph. 215, Lob. ad Ai. p. 332.

931. B. ad 928. *αὐτοῖς*], *ἔσται*. Convenit cum hac lectione (*πλοῦτος ἄβυσσος αὐτοῖς*) interpretatio Schol. A. *ἔπο γῆν δὲ ὁ πολὺς πλοῦτος αὐτῶν κέρυπται*. Sed ellipsis verbi substantivi in futuro insolita est. Cf. Herm. ad Vig. p. 776. *Γὰρ* cum *πλοῦτος* coniungendum, ambigue dictum est. Supra v. 800 *ἔξουσι ὁ ἦν λάβωσιν ἐν ταφῇ χθονός*.

933. *Τελευταῖα δ' ἐπηλ.*, B. in lemm. ad 932. cum Seld.; *τελευταῖα δ' ἐπηλάλαξαν*, Voss. 1. in lemm. Schol. A. ad 932. Utrumque ex vera lectione *τελευταῖα δ' αἰδ'* (*-ΤΑΙΤΑΙΔ*) corruptum. Pronomen hic, eodem modo, quo apud Homerum articulus demonstrativi vice fungens, sequens subiectum praeparat, ut II. I. 488. *Αὐτὰρ ὁ μῆνιε μῆσι παρήμενος ὠκυπόροισι Διογενῆς Πηλῆος υἱός*, et passim. Cf. Thiersch. Gramm. § 284. 17.

958. *Γόαν* pro *ἀγέων* legit Schol. B, quam lectionem postquam explicavit, addit: *Εὔρηται δὲ καὶ ἐν παλαιῶν βιβλίῳ, ἀγέω* (sic pro *ἀγέων* leg.) *τάδ' ἐγγύθεν, ἤχουν ἐκ τοῦ πλησίον ταῦτα θρηνώ, ὅπερ ἐστὶ κρείττον. Μαρτυρεῖ δὲ καὶ τὸ ἐπαγόμενον τὸ πέλας δ' ἀδελφαὶ ἀδελφεῶν. Versus ἀγέω* (i. e. ἠγέω) *τάδ' ἐγγύθεν* cum sequenti exaequari nequit, in quo *αἰδ'* a Scholiasta omissum, nullam habet glossematis similitudinem et facile propter sequentes literas excidere potuit. Versus *πέλας αἰδ' ἀδελφαὶ ἄδελφεῶν* est iambicus dimeter cum anacrusi anapaestica. Huic accurate respondet *ἀγέων τοίων τάδ' ἐγγύθεν*, quo versu

propter brevitatem paulo obscuriori hoc indicare videtur Antigone, fratribus, etiamsi mutuo odio sibi mortem consciverint, tamen sororum amorem non deesse. *Τάδε* (quod non dualis est sed pluralis numeri) significat lamenta, et luctum. De eo genere elisionis vel craseos (nam litera omissa in pronunciando non prorsus supprimenda), quod est in *ἀδελφαὶ ἑδελφῶν* cf. Matth. § 46, Herm. ad Soph. O. C. 1602; Ag. 1043. ὦ πολλόν, ὦ πολλόν; supra 841. similiter scribendum videtur τῶν ἀστιβῆ πόλλωνι. Non posse versuum strophicorum scripturam incertam esse propter antistropham, quae ipsa emendatione eget, non est quod moneam. Eiectis versibus 973 et 974, vs. 971. scribendum: *δύστανά κηδεῖ ὁμῶνιμα* i. e. *δύστανόν ἐστι τὸ κηδος τὸ ὑπὸ κηδους γιγνόμενον (κηδεῶν) miserii luctus cognatorum.* Cf. supra 9, Eum. 90. Sequenti versu, adscita Dindorfii coniectura *λυγρὰ* pro *δίνυρα*, scribendum puto: *λυγρὰ τριπαλαίστων πημάτων.* Metaphora a lucta petita, de qua conf. Heind. ad Plat. Euthyd. p. 319, sq., Wyttenb. Bibl. Crit. vol. X. p. 61, sq. Eum. 559. *ἐν μὲν τόδ' ἤδη τῶν τριῶν παλαισμάτων,* Ag. 165. *τριάνκῆρος σίχεται τυχῶν,* Choeph. 335. *οὐκ ἀτρίακτος ἄτα.* Schol. A. ad 979. *σὸν δὲ ὦ Ἐτεόκλεις, ὄδ' μὲν τοῦ πολέ, οὐδ' ὄστερον ἔμασθε;* pro priori *οὐ* Voss. 1. *οὐδέ;* sed *οὐ* delendum: *tu hrevi post, nequius se ruius expertus es.* Schol. B. ad 967. *κ11 / sqq. δι- stinguit post οὐδεν, intelligens ex praegressis οὐδεν α τήν μοῖραν.* Putabat nimirum, Eteoclem qui post fratrem expulsus regnum tenuisset, non dici posse simul eo-

demque tempore cum fratre Fai vim expertum esse. Recte autem monuit versus 978. et 980: *ὁδὸν τοίνυν οἴσθα διαπερῶν, ἐπεὶ κατήλθεις ἐς πόλιν*, 979. et 981: *ὁδὸν οὐδὲν ἕστερον μάθων, δορός γέ τοι δ' ἀντηρέτας* cohaerere. — Idem interpretes ad v. 968. habet *ἕστερος*. Cf. Matth. § 446. 8, II. XVIII. 333. *σεῦ ἕστερος εἰμ' ὑπὸ γαῖαν*, Soph. Ai. 195. *ὡδ' ἀντήρητος ὄρμαξ*, Pflugk. ad Alc. 150. *ἴστω νυν εὐκλεῆς γέ κατανομένη*, Soph. El. 630. *παρούσης τῆςδε πλησίας ἐμοί*, Wunder. ad Phil. 1062. *ὀρμασθαι ταχεῖς*, Oed. T. 599, sq., Eum. 214. *τὰ μὲν γὰρ οἶδα κάρτα σ' ἐνδιουμένην, τὰ δ' ἐμφανῶς πρόσσυσσαν ἡσυχαιτέρην*. Adverbium *ἕστερον* ex interpretatione natum; similiter in loco Aiacis laud. libri *ἀντήρητα*, quod falsum esse hiatus evincit.

995. *Παρενόνον*, B ad 982: *τὸ ἐν ἐνοσίῳ, ἢ παρὰ τῆν ἐνοσίαν αὐτοῦ, ἡγουν ἐπτός*. Neque explicatio, neque lectio probari potest; nam a *πάρενος* non formatur verbum *παρενέω* (pro *πάρενος εἶναι*) sed *παρενιάσμαι*. *Παρενόνον* hic significat quod alibi *συγγενής*, *σήμερον* dicitur (Soph. Oed. T. 1082; Ag. 107, 867, Pind. Ol. XIII. 13); ita tamen (ut simul ad Oedipodis coniugium respiciatur). Huius generis ambigue dicta multa sunt in his carminibus. Cf. v. 897, 922, 930, 971.

De distributione versuum huius cantici haec habent scholiastae. Versum 940. *παισθεῖς ἐπαισας* Schol. A (ad 946) Antigoniae adscribit. Qui sequitur versus ab eodem (ad 947) Ismenae datur. Versum 958. Antigoniae tribuit B (ad 958), 963 et 964 uni personae A

(ad 959), quod propter versus strophicos non probabile est; 975-977 Ant. B (ad 967), sed hi versus vel ab utraque sorore vel a choro cantati sunt; 978. Ism. 979, Ant. B (ad 967). Ceterum Schol. A ad v. 960. οὐδ' ἰκεθ' ὡς κατέκτανεν haec habet: Ἐτεοκλῆς πρότερος γὰρ κατέκτανε τὸν Πολυνείκην. Minus bene, ut videtur, nam verba illa necessario ad idem subiectum sunt referenda, ac proxime praegressa πῆματα Ἐδείξει (ostendit) ἐκ θυγατρὸς ἐμοῦ, id est ad Polynicen; itaque σωθεῖς v. 966 est: incolumis reversus in patriam. (Both.) In reliqua carminis parte, quoties fratres sibi opponuntur Antigone Polynicis, Ismene Eteoclis mortem luget. Schol. A. ad 946: ἡ Ἀντιγόνη φησὶ πρὸς τὸν Πολυνείκην, τυφθεῖς καὶ πεσὼν ἔτυψας. Φιλικῶς γὰρ δέκετο πρὸς αὐτόν. Itaque praestat vs. 978 quicum cohaeret 980, Antigonae quam cum Schol. B. Ismenae adscribere. Nullam tamen esse inter sorores de fratrum culpa altercationem apparet praecipue ex vs. 900, seqq. ubi, postquam Antigone Eteoclem tanquam auctorem omnium malorum designavit, Ismene non affert, quibus illum excuset, aut partem culpae in Polynicen conferat, sed utriusque fratris sortem deplorat. Nimium igitur studium habet illud οὐδέ, vs. 941, quod, metro quoque indicium praebente, omittendum videtur. Scribendum cum Lachmanno ἔθανες κατακτάς, vel θίνες, κ.; nam augmenti omisio hoc quidem loco nullam offensionem habere potest. His et sequentibus versibus poëtam ad Polynicen prius occumbentem respicere, non improbable est. A. 1000. Εἶλε, B. in lemm. ad 987, quod hic eodem

sensu positum esset, quo frequens est apud Pindarum pro accipere, invenire (non sumere), Ol. I. 56. ἔλεν ἄταρ, Pyth. II. 30. ἔλε μόχθον, 26. γλυκὸν ἐλὼν βίοντον. Sed codicibus obsequendum est, quorum tantum non omnium lectio est εἴλετ' ἐν. Εἴλεν (εἴλε) natum videtur ex sequenti ἐν, quod non iurarer, si a librariis pro correctione praecedentis vocabuli habitum esset. Nam quid sibi velint verba ἐν πόλει, non facile dictu est. Corrigendum puto ἐν πύλαις. De permutatione vocabulorum πόλις et πύλη docte egit Ungerus, *Parad. Theb.* p. 397, sq. Ceterum στυγῶν, quod Brunckius recepit, natum est ex στέγων interpretamento vocis εἴρων.

1019. Καμὲ κίνδυνον βαλῶ legisse Scholiasten A. (ad 1006) putat Blomf. Explicat καὶ εἰς κίνδυνον ἐμβαλῶ ξμαυτὴν διὰ τοῦτον. Sed ἀνά exposuit τῇ εἰς, ξμαυτὴν autem extrinsecus assumendum putavit. Similiter in fine scholii καὶ ῥίψω ξμαυτὴν ἀνά κίνδυνον. Certo ex iis quae post ἄλλως sequuntur colligere licet, in nonnullis libris fuisse κᾶν ἀκ., in aliis κἀνά κίνδυνον βαλῶ, quod recte hodie receptum. Primus Abreschius observavit, hoc dictum esse per tmesin pro ἀναβαλῶ κίνδυνον, *me periculo obiiciam*; neque quae Blomfieldius his opponit satis habent ponderis, ut ab hac explicatione recedas. Nam si ῥίπτειν et ἀναρῥίπτειν κίνδυνον, et μάχην, *periculo se obiicere, pugnam lubenter suscipere* recte dicuntur, imagine ab alea sumta (Valek. ad Phoen. 1235, ad Herod. VII. 50, Pflugk. ad Heracl. 149), non est quod dubites, quin, quum βάλλειν aequè ac ῥίπτειν de talis usur-

petur (Eur. Suppl. 332, Ag. 33, Myrm. frgm. 126), ἀναβάλλειν κίνδυνον eadem metaphora dici potuerit. Herodoti locus, quem affert Wellauerus (V. 49 ἀναβάλλεσθαι μάχα;) fortasse non iniuria criticis suspectus fuit.

1024. Κακῶ A. ad 1011, κακῶν plures libri, idque Wellauero placuit. Voss. 1: διὰ τοῦτο θέλουσα, ὦ ψυχῆ, κοινώνει τῇ συγκοφόνῳ φρενὶ (ἄκουτι κακῶ excidit) ἤρουν τῷ Πολυνεΐει κακῶ γινομένῳ (leg. γεν.) ἄκουτι. Monstrum vocabuli συγκοφόνῳ exstitit fortasse commixta vera lectione συγγόνῳ cum glossa συμφώνῳ. In textu illius libri est συγγόνῳ supra scripto συγγόνῃ. — In verbis ἄκουτι κοινώνει (vel, quod malim, κοινώνει) κακῶν, quem sensum loco accommodatum vocabulum ἄκουτι habere possit, non video. In altera contra lectione ἄκουτι κακῶν, malum nolens est, quod nolentibus accidit. cf. Wunder. ad Soph. Oed. T. 1206, Col. 235, 974. Itaque dicit Antigone, se mali, quod nollet accidisse, nunc, quum acciderit, lubenter participem fieri. Ceterum praeclaram esse hanc Antigonaе orationem, nihilque in συγγόνῳ mutandum sentiet, qui horum verborum cum praegressis cohaerentiam animadverterit. Necessitudinem et coniunctionem fratris et sororis auxit parentum infortunium; verum non sanguinis tantum fuit illa affinitas, sed animi quoque, quae facit, ut Antigone lubenter Polynicis causa pericula suscipiat.

1027. Σπάσσονται, B. ad 1014, qui addit λάβωσι, φάγωσι, quorum posterius certe ad πάσσονται referendum, quod confirmat A. ad 1013. Praeter eos, quos recenset Well., σπάσσονται etiam Hermannus scribit

ad Soph. Ai. 1064. Manifesto Antigone respicit ad
 praeconis verba: οὕτω πετεινῶν τόνδ' ἔπ' οἰωνῶν δοκεῖ
 Ταφέντ' ἀτίμως, τοῦ πετιμῶν λαβεῖν (v. 1009). Ibi
 quum ἐπ' ὀρνέθων ταφῆναι sit *alibibus devorari*, no-
 stro autem loco κοιλυγαστορες ἄλκοι voraces (Phi-
 lostr. p. 615. a Dind. laud. κοίλη γαστὴρ χορῆσθαι καὶ
 πλεῖστα ὀψοφαγῆσαι), mihi πάσσονται, quod etiam Me-
 diceus praebet, praefendum videtur. Πάσασθαι proē-
 ticum est pro communi ἐσθίειν. Similiter θολῆν,
 θοιναῖσθαι frequenter de canibus avibusque. Eur. Ion.
 916. ἔρρει πτανοῖς ἀρπάζουσαι, θοῖνα παῖς, 1514. οἰωνῶν
 γαμφηλαῖς φόνεμα θοῖναμά τε, 518. βρέφος πτανοῖς
 ἐξορίσεν θοῖναν θηροῖ τε φοινίαν δαῖτα, Hec. 1044.
 θοῖναν ἀγρίων θηρῶν τιθέμενος.

Schol. B. ad 1019 (1032. W.) δραστήριος] ἔνεργος
 ἐπιφύεται, ἢ ὅθεν καὶ τοὺς τοιοῦτους ἀνδρας δραστη-
 ροῦς καλοῦμεν. Leg. ἔνεργος ἐφ' εὐρήματα, ὅθεν, rell.
 1038. In Schol. A. ad 1026. Voss. 1. (l. 2) ver-
 ba sic exhibet τὰ περὶ τῆς τιμῆς τοῦ Πολυνείκους κα-
 λῶς κέχρηται παρὰ τοῖς θεοῖς, et paulo post οὐδαμῶς
 τὰ τοῦ Πολυνείκους ἐτίμηθησαν. Sed recte Voss. 2.
 cum editis consentit. Nam posteriori loco verum esse
 ἔτιμ. sensus satis docet, eoque probato καλῶς admitti
 nequit. Annotationem Schol. A. ad 1025. male Abre-
 schius emendando vulgatae lectioni accommodare co-
 nat, hoc modo: οὐ κέχρηται καλῶς, ἀλλ' ἀτίμως καὶ
 οὕτως, rell. Interpres iste διατετίμηται compositum
 putabat ex praepositione διὰ et ἀτιμάω, quod non
 minus soloecum est quam ἔτετίμηται, Heathio aliis-
 que probatum. Optime vulgatam lectionem inter-

pretatur Schol. B. ad 1025, l. 3, sqq. cuius explicatio longior est, quam ut hic describatur. "Ἡδὲν tamen pro πάλαι dubito, an usurpari nequeat. Quum tamen sequens versus temporis definitionem necessariam reddat, non cum Ahrensiο ἡ δὲν (quas particulas cum alibi, tum coniunctim usurpavit noster Choeph. 731), sed potius ἡ δὲν scripserim. Verto: profecto, huius commoda iam pridem a diis sunt neglecta," ad quae respondet praeco: non certe priusquam hanc regionem malo obiecisset." Quae cum praecedentibus ita cohaerent, ut, quum praeco mitteretur, Polynicem ab Antigone honorari, quem civitas odio habeat, Antigone illius odii causam in deos reiiciat, quo culpam fratris elevet ac diluat. In eandem sententiam dictum videtur, quod infra v. 1061 chorus profert, ut Polynicis partes quare sequatur ostendat: καὶ γὰρ γενεᾶ Κοινὸν τὸδ' ἄχος. In Agam. v. 1497, sqq. suum scelus excusat Clytaemnestra potestate daemonis infesti, qui in ipsa ita saevierit, ut ei resistere inanis fuisset opera. Memorabilis quoque locus est Choeph. 897. ubi Clyt. ἡ μοῖρα ταύτων (Agamemnonis interfecti), ὦ τέκνον, παραίτια, Orest. καὶ τῶνδε ταίμων μοῖρ' ἐπόρουνεν μόρον, quibuscum recte Zenonis dictum (apud Diog. Laërt. VII. 23) servo excusanti se verbis εἰμαστό μοι κλέψαι respondentis καὶ δαρῆναι, contendit Naegelsbachius in libro *de religionibus Orestiam Aeschyli continentibus* (Norimb. 1843). Sed accuratius de his agere non est huius loci.

1057. Schol. Voss. 2. τίς ἂν οὖν πεισθείη εἰς τὰ

καὶ εἰς ταῦτα τῇ πόλει καὶ τίς ἡμῶν ἐστὶ ταυτης τῆς
 γνώμης. — Τίς οὖν ταῦτα habet Schol. A. ad 1044.
 Sed hoc loco statim animo obversatur conditio, quae
 inest in praegressis: *haec si quis reputet*. Itaque
 vix ἂν hic abesse posse putem, malimque cum Por-
 sono τίς ἂν ταῦτα πίδ., quam cum Well. τίς οὖν τ. π.
 Τά, quod nonnulli libri habent, metrici correctio
 esse videtur. — Vs. 1060. Schol. A. legisse ἡμεῖς γὰρ
 non improbable est, quum uterque Voss. in lemm.
 ad v. 1047. illam lectionem habeat. *Μέν* tamen
 longe praeferendum.

I

The duplicate Vaticanus manuscript of the
 manuscript of the Vaticanus manuscript (Schol. ad Aristoph.
 (Voss. 1028), partim et una correctura fluxisse vi-
 detur, partim in lectura sunt, in eorum auctoritas
 nihil sit accedenda.

II

Scholarum in Aeschilo variae lectiones non sunt
 a hactenus dubitans recessione, nequa a duplici edi-
 tione ab uno poeta facta repetenda.

III

Tragicorum Vaticanus et Delphinus auctores
 trilogiae fabulae huius status.

longae praeteritum.
 de v. 1047. ubi
 non improbabile est, quum utrumque
 esse videtur. — V. 1050. Schol. A. loquens dicit
 X. quod nonnulli libri habent, inveni
 sone ut de tota v. dicitur cum *h* et
 fix ut hic abesse posse putant, nihilominus cum
 inest in progressis: hinc ut quae v. dicitur
 Sed hoc loco statim animo operantur, nihilominus
 v. 1044. — V. 1045. ubi dicitur *h* et
 non est veritas in tota v. dicitur cum *h* et

THESES.

I.

De duplici *Persarum διασκευῆ* quae antiquorum
 grammaticorum exstant testimonia (Schol. ad Aristoph.
 Ran. 1028), partim ex mera coniectura fluxisse vi-
 dentur, partim ita corrupta sunt, ut eorum auctoritas
 nihili sit aestimanda.

II.

Scholiastarum in Aeschylo variae lectiones non sunt
 a diversa fabularum recensione, nedum a duplici edi-
 tione ab ipso poeta facta repetendae.

III.

Prometheum Vinctum et Solutum unius eiusdemque
 trilogiae fabulas fuisse statuo.

—
IV.

Quod Aeschylum dixisse refert Athenaeus VIII, p. 347, C. τὰς αὐτοῦ τραγωδίας τεμάχη εἶναι τῶν Ὀμήρου μεγάλων δειπνῶν, magis ad indolem poësis Aeschyleae, quam ad fabularum argumentum est referendum.

V.

Longini (περὶ ἔψους, c. 33, sub. f.) de Sophocle iudicium: ὅτι μὲν πάντα οἷον ἐπιφλέγει τῇ φορᾷ, σβέννυται δ' ἀλόγως πολλάκις, non confirmatur tragoediis eius, quae aetatem tulerunt.

VI.

Valckenaerii coniectura in Eur. Phoen. v. 645, sqq. οὗ κατοικίσαι πεδία μὲν τὸ θέσφατον χρῆσε πυροφόρῳ Ἀόνων, pro πυροφόρα δόμων, iniuria a nupero editore spreta est.

VII.

In loco Ciceronis de Legg. I. 1 § 4: Atqui multa quaeruntur in Mario fictane an vera sint, et a nonnullis, quod et in recenti memoria, et in Arpinati homine, *vel severitas* a te postulatur" (codd. partim: *(vel) sed veritas*), pro *vel severitas* scribendum conicio *verseris, veritas*.

VIII.

Horatii Carm. II. 16. 18, sq. legendum: quid terras alio calentes Sole mutamus *patria*? Quis exul se quoque fugit?"

IX.

Suidae locus (v. Σοφοκλῆς, Σοφίλου): καὶ αὐτὸς (ὁ Σοφοκλῆς) ἤρξε τοῦ δράμα πρὸς δράμα ἀγωνίζεσθαι, ἀλλὰ μὴ τετραλογίαν cum Boeckhio (*Ind. Lectt. in Univ. Berol.* a 1841 - 1842, p. 9) sic intelligendus est, ut Sophocles dicatur primus instituisse fabulam fabulae opponere, non tetralogis sive quadripartitis didascalis certare.

X.

Colonias antiquissimis temporibus e Phoenice et Aegypto in Graeciam deductas esse, satis firmis argumentis in dubium vocari nequit.

XI.

Vere Velleius Paterculus l. II. init. Potentiae Romanae prior Scipio viam aperuerat, luxuriae posterior aperuit; quippe remoto Carthaginis metu non gradu sed praecipiti cursu a virtute desecitum, ad vitia transcursum."

XII.

Bellum Olynthiacum iam anno 2. Olymp. CVII. incepisse, probabilis est Boehneckii sententia (*Forschungen auf dem Gebiete der Attischen Redner*, vol. I. p. 201, sqq.)

XIII.

Veteris tribus Atticae, quae ab aliis γεδέοντες, ab aliis τελέοντες, ab aliis denique γελέοντες nuncupantur, postremum nomen unice verum censendum; ea tribus utrum divites et nobiles, an sacerdotes, an utrosque simul continuerit, hodie certo statui nequit.

XIV.

Ius Senatorum⁷ creandorum libera Republica post legem Oviniam penes Censores fuit.

XV.

Assentior Hertzbergio (*de Diis Romanorum patriis*, p. 7, sq.) » Manes a Geniis nullo alio nomine diversos fuisse, quam quod illi mortuorum, hi vero in universum humanae animae divino honore mactatae crederentur.»

XVI.

Ad Prodicum scriptum deperditum, quod inscribenda-

tur ^ῥῬοαι cognoscendum Themistii locus Orat. XXII, p. 280, sqq. (ed. Hard.) nihil conducit, Xenophon contra Memor. II. 1. 21, sqq. tam sententias Prodicii quam dictionem expressit.

XVII.

In institutione observandum omnino Heracliteum illud *πολυμαθίη νόον οὐδὲ διδάσκει.*